

12/2010

ISSN 1802-4327

www.milujte.se

Milujte se!

Časopis pro novou evangelizaci

Milujte se navzájem, jak jsem já miloval vás.
Jan 15, 12

**Ne všichni svatí začali dobře,
ale každý z nich dobře skončil!**

Svatý Jan Maria Vianney

Obsah: dvanácté číslo

- 3 Perla za zvláštní cenu
- 4 Svatý Jan Maria Vianney
- 11 Kázání sv. Jana M. Vianneye o spáse
- 13 Slova s pronikavou silou
- 14 Svatá Krev ve Walldürnu
- 17 Přítomen opravdu, skutečně a podstatně
- 20 „Eucharistický zázrak“ dnes
- 22 Zfalšovaná Bible?
- 26 „Jednorozený Bůh v náručí Otcově“
- 28 „Máš-li odvalu, ať je Pán Bůh s tebou“
- 31 Komunismus – ideologie vedoucí k nesvobodě
- 33 S Evangeliem v extrémních podmínkách
- 36 Jména známá z fyziky a matematiky
- 38 Věda a víra
- 39 Zajímavé souvislosti; Nemoc manžela už vidím jako dar
- 40 Nezapomeň, co jsi dostal a proč jsi na světě
- 42 Pane, jak to chceš Ty?
- 43 Mami, čtvrtinu rodiny máme v nebi...
- 44 AIDS, prezervativy a matematika
- 46 Jsou lidé schopni se ovládat?
- 47 Sexualita opravdu lidsky
- 50 Kristus nás učí lásce
- 51 Už si umím poručit
- 52 Brožurky pro novou evangelizaci
- 53 Jak evangelizovat
- 54 Evangelizujte digitální kontinent!
- 55 Virtuální pouť do Svaté země
- 56 Ze života kněze
- 57 Leonie před nejtěžším rozhodnutím svého života
- 58 Je to boj...
- 60 Jak jsem se umyl aneb Příběh o čistotě
- 62 Chtěla vystoupit ze Společenství čistých srdcí
- 63 Bůh je vždy blízko se svou láskou

Milujte se!

Časopis pro novou evangelizaci
12/2010, IV. ročník, vydáno 2. února 2010

Vychází s církevním schválením Biskupství brněnského
č. j.: Ep/1379/08 ze dne 25. 1. 2008

Koordinátor: P. Mgr. Marek Dunda, Th.D.
Šéfredaktor: P. Mgr. Pavel Zahradníček, Th.D.
Překlady: Terezie Eisnerová OP
Jazyková a grafická úprava: Ondřej P. Vaněček

Adresa redakce: Časopis **Milujte se!**, 671 03 Vranov nad Dyjí 20
e-mail: redakce@milujte.se, www.milujte.se

Vydavatel: Res Claritatis, Hlubočepská 85/64, 152 00 Praha 5, http://res.claritatis.cz,
číslo účtu pro zaslání darů: 1683820001/5500, specifický symbol: 7777

ISSN 1802-4327, MK ČR E 17470

Katolický časopis **Milujte se!** je zaměřen na osvětu a vzdělávání široké veřejnosti jako prevence náboženské nesnášenlivosti a xenofobie. Časopis vychází pod záštitou sester Matky Terezy a je vydáván ve spolupráci s občanským sdružením Hnutí Pro život ČR.

Objednávky: Časopis je neprodejný a distribuován zdarma. Lze jej v požadovaném počtu výtisků objednat na adrese redakce. Jeho vydávání je možné jedině díky zasláním darům, neboť časopis nemá předplatné či státní a církevní dotace. Zaslání dary lze podle §15 odst. 1 zákona č. 586/1992 Sb. uplatnit pro snížení základu daně.

Redakce si vyhrazuje právo zveřejnění texty krátit, případně upravovat.
Fotografie lidí umístěné u svědectví a článků jsou pouze ilustrační.

Foto na titulní straně: jvangalen, sxchu

Milovaní čtenáři!

Hlavním tématem čísla je osoba svatého faráře arského. Souvisí s Rokem kněží, který vyhlásil Svatý otec Benedikt XVI. Svatý Jan Maria Vianney odešel do nebe v roce 1859 – zkuste si představit, v čem všem se lišil tehdejší svět od dnešního. Ten výčet by byl skoro nekonečný... Také způsob jeho kázání se v mnohém liší od dnešního vyjadřování. Mnohé bychom dnes vyjádřili jinými slovy či obrazy – srovnajte jen způsob, jak hovořil Jan Maria Vianney, s textem na následující straně (*Perla za zvláštní cenu*). Ale jsou věci které zůstávají:

- Zůstávají pravdy víry, které svatý Jan Maria Vianney hlásal.
- Zůstává také potřeba mluvit o nich otevřeně, tak jako o nich mluvil on. Je to povinnost lásky, kterou máme vůči druhým. Když nám na nich záleží, když je máme rádi, nemůžeme jim z ostychu některé pravdy zamlčet, protože se nám zdá, že by mohly být „nepohodlné“.
- Zůstává také naléhavá nutnost, aby ten, kdo pravdy předává, podle nich sám žil, nebo se o to alespoň s Boží pomocí ze všech sil snažil.

Zachovalo se celkem 80 kázání svatého faráře arského. Tiskový apoštolát A.M.I.M.S. (www.amims.net) již několik let usiluje o jejich postupné vydávání formou každému přístupných brožurek. I když jsme teprve zhruba v polovině uskutečňování tohoto záměru, již mnohokrát jsme se setkali s tím, že jeho slova nesou i dnes překvapivé plody a budí stále nebyvalý zájem – svědčí o něm i potřeba tyto brožurky stále znovu v mnohatisícových nákladech dotiskovat.

I vám vřele doporučuji, abyste se blíže seznámili se svatým Janem Mariou Vianneyem a jeho slovy.

V Kristu P. Marek Dunda

Podpořte **Milujte se!** – objednejte si jej

Máme velkou radost, že se k vám dostává další číslo časopisu **Milujte se!**, který u nás začal vycházet díky iniciativě sester Matky Terezy. Vydávání dalších čísel se však neobejde bez vaší pomoci. Prosíme vás o modlitby – za nás, kteří časopis připravujeme, za všechny čtenáře a za ty, kteří časopis šíří dále k těm, kteří by se k němu jinak nedostali a nemohli si jej objednat. Jsme však raději, můžeme-li zasílat časopis čtenářům přímo domů a nikoli jej pouze anonymně distribuovat.

Časopis posíláme všem zájemcům zdarma (je distribuován pouze v ČR). Náklady na výrobu a distribuci jednoho výtisku, které činí přibližně 20,- Kč, jsou hrazeny výhradně z darů čtenářů. Dary na podporu časopisu **Milujte se!** můžete posílat na účet 1683820001/5500, specifický symbol 7777 a jako variabilní symbol použijte údaj ze složenky, která je součástí zásilky. Dary jsou potvrzovány a lze je uplatnit při snížení základu daně.

Časopis **Milujte se!** můžete objednat sobě nebo svým přátelům e-mailem na redakce@milujte.se nebo poštou na adrese redakce. Jen na vás záleží, zda časopis bude i nadále vycházet. Děkujeme za vaši podporu.

redakce

Jsme velmi šťastné, že časopis **Milujte se!** šíří pravdu a učení Církve a že prospěšnost a vzdělávací vliv je vidět ve svědectvích ze života lidí. Podporujeme a modlíme se za všechny, kteří se podílejí na vzniku tohoto časopisu.

Sestry Matky Terezy v ČR

Nebeské království je také podobné obchodníku, který hledá vzácné perly. A když najde jednu drahocennou perlu, jde, prodá všechno, co má, a koupí ji.

Mt 13,45 n

Perla

za zvláštní cenu

Přicházíš do klenotnictví. Všude je mnoho nádherných šperků, ale tobě padne do oka mimořádná perla ve vitrině z bezpečnostního skla. Taková, jakou jsi ještě nikdy neviděl...

„Co stojí?“ ptáš se prodavače.

„Okamžik, zavolám šéfa...“

A za chvíli již před tebou stojí sám majitel firmy. Začíná trochu ze široka a tyká ti, jako by tě již, Bůh ví, jak dlouho, znal: „Správně jsi postřehl, že jde o zcela mimořádnou, zvláštní perlu. A zvláštní je i její cena. Ta perla stojí všechno, co máš!“

„Mám něco kolem tří set tisíc,“ pomyslíš si.

„Tak to bude cena za perlu,“ řekne obchodník, aniž by čekal, až nějakou částku vyslovíš.

„Ale když vám dám všechno, nebudu mít na opravu střechy domu a na...“

„Ty máš dům? Tak i ten bude tvořit cenu za perlu,“ naváže zcela samozřejmě obchodník.

„No, to nemyslíte vážně! To budu spát v garáži?“

„Aha, tak ty máš také garáž? Ale nemáš ji jen tak, prázdnou...?“ usměje se obchodník.

Vyhrkneš: „A jak se s rodinou dostanu bez auta na chalupu?“ Ale v tom si uvědomíš, že zřejmě nejen auto, ale i chalupa bude součástí ceny.

„Ano, máš pravdu...“ pokračuje obchodník. „Je to skutečně zvláštní a výjimečná perla. A tomu odpovídá i zvláštní cena: vše, co máš. Ber, nebo nech být! Vezme někdo jiný...“

Váháš, přemýšlíš, ale nakonec souhlasíš. Vidíš sám, že tahle perla za to stojí.

Stojí vše, co máš!

„Dobrá,“ končí obchodník rozhovor. „Takže nyní je všechno, co máš, mé. Konto, dům, garáž, auto, chalupa, ale také tvá rodina – manželka, děti... – Neboj se, nechci ti to brát. Dobře s tím vším nakládej a hlavně nikdy nezapomeň, komu to nyní patří. A věřím, že kdybych tě snad o něco z toho v budoucnu požádal, bez váhání mi to dáš...“

Kdysi jsem slyšel takto převyprávěné podobenství Pána Ježíše o perle a Božím království. Vícekrát jsem pak nad ním přemýšlel. Pomohlo mi porozumět. Snad pomůže i tobě...

P. Pavel Zahradníček ■

Svatý Jan Maria Vianney (1786–1859)

Pomník na návrší, připomínající příchod svatého Jana Marii Vianneye do Arsu (v pozadí Ars-sur-Formans)

Dne 4. srpna roku 1859 zemřel ve věku 73 let svatý Jan Maria Vianney. Víc než 40 let byl otec Vianney farářem v malé vesničce Ars v lyonské diecézi. Když tam začínal svou kněžskou službu, bylo Ars neznámým venkovským hnízdem. V posledních letech jeho života přijížděly do Arsu stovky tisíc lidí z celé Francie i Evropy, aby je tento svatý kněz vyzpovídal nebo aby se účastnili mší svatých, které sloužil. Díky jeho přimluvám u Pána Boha zde docházelo k četným případům zázračného obrácení.

Dětství ve stínu gilotiny

Svatý farář arský Jan Maria Vianney se narodil 8. května 1786 ve vesničce Dardilly, vzdálené 20 kilometrů od Lyonu, jako čtvrté dítě v manželství Matyáše a Marie Vianneyových. Bůh projevil rodině štědře svou milost a obdařil ji šesti potomky. Když bylo Janu Mariovi pět let, začalo v rámci francouzské revoluce období krvavého pronásledování katolické církve. Revoluční vláda pozavírala ve Francii všechny katolické kostely a školy a kněží nesměli vykonávat svou službu. Duchovní, kteří se nepodřídili vládním nařízením, byli odsuzováni k smrti. Ti, kteří byli dopadeni revolučními silami, byli vražděni nebo internováni a vysídlováni do Guyany, kde umírali v hrozných podmínkách vyčerpáním. Měla být potlačena jakákoliv vzpomínka

na křesťanství. Revoluční vláda dokonce zavedla nový kalendář – takzvané dekády, podle něhož byl volný pouze jeden den v desetidenním týdnu. Kněží se ukrývali a s nasazením života sloužili ilegálně mše svaté v soukromých domech.

Revoluční vláda pozavírala ve Francii všechny katolické kostely a školy... Kněží byli odsuzováni k smrti.

V tak malé věci byly čtyři krčmy.

Během tohoto pronásledování přistoupil malý Jan Vianney tajně k prvnímu svatému přijímání – bylo mu tehdy 13 let. V období revoluční vlády mohli působit ve školách jen světší učitelé, kteří museli složit přísahu věrnosti. Takových učitelů však byl nedostatek, a tak zůstalo mnoho škol zavřených. Proto se Jan mohl začít učit číst a psát, teprve když mu bylo sedmáct let.

Krvavé pronásledování Církve skončilo po státním převratu 9. listopadu 1799, kdy moc převzal generál Napoleon Bonaparte. Kněží pak mohli vyjít z úkrytů a vrátit se do svých farností, otevřít kostely a zahájit téměř normální pastorační činnost – i když také za Napoleonovy vlády prožívala Církev ve Francii mimořádně těžké období.

Každá věc se má dělat s Bohem!

Již od počátku jinošských let se život stal Janovi hlubokou modlitbou; každého dne obětoval Bohu sebe celého, každou svou práci, všechny své myšlenky, pocity, každý svůj krok a každou chvíli odpočinku. Už jako dospělý kněz říkal: „Jak je to pěkné, když se každá věc dělá s Bohem! ... Když s Bohem pracuješ, On tvou práci požehná, On posvětit všechny tvé kroky. Vše ti bude připočteno k dobru: každé umrtvení zraku, každé

odepření si nějaké příjemnosti – všechno bude zapsáno. A tak, duše moje, dávej se každého jitra Bohu darem.“

Na cestě ke kněžství

Od raného mládí nosil Jan ve svém srdci velkou touhu stát se knězem a „získávat duše pro Boha“. Nebylo to však jednoduché, protože neměl žádné vzdělání. V té době přišel do sousední farnosti v Écully otec Balley, kterého biskup pověřil, aby vyhledával chlapce vhodné pro kněžské povolání a připravoval je na studium v semináři. Janův otec se však důrazně postavil proti tomu, že by se jeho syn měl stát knězem. Teprve po dlouhých a vytrvalých prosbách dal svůj souhlas, aby se jeho syn mohl připravovat ke kněžství u otce Balleye.

Obtíže, těžkosti, neúspěchy...

Roku 1806 začal chlapec s přípravou na faře v Écully. Počátky byly velmi těžké, protože Jan – ačkoli projevoval vrozenou inteligenci a velkou vnímavost – nebyl zvyklý studovat, a co horšího – neměl ani dobrou paměť. To bylo vážnou překážkou při studiu latiny. S největšími obtížemi se učil slovíčka a složité latinské deklinace a konjugace (skloňování a časování – pozn. red.). Navzdory značným těžkostem se Jan nevzdával, prosil o světlo Ducha Svatého a celé hodiny úporně vysedával nad knihou při slabém světle lampy. Zpočátku se nedal nevalnými pokroky v učení odradit a s horlivostí ještě větší se vrhl do studia. ▶

Foto: archiv MSI

Nůž z původní gilotiny z dob francouzské revoluce

Foto: Flickr, raffortes

Dardilly – rodný dům Jana Marii Vianneye

Foto: archiv MSI

Émile Jean Horace Vernet: Bitva u Jeny, 14. října 1806

Foto: Wikimedia Commons

Leopold Beyer: Francouzští pěšáci na pochodu (1813)

Foto: International Napoleonic Society

Roku 1809 musel nastoupit vojenskou službu. Dezertoval.

Čas však plynul, a když chlapec zjistil, že jeho úsilí nepřináší žádné výsledky, ztratil chuť pokračovat. Začal pomýšlet na to, že se vzdá dalšího studia a vrátí se domů k rodičům. Otec Balley ho však přesvědčil, aby tomuto pokušení nepodléhal a aby v sobě naopak posiloval touhu po tom, že se stane knězem a bude pak moci přivést ke spáse co nejvíc lidských duší.

Pouť o chlebu a vodě

Jan silou vůle přemohl svou nechuť, ale potíže s učením a pamětí neustávaly. Později vzpomíná, že „do své nanicovaté hlavy nemohl nic dostat“. Aby si vyprosil u Boha dar paměti, vydal se o chlebu a vodě na svou první pouť k hrobu sva-

tého Františka Régise v Lalouvesc, vzdáleném 100 kilometrů od Écully. Došel tam vysílený a vyhládlý, ale šťastný, že mohl prostřednictvím svatého Františka Régise předložit své prosby Bohu. Po návratu z pouti se přesvědčil, že se jeho paměť o něco zlepšila. Dostalo se mu milosti, ale jen v omezeném rozsahu...

V roce 1807 přijal Jan Maria svátost biřmování.

Napoleonův voják, dezertér, učitel...

Na podzim roku 1809 musel nastoupit vojenskou službu. Několik dnů poté, co narukoval, těžce onemocněl a byl odeslán do nemocnice. Po vyléčení se měl okamžitě vydat na španělskou frontu.

Nemocí zesláblý voják Jan není schopen udržet krok s ostatními, a tak musí jet na voze taženém koňmi. Během úmorné cesty ovšem onemocní znovu a víc než šest týdnů stráví v nemocnici v Roanne. Po propuštění z léčby dostane opět rozkaz připojit se k oddílu pochodu jícímu do Španělska.

Cestou na shromaždiště se zastaví v kostele. Modlí se tak vroucně, že úplně ztratí pojem o čase. Když konečně dorazí na určené místo, jeho oddíl už je dávno na cestě. Kapitán Blanchard mu udělil přísné napomenutí a pak rekrutovi přikázal, aby svůj oddíl dohonal. Po celodenním pochodu je Jan, zesláblý nemocí a s těžkou tornistrou (vojenský vak – pozn. red.) na zádech, u konce svých sil. Není schopen pokračovat dál a uchýlí se do lesa, aby si odpočinul. Tam narazí na jednoho dezertéra, který se nad ním slituje a zavede ho do vesničky Noes, ukryté hluboko v lesích. Jan tam prožije 11 měsíců jako učitel. V té době je vyhlášena amnestie pro dezertéry a Janův nejmladší bratr František se místo něho dobrovolně přihlásí k výkonu vojenské služby.

Šestadvacetiletý – a stále se jen připravuje na studium

Teprve tehdy může Jan opustit svůj úkryt a v lednu 1811 se vrátit do Écully, aby pokračoval v přípravě na studia v semináři. Několik týdnů po Janově návratu do rodného kraje umírá jeho milovaná a zbožná matka. Byla to pro něho velice bolestná ztráta.

Ve druhé polovině roku 1812 posílá otec Balley již šestadvacetiletého Jana Mariu do malého semináře ve Verrieres, aby tam jeden rok studoval filozofii. V semináři mu šlo učení lépe, než předpokládal, ale i tak patřil mezi nejslabší studenty. Stalo se to pro něho příčinou mnoha ponížení. Všechno své utrpení obětoval Ježíšovi během dlouhých hodin strávených před Nejsvětější Svátostí. V modlitbě se zaslíbil Nejsvětější Panně Marii a složil slib úplného odevzdání se do jejích služeb.

...vzpomíná, že „do své nanicovaté hlavy nemohl nic dostat“.

Bazilika v Arsu

Foto: 2x archiv MŠ

Pomník na návrší, připomínající příchod nového faráře do Arsu

...usoudili, že Vianney se na kněze nehodí, a propustili ho ze semináře.

Konečně přijat! A vyhozen...

Po ukončení filozofie s velice slabým výsledkem započal Jan Maria teologická studia na Seminári svatého Irenea v Lyonu. Všechny přednášky se tam konaly v latinšském jazyce, jemuž Jan Vianney špatně rozuměl. Po první nesložené zkoušce představení usoudili, že Vianney se na kněze nehodí, a propustili ho ze semináře. Byla to nejbolestnější zkušenost v jeho životě. Vrátil se zlomený na faru v Écully. Otec Balley nesouhlasil s rozhodnutím vedení semináře; byl přesvědčen, že Jan Maria Vianney je Bohem povolán, aby se stal knězem – že má kněžské povolání. A proto – se souhlasem biskupské kurie – se sám uvolil připravit ho ke kněžskému svěcení. Po roce intenzivní výuky složil Jan Maria na faře v Écully kanonic-

kou zkoušku. Zkoušející byli udiveni jeho jasnými a přesnými odpověďmi. Generální vikář otec Courbon při podpisu listiny doporučující Jana Mariu Vianneye ke kněžskému svěcení prohlásil: „Církev potřebuje kněze vyznamenané zbožností.“

Dar kněžství

Dne 23. června 1815 – po mnoha letech utrpení, neúspěchů a nejistoty – obdržel Jan Maria Vianney v lyonské katedrále nižší svěcení a 13. srpna téhož roku v katedrále v Grenoblu svátost kněžství.

Při hodinách náboženství Jan Vianney mnohokrát poukazoval na neocenitelné bohatství svátosti kněžství, které nám Ježíš daroval pro spásu všech lidí: „Teprve v nebi kněží v úplnosti pochopí sebe sama. Kdyby někdo plně pochopil dar kněžství už na zemi, pak by zemřel – ne ze strachu, ale z lásky!“

První léta kněžské služby

Po vysvěcení se Jan Vianney stal vikářem ve farnosti Écully – u svého milovaného učitele, vychovatele a přítele – otce Balleye. Pod dohledem tohoto svatého kněze se učil dělat první krůčky na cestě své kněžské služby. Pro novokněze to byla skutečná škola svatosti: „Nikdo jiný ▷

Knihovna arského faráře

Svatý Jan Maria Vianney

„Lhostejný nevědomý člověk nerozumí ani zlu, jehož se dopouští, ani dobru, které ztrácí.“

mi neumožnil lépe poznat, jak dalece se může duše osvobodit od smyslů a získat touhu po Bohu,“ – takto svatý Jan Vianney vzpomíná po letech na otce Balleye. Tak jako před vysvěcením překonával Vianney všechny překážky a obtíže vytrvalostí v práci a modlitbě, tak i v kněžském životě s velkou obětavostí připravoval svá kázání, horlivě se modlil a po večerech prohluboval své znalosti četbou děl duchovních mistrů.

Když otec Balley zemřel (17. prosince 1817), oplakával Vianney svého faráře jako rodného otce, protože především jemu vděčil za to, že se stal knězem.

Přineseš jim lásku?

Dne 9. února 1818 se Jan Maria Vianney vydal do Arsu, nevelké vsí, čítající 230 obyvatel, aby se v tamní farnosti ujal svých povinností. Když mu biskup předával pověření, řekl: „Je to malá farnost, kde není mnoho Boží lásky. Přineseš jim ji?“

Během francouzské revoluce byl tradiční duchovní život obyvatel Arsu hluboce zpuštěn. Ve vsi nebyla stálá škola, mezi lidmi panovala zaostalost a pověry. Málokteré dítě umělo číst a psát. Pouhé maličkosti byly pro lidi dostatečným důvodem, aby se neúčastnili nedělní mše svaté nebo zcela bez skrupulí pracovali v neděli na poli. Vesnicí se ozývaly hlavně nadávky a klení. I když byl Ars jen malou obcí, měl čtyři krčmy. V nich muži utráceli peníze, opíjeli se a rušili pořádek. Ve vsi se často pořádaly tancovačky, při kterých docházelo k těžkým přestupkům proti dobrým mravům. Pouze v několika rodinách se udržela skutečná tradice křesťanského života.

Farářem pro všechny

V prvních týdnech svého pobytu v Arsu navštívil Vianney všech šedesát rodin žijících v jeho farnosti. S bolestí v srdci zjistil, že farníci, kteří vyrůstali v dobách revo-

lučního teroru, nemají elementární znalosti základních pravd víry.

Metodám obracení svých farníků se Vianney učil přímo od Ježíše při každodenní adoraci před Nejsvětější Svátostí. Každého dne před východem slunce odcházel do kostela, aby se před svatostánkem modlil za obrácení svých farníků.

Můj Bože, dovol mi obrátit mou farnost!

Často před svatostánkem usedavě plakal a opakoval: „Ó, můj Bože, dovol mi obrátit mou farnost: ochotně přijmu veškeré utrpení, které mi chceš seslat během celého mého života.“ Otec Vianney se za své farníky nejenom modlil, ale také se za ně postil a konal pokání. Jak tvrdili svědkové, jedl tak málo, že už sám fakt, že nezemřel hladu, byl zcela jistým zázrakem. Farníci byli udiveni krajní bídou svého faráře, jeho naprostou oddaností sloužit Bohu a starostí o jejich spásu.

Světцова obytná místnost

Foto: 4x archiv MSI

Proti lhostejnosti, nepořádku a lenosti

Hned jak se stal v Arsu farářem, pustil se Vianney energicky a s rozvahou dobrého hospodáře do přestavby, oprav a úprav zanedbaného kostela. Také vyměnil zničená bohoslužebná roucha za drahá a krásná.

Za zdroj náboženské lhostejnosti svých farníků pokládal arský farář lenost a nepořádkost. „Věřte tomu,“ hlásal z kazatelny, „že tento jediný hřích je mnohem větším důvodem k zavržení mnoha

duší než všechny ostatní hříchy dohromady, protože lhostejný nevědomý člověk nerozumí ani zlu, jehož se dopouští, ani dobru, které ztrácí.“

Vědomí, že dobrovolným zavržením Boha a jeho přikázání vstupuje člověk na cestu, která ho vede k věčnému zatracení, přimělo mladého arského faráře k vytrvalé a horlivé katechezi dětí a mládeže. Kázání, které tryskalo ze srdce přeplněného horoucí vírou, rádi poslouchali i starší farníci.

Síla Božího slova

Otec Vianney se s nevídaným zápalem připravoval na nedělní kázání. Věděl, že účinné hlásání Božího slova je nezbytně nutné v přípravě lidských srdcí k obrácení a přijetí daru víry. Říkal: „Náš Pán, který je Pravda sama, nepřikládá menší váhu svému slovu než svému tělu.“

Dlouhé hodiny se modlil, četl knihy a později psal svá kázání a učil se napsaným textům nazpaměť. Zvláště zpočátku ho to stálo mnoho času a úsilí, protože měl problémy s pamětí. Všechno to dělal v přítomnosti Ježíše skrytého v Nejsvětější Svátosti. Během let se naučil mluvit mnohem spontánněji a používat prosté příklady z každodenního života.

Moudrost Ježíše Krista

Když lidé z celé Francie na základě zpráv o neobyčejných znameních a zázracích začali ve velkém množství putovat do Arsu, svatý farář musel zpovídat mnoho hodin denně. Neměl pak čas na přípravu kázání a „odpočinek nacházel proto pouze v modlitbě. Vystupoval na kazatelnu přímo ze zpovědnice,“ píše svědek těchto událostí otec Alfred ▷

Tělo svatého Jana Marii Vianneye 150 let po jeho smrti

*„Znamení kříže musíme dělat s velkou úctou. Začínáme na hlavě a to nám má připomenout stvoření a toho, který je hlavou všeho: Otce. Pak následuje srdce: láska, život, spása – Syn. A konečně ramena: síla – Duch Svatý. Všechno nám připomíná kříž. My sami jsem stvoření k podobě kříže.“
(Svatý farář arský)*

Foto: archiv MSJ

vůli a na nevýslovné štěstí, které nám Bůh připravil v nebi. Ale varoval i před věčným zatracením, které je konečným důsledkem hříchu.

S odvahou pranýřoval veškeré projevy zla, byl důsledný v záležitostech týkajících se věčného zatracení svých farníků. Říkal: „Jestliže kněz mlčí, když vidí tupit Boha a duše jdoucí do záhuby – běda mu! V případě jakéhokoli nepořádku ve své farnosti je povinen zřít se lidských ohledů i obav, že bude vystaven pohrdání a nenávidi.“ Odpovědnost za spásu farníků byla pro něho tou nejdůležitější starostí. Často opakoval: „Kněžství je láskou Ježíšova Srdce.“ Ve svých kázáních a ponaučeních se neustále zmiňoval o této Ježíšově lásce: „Ó, můj Bože, raději bych zemřel láskou k Tobě, než žil, byť jen chvíli, bez lásky... Miluji Tě, můj Božský Spasiteli, protože jsi byl pro mě ukřižován (...), protože mi dovoluješ být ukřižován pro Tebe.“

P. Mieczyslaw Piotrowski TChr ■

„Jestliže kněz mlčí, když vidí tupit Boha a duše jdoucí do záhuby – běda mu!“

Monnin SJ. „Věra byla veškerou naukou arského faráře, Ježíš Kristus byl jeho jedinou knihou. Nehledal jinou moudrost kromě moudrosti smrti a kříže Ježíše Krista. Všechno se naučil nikoli v prachu knihoven, ale při modlitbě, na kolenou u nohou svého Mistra (...) před svatostánkem, kde trávil dny i noci, než ho davy zbavily svobody disponovat svým časem – právě tam se to všechno naučil. V jeho hlasu, gestech a pohledu i v celé jeho jakoby proměněné postavě se odrážel jas tak nevšední a síla tak zázračná, že nebylo možné zůstat lhostejným, když jste mu naslouchali. Obrazy a myšlenky, před-

kládané nám prostřednictvím Božího světla, mají úplně jiný rozměr než ty, které jsme schopni získat vlastním rozumem. Před učením tak plným světla a prostoty, před jistotou tak samozřejmou (s jakou promlouval) prchaly pochybnosti i z těch nejzavrtlejších srdcí a jejich místo zaujímalo světlo víry.“ (Zápisky z Arsu).

Nekompromisní hlasatel celé pravdy

Svatý Jan Vianney byl nekompromisním hlasatelem Evangelia – radostné zvěsti. Poukazoval na velikost Božího Milosrdenství, na krásu života ve shodě s Boží

Foto: archiv MSJ

Poznáte pravdu a pravda vás osvobodí. Jan 8,32
související body učení učitelského úřadu Církve k dalšímu studiu

Co říká katechismus

Co je to svátost kněžství (svěcení)?

Je to svátost, kterou pokračuje v církvi nadále až do konce časů poslání, které Kristus světil apoštolům.

Kolik stupňů má svátost kněžství?

Existují tři stupně svátosti kněžství, které jsou nenahraditelné pro organickou strukturu církve: biskupství, kněžství a jáhenství.

Jaké účinky má kněžské svěcení?

Pomazání Duchem Svatého vtiskuje knězi nezrušitelné duchovní znamení, jímž ho při-

podobňuje ke Kristu knězi a uschopňuje ho jednat jménem Krista-hlavy.

Kněz je posvěcen, aby jako spolupracovník biskupa hlásal evangelium, aby slavil bohoslužby, především eucharistii, z níž jeho služba čerpá sílu, a aby byl pastýřem věřících.

Srov. Kompendium Katechismu katolické církve, Karmelitánské nakladatelství, Kostelní Vydří 2006.

Z nauky Církve¹⁾

Svátost kněžství je pravou a vlastní svátostí ustanovenou Kristem.^[De fide]

Jáhenské svěcení je svátost.^[Sent. fidei prox.]

Kněžské svěcení je svátost.^[De fide]

Biskupské svěcení je svátost.^[Sent. fidei prox.]

¹⁾ Dogmata jsou mimořádným projevem učitelského úřadu Církve zpravidla v oblastech, u kterých došlo v minulosti ke sporům. Vyhlášená dogmata se vzájemně doplňují, proto není možné některé z nich ignorovat. Zde uvedená dogmata nevyjadřují celou nauku Církve k danému tématu, ale pouze zdůrazňují některé oblasti. Uvádíme stručné formulace, které je třeba chápat v kontextu, v jakém byla dogmata vyhlášena, a v souvislosti s dalším učením Církve.

Poznámka: **De fide** – pravda víry; **Sent. cert.** – logický závěr vyvozený z pravdy víry; **Sent. comm.** – všeobecné rozšířené mínění teologů.; **Sent. fidei prox.** – pravda považovaná za zjevenou Bohem, kterou však Církev definitivním způsobem neprohlásila za pravdu víry.

„Mnoho křesťanů žije tak,
jako by nevěděli, proč se
nacházejí na tomto světě.“

Kázání svatého Jana Marii Vianneye

Všechno ostatní je ztráta času. Pracovat máme pouze pro Boha, kladouce výsledky své práce do jeho rukou. Ráno bych se měl probouzet s těmito slovy: „Pro Tebe, Bože, chci dnes pracovat! Podrobím se všemu, co na mě sešleš, a dám Ti to jako oběť. Bez Tebe nemohu udělat nic, pomoz mi!“

Pamatuj na své dobro, dokud žiješ!

V hodině smrti budeme litovat každé chvíle věnované radovánkám, zbytečným rozmlouvám či odpočinku, a nevyužité pro sebezápor, modlitbu, dobré skutky, úvahy o vlastní ubohosti a litování svých hříchů! V té hodině si totiž uvědomíme, že jsme pro sebe neudělali nic.

Zůstane špetka prachu...

Děti moje, jak je to smutné. Tři čtvrtiny křesťanů se zajímají jen o uspokojení potřeb těla, které i tak brzy shnije v zemi, a vůbec nemyslí na potřeby duše, která bude buď šťastná, nebo nešťastná po celou věčnost. Schází jim rozum a zdravý úsudek, až z toho mráz běhá po zádech.

Je to člověk, který se stará o věci dočasné, honí se za nimi a dělá při tom plno hluku, je to člověk, který chce nad vším vládnout a myslí si, že je někým. Kdyby mohl, řekl by slunci: „Ustup mi a nech mě svítit na svět místo tebe.“ Při- jde doba, kdy z toho domýšlivého člověka nezůstane víc než špetka prachu, který odnesou řeky do moře.

Tak vidíte, milé děti, často si myslím, že jsme podobni malým hromádkám prachu, které vítr navál na cestě, chvíli si ▶

o spáse

Foto: Picasa, Imbcreation

Kázání o spáse se zachovalo díky otci Alfredu Monninovi SJ, jenž byl očitým svědkem pastorační činnosti svatého Jana Marii Vianneye a pečlivě zapisoval a později i sebral kázání, homilie a výroky svatého arského faráře v knize *Zápisky z Arsu*.

A o tom to je...

Mnoho křesťanů žije, jako by nevěděli, proč se nacházejí na tomto světě.

„Bože, proč jsi mi přikázal tady žít?“ ptají se. „Protože tě chci spasit,“ odpovídá Pán. „A proč mě chceš spasit?“ ptají se dál nevěřičně. „Protože tě miluji.“

Bůh nás stvořil a poslal na tento svět, protože nás miluje. Chce nás spasit, protože nás miluje. Abych mohl být spasen, musím Boha poznávat, milovat ho a sloužit mu. Jak velkou věcí je Boha poznávat, milovat ho a sloužit mu! Na tomto světě nemáme nic důležitějšího na práci.

s nimi hraje a pak je nechává, rozprášené, svému osudu. Každému z nás v rodině někdo zemřel a dobře ví, o jakém prachu mluvím.

Život z víry přináší štěstí – v čase i pro věčnost

Bezbožní lidé říkají, že naše spása je obtížná věc. A přece není nic lehčího: zachovávat Boží a církevní přikázání, vystříhat se sedmi hlavních hříchů, dělat dobro a nedělat zlo – to je všechno.

Dobří křesťané, kteří dbají o svou spásu a o uspokojení potřeb duše, jsou vždy šťastní a spokojení. Radují se již v tomto životě příslibem štěstí. Tito lidé budou šťastni po celou věčnost. Naopak špatní křesťané, kteří spějí k zavržení, budí jen lítost: stále naříkají, jsou smutní a dělají ze sebe strašně nešťastné. A takoví také budou po celou věčnost. Vidíte ten rozdíl!

Správné a dobré je dělat pouze to, co je možné obětovat Bohu. Ale přece mu nemohu obětovat pomluvy, klevety, krivdy, zlobu, rouhání, neskromnost, zábavu a tanec. Existují snad častější zájmy na tomto světě?

...chce nad vším vládnout a myslí si, že je někým. Kdyby mohl, řekl by slunci: „Ustup mi a nech mě svítit na svět místo tebe.“

Jedna z tisíců obětí výbuchu sopky Vesuv, který v roce 79 zasypal popelem římské město Pompeje

Foto: Flickr, trixbooze

Zodpovědnost za sebe i za druhé

Svatý František Saleský říkal, že tancovačky „jsou jako houby – ač krásné napohled, nemají žádnou výživnou hodnotu.“ Matky často říkají, že si své dcery uhlídají. Jistě, možná ještě dokáží dohlédnout na jejich oblečení, ale nejsou schopny uhlídat srdce.

Stejně tak ti, kteří ve zlém úmyslu něco napíšou, namalují, vytesají či vymodelují, se budou zodpovídat před Bohem za všechno zlo, které jejich díla lidem způsobila po celou dobu své existence. Až z toho mráz běhá po zádech!

Mysli na duši!

Vidíte tedy, děti, že je třeba myslet především na svou duši, která má být spasena, a na věčnost, která nás všechny čeká. Tento svět se svým bohatstvím, radovánkami a poctami pomine, ale nebe a peklo nepominou nikdy. Pamatujme na to!

Tento svět se svým bohatstvím, radovánkami a poctami pomine, ale nebe a peklo nepominou nikdy.

Ne všichni svatí začali dobře, ale každý z nich dobře skončil! My jsme také svůj život nezačali dobře, snažme se tedy aspoň o to, abychom ho dobře ukončili a připojili se ke svatým v nebi.

Svatý Jan Maria Vianney ■
(zkráceno, mezititulky redakce)

Foto: Flickr, serhio

A pravda vás osvobodí
související body učení učitelského úřadu Církve k dalšímu studiu

Co říká katechismus?

Jak se slučuje existence pekla s nekonečnou Boží dobrotou?

Bůh „chce, aby se všichni lidé dali na pokání“ (2 Petr 3,9), ale respektuje rozhodnutí člověka, kterého stvořil ke svobodě a zodpovědnosti. Je to tedy sám člověk, který se zcela nezávisle, z vlastní vůle vylučuje ze společenství s Bohem až do okamžiku své smrti, když tvrději lpí na smrtelném hříchu a odmítá milosrdnou Boží lásku.

Srov. Kompendium Katechismu katolické církve, Karmelitánské nakladatelství, Kostelní Vydří 2006

Svatý Jan Maria Vianney

Foto: Sanctuaire d'Als

„Nic tolik neuráží Boha, jako když někdo pochybuje o jeho milosrdenství,“ říkával svatý Jan Maria Vianney. A dodával: „Naše chyby jsou jako hořčičné zrnko vedle hory Božího milosrdenství.“

Často ve svých kázáních poukazuje na odpornost hříchu a jeho hrozné důsledky. Stejně intenzivně však ukazuje i velikost Božího milosrdenství.

Je totiž velmi důležité pochopit obě tyto skutečnosti. Záleží na tom naše štěstí zde na zemi i po celou věčnost.

Slova s pronikavou silou

O pokušení

- ✓ Pokušení jsou užitečná do té míry, do jaké nás poučují o naší nicotnosti a slabosti.
- ✓ Jak moc jsme slabí sami ze sebe. Jak málo si můžeme být jisti svými vlastními postoji. Pokušení nás upevňují ve ctnosti pokory a chrání nás před pýchou.
- ✓ S radostí v srdci poděkujeme dobrému Spasiteli za to, že dovolil, aby byl pokoušen a tak nám ukázal, jak zvítězit v těžkých bojích a nástrahách ze strany pekla.
- ✓ Vždy a všude, v každém utrpení a v každém pokušení se dívejme svým duchovním zrakem na Boha, který jde před námi a který nám pomůže zvítězit.

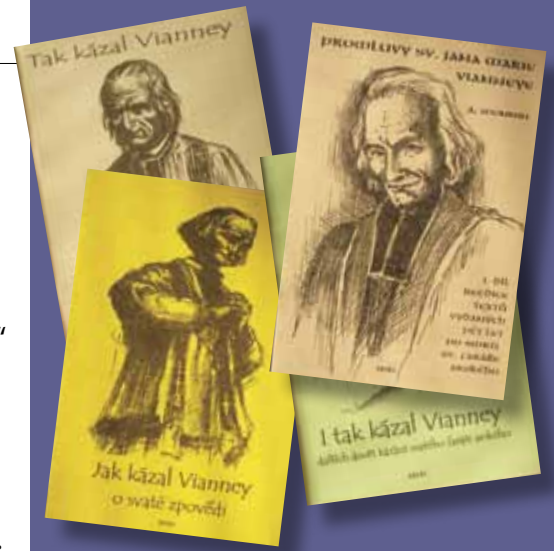
*Všechna neštěstí,
jak duchovní, tak
tělesná, mají svůj
počátek v hříchu!*

*Boží láska nás
může vždy podržet.*

O hříchu

- ✓ Všechna neštěstí, jak duchovní, tak tělesná, mají svůj počátek v hříchu!
- ✓ Nezapomínejme, že Bůh nás nebude soudit za cizí chování, ale za naše vlastní činy.
- ✓ Každý zodpovídá za své vlastní chyby.
- ✓ Aby se člověk pokořil, vyzpovídal a napravil, musí nejprve hřích rozpoznat.
- ✓ Obecně charakterizuje pýchu to, že osoba, která jí podlehla, v sobě nepocituje žádnou vinu.
- ✓ Prosme Ducha Svatého, aby nám udělil světlo k poznání sebe samých.
- ✓ Budme pokorní, pamatujme na to, že Boží láska nás může vždy podržet.

Připravila Irena Brožová ■

Doporučujeme čtyři díly promluvy a kázání svatého faráře z Arsu Jana Marii Vianneye. Přestože od jeho smrti uplynulo už jeden a půl století, jeho promluvy autenticky vypovídají o smýšlení, s kterým tento svět přistupoval ke všemu, co nám má být posvátné. I když dnes jsme zvyklí na jiný způsob promlouvání, katolická věrouka zůstává stejná. Jeho slova mocně otřásají i současnými čtenáři a ukazují cestu k osobnímu úsilí o život z víry. Tyto publikace patří mezi nejčastěji dotiskované v A.M.I.M.S. – tiskovém apoštolátu FATYMu (www.amims.net).

Objednat si je můžete pro sebe a své známé i vy, a to na adrese: apostolat@fatym.com nebo A.M.I.M.S., Náměstí 20, 671 03 Vranov nad Dyjí.

Publikace jsou zasílány jen za příspěvek na tisk a poštovné (doporučený příspěvek na tisk jedné publikace s 60–72 stranami je 15 Kč). Je tedy možné si je snadno objednat ve větším počtu i pro další šíření ve vašem okolí...

Publikace jsou dostupné i on-line na internetu:

Tak kázal Vianney
www.fatym.com/taf/knihy/vianney1.htm

Jak kázal Vianney o svatě zpovědi
www.fatym.com/taf/knihy/vianney2.htm

I tak kázal Vianney
www.fatym.com/taf/knihy/vianney3.htm

Promluvy sv. Jana Marie Vianneye
www.fatym.com/taf/knihy/vianney4.htm

Pískovcový oltář v bazilice svatého Jiří ve Walldürnu, v němž je schrána uchovávající korporál se zázračným eucharistickým obrazem

Foto: Wikimedia Commons

Foto: archiv MSJ

Kopie zázračného obrazu, vzniklá účinkem světla na látce chráničí rub vystaveného korporálu; obraz je viditelný jen v ultrafialovém světle.

Četné eucharistické zázraky v dějinách Církve jsou připomínkou skutečnosti, kterou s vírou vyznáváme: Ježíš Kristus je v Eucharistii přítomen jedinečným a nesrovnatelným způsobem, protože je v ní přítomen opravdu, skutečně a podstatně – se svým tělem a krví, se svou duší a se svým božstvím. V Eucharistii je tedy svátostným způsobem, totiž pod eucharistickými způsoby chleba a vína, přítomen naprosto celý Kristus, Bůh a člověk (srov. *Kompendium katechismu katolické církve*).

Svatá krev ve Walldürnu

Převržený kalich při mši svaté

Městečko Walldürn se nachází asi 50 kilometrů jihozápadně od německého Würzburgu. V roce 1330 sloužil ve zdejší kostele katolický kněz Heinrich Otto mši svatou tak bezmyšlenkovitě a roz-

tržitě, že převrhl mešní kalich. Snad to bylo z nedbalosti, způsobené tím, že kněz ve skutečnou přítomnost Ježíše Krista v Eucharistii nevěřil. Nebo ji nebral vážně... Bylo to již po proměňování, tedy po té části mše svaté, při které kněz říká

Kristovým jménem slova, která Pán Ježíš nad chlebem a vínem pronesl při Poslední večeři. Víno tedy již bylo proměněno v Kristovu krev. Ta se vylila na takzvaný korporál – tj. na bílý ubrousek, na který se při mši svaté kladou proměněné způsoby.

Obraz na korporálu

To, co kněz v následující chvíli uviděl, ho doslova šokovalo. Rozlitá Kristova krev vytvořila na plátně korporálu krvavý obraz ukřižovaného Ježíše Krista a kolem něj jedenáct obrazů trním zraněné Kristovy hlavy (tzv. *veronikae*). Vyděšený kněz korporál rychle poskládal a po mši svaté ho ukryl pod oltářní desku. O tom, co se stalo, dlouhá léta nikomu neřekl. Ale odnést si tajemství do hrobu nakonec

Foto: Wikimedia Commons

Reliéf zázračného obrazu za venkovním oltářem před bazilikou

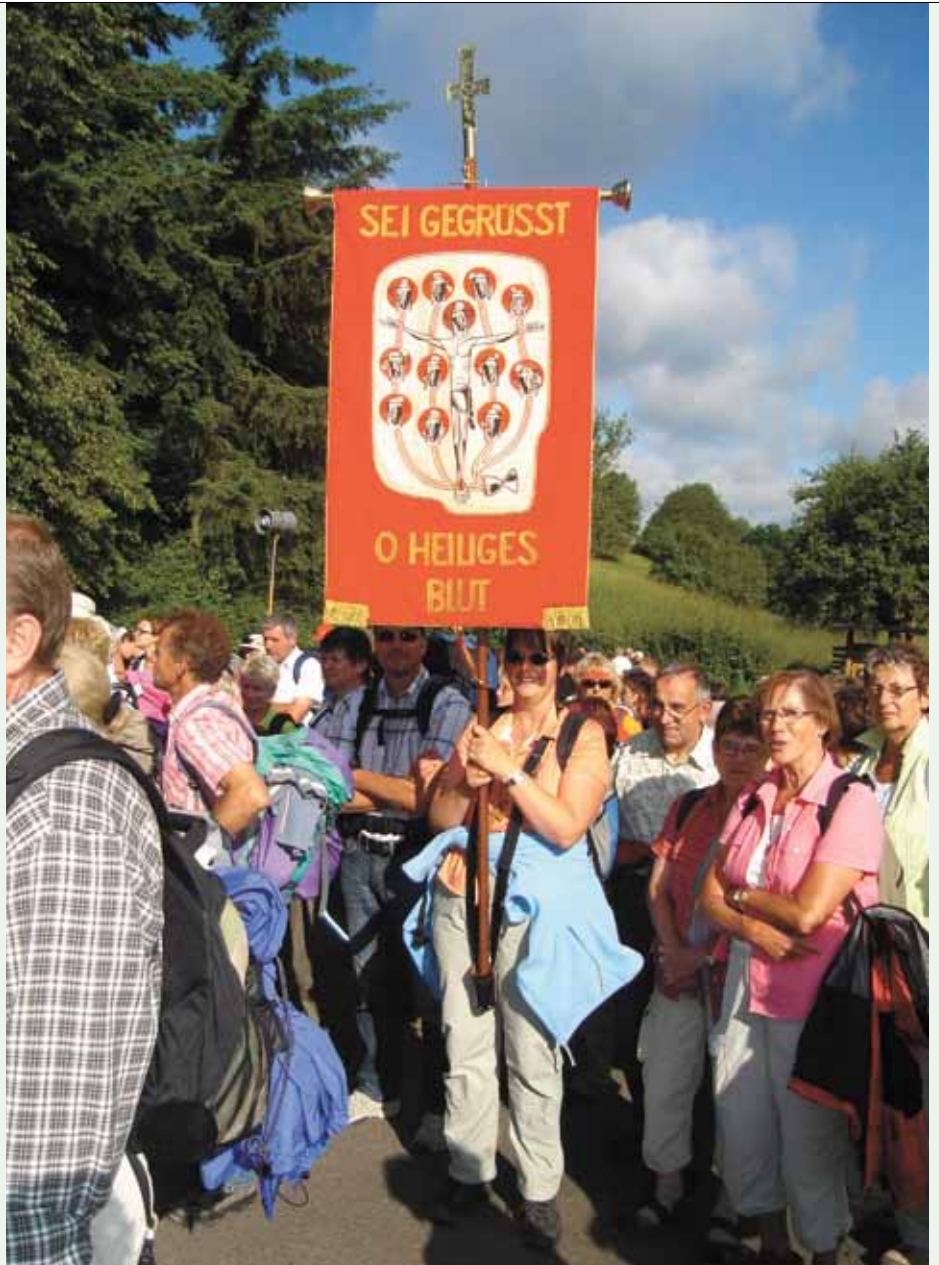
nedokázal. Když umíral, přiznal se, co udělal, a popsal místo, kde je korporál s obrazem ukryt. Korporál byl nalezen a zpráva o obrazu na něm i o okolnostech jeho vzniku se rychle šířila. Do Walldürnu začali přicházet první poutníci. Nešlo jen o lidskou zvědavost, ale o touhu uctít Kristovu krev. Korporál ve Walldürnu se stal pro poutníky velmi působivou připomínkou skutečností, které se sice daleko méně spektakulárním způsobem, ale stejně reálně dějí při každé mši svaté: kněz mocí přijatou v kněžském svěcení proměňuje chléb a víno v tělo a krev Ježíše Krista.

Zkoumání pravosti

V roce 1408 byl korporál s obrazem Ukřižovaného a s jedenácti obrazy Kristovy trním korunované hlavy předložen würzburgskému biskupovi Gerhardu Schwarzenbergovi. Ten předmět prozkoumal a povolil, aby se do Walldürnu konaly poutě. V roce 1445 byl korporál přinesen do Říma k papeži Evženovi IV. Papež vystavil odpustkovou bulu, ve které zmiňuje i obraz na plátně. Korporál byl potom vrácen do Walldürnu a dodnes je uchováván ve zdobené schránce nad bočním oltářem.

Zvláštní fotografie

Plátno korporálu časem zcela zešedlo prachem, kouřem od svící a dalšími vlivy, takže už řadu století není na špinavé, tmavě šedé látce vidět již žádný obraz. V roce 1920 bylo za korporál umístěno bílé plátno, které ho mělo ze zadu chránit, protože spočívá ve schránce zasklené jen zepředu. Po třiceti letech 23. března 1950 bylo toto ochranné plátno prozkoumáno ve světle křemíkové lampy. Ukázalo se, že je na něm patrné zažloutnutí,

Poutní korouhev s textem „Buď pozdravena, ó, Svatá Krev!“

Foto: archiv MS!

kteří vytváří obrys ukřižovaného Krista. Odborníci vysvětlují vznik obrazu tak, že víno zaschle před staletími v plátnu korporálu ovlivňovalo procházející světlo, takže po třiceti letech vznikl na podkladním plátně obrys, který odpovídá původnímu obrazu.

Pěší pouti k uctění Svaté krve

Každoroční pěší pouti k uctění Svaté krve se v posledních letech účastní víc než tisíc poutníků. Většina z nich vychází v sobotu ráno před slavností Nejsvětší Trojice z Fuldy, vzdálené asi 150 km, od hrobu svatého Bonifáce, apoštola Německa. Fuldu bychom mohli přirovnat k našemu Velehradu a svatého Bonifáce ke svatým Cyrilovi a Metoději... Někteří poutníci ze vzdálenějších míst vycházejí ještě o něco dřív a z Fuldy potom pokračují společně s hlavním poutním proudem. Pouť je událostí, na kterou se mnozí celý rok těší

Pouť ke Svaté krvi je i veřejným vyznáním víry v přítomnost Krista v Eucharistii.

– někteří se jí účastní již víc než po padesáté ve svém životě. V Německu, v zemi, která stála u kolébky protestantismu popírajícího reálnou přítomnost Ježíše Krista v Eucharistii, je pouť současně veřejným vyznáním víry v tuto pravdu. A pohled na víc než půl kilometru dlouhý průvod poutníků, kteří ve čtyřstupech procházejí desítkami měst a vesnic, je skutečně mimořádně působivý. ▷

Bazilika svatého Jirí ve Walldürnu

Zázračný obraz je také logem pěších pouť

Foto: 2x archiv MSI

Eucharistie vytváří společenství Církve

Eucharistie nás spojuje nejen s Ježíšem Kristem, ale i mezi sebou navzájem. Svatý Pavel píše: „Kalich požehnání, který žehnáme – není to účast na Kristově krvi? Chléb, který lámeme – není to účast na Kristově těle? Protože je to jeden chléb, tvoříme jedno tělo, i když je nás mnoho, neboť všichni máme účast na jednom chlebě.“ (1 Kor 10,16n.) Toto společenství je patrné v průběhu celé pouti. Patří do něj nejen poutníci, ale i lidé z měst

a vesnic, kterými se prochází. Pro toho, kdo to neviděl, je téměř nepředstavitelné, jak se může několikrát za den víc než tisíc lidí po příchodu do vesnice rozejít do jednotlivých domů, kde je pro ně připraveno bohaté občerstvení, a v poledne dokonce oběd. Lidé z obce přicházejí ke kostelu, kapli nebo křížů, kde se po příchodu poutníků společně s nimi modlí, a pak si je doslova rozeberou do svých domovů. Jiní čekají u otevřených dveří svých domů či bytů a vítají příchozí. Je možné obdivovat vynalézavost, s jakou dokážou i do men-

V roce 1962 udělil poutní bazilice ve Walldürnu papež Jan XXIII. titul bazilika minor.

šího bytu umístit na oběd dvacet poutníků. A což teprve ti, kteří mají několik garáží nebo velkou prosklenou zimní zahradu... Slova svatého Pavla o jednom těle tvořeném těmi, kteří jsou spojeni v Církvi skrze eucharistickou hostinu, se tu stávají viditelnou skutečností.

Celá staletí bez přerušení

Pěší poutníci přicházejí do Walldürnu ve středu před slavností Těla a Krve Páně a účastní se zde – tak jako každý den během pouti – mše svaté a eucharistické pobožnosti. Tato pěší pouť se koná bez přerušení již nejméně od roku 1683. Ani zákazy, vězení, války, epidemie nebo hlad nikdy nezabránily jejímu uskutečnění, i když ve dvacátém století poklesl v jednom roce počet poutníků na pouhých devět.

Tak se tato pouť stává i symbolem spojení, které překračuje hranice času. A to je také jeden z významů eucharistického společenství. Neboť slavení a přijímání Eucharistie nás spojuje nejen s Kristem a s těmi, se kterými ji v daném okamžiku prožíváme, ale také se všemi, kteří ji kdykoliv a kdekoliv slavili, slaví a ještě do konce světa slavít budou.

P. Pavel Zahradníček ■

Poznáte pravdu a pravda vás osvobodí. Jan 8,32

související body učení učitelského úřadu Církve k dalšímu studiu

Z nauky Církve

V Eucharistii je skutečně, reálně a podstatně přítomno Tělo a Krev Ježíše Krista. ^[De fide]

Pod každou způsobou je přítomen celý Kristus. ^[De fide]

V každé části obou způsobů je i po rozdělení přítomen celý Kristus. ^[De fide]

Co říká katechismus

Jak probíhá slavení eucharistie?

Slavení eucharistie se člení na dvě velké části, které tvoří jediný bohoslužebný úkon:

- bohoslužbu slova, která zahrnuje hlásání a přijímání Božího slova;
- eucharistickou bohoslužbu, která se skládá z přinášení chleba a vína, z eucharistické modlitby (anafory) se slovy proměňování a z přijímání.

Co eucharistie představuje v životě církve?

Eucharistie je zdrojem a vrcholem celého křesťanského života. Vrcholí v ní činnost,

jíž nás Bůh posvěcuje i naše bohopocta... Eucharistie vyjadřuje a vytváří společenství božského života a jednotu Božího lidu.

Co je podstatným a nezbytným znamením eucharistie?

Je to pšeničný chléb a víno z vinné révy.

Srov. Compendium Katechismu katolické církve, Karmelitánské nakladatelství, Kostelní Vydří 2006.

Co rozumíme „způsobami“ chleba a vína?

Způsobami chleba a vína rozumíme to, co na chlebě a víně smysly poznáváme, například: zevnější podobu, barvu, chuť, vůni chleba a vína.

Jsme povinni svátost oltářní přijímat?

Jsme povinni svátost oltářní přijímat protože:

- 1) Ježíš Kristus ji ustanovil, aby živil naše duše k věčnému životu;
- 2) protože výslovně přikázal, abychom ji přijímali. (srov. Jan 6,53 n.)

Srov. Katechismus, Dr. Antonín Podlaha, Praha, 1920.

PŘÍTOMEN

Philippe de Champaigne: Poslední večeře (detail), 1724

Foto: Erich Lessing

opravdu, skutečně a podstatně

Církev od počátku vyznává, že při slavení Eucharistie se chléb a víno stávají Tělem a Krví Pána Ježíše. Proč věříme něčemu, co nevidíme?

Vidět nepředstavuje jistotu

„Co nevidím, tomu nevěřím...“ slyšíme od určitého typu lidí. Někdy dodávají: „Co nevidím, to neexistuje.“ Jeden můj profesor měl na toto tvrzení pohotovou odpověď: „Tak mi člověče ukažte svůj rozum. Ne mozek, ale rozum! Máte snad rozum...?“

Ani si neuvědomujeme, kolik je věcí a skutečností, které jsme nikdy na vlastní oči neviděli, a přesto o nich nepochybujeme. A naopak – kolik je věcí, které jsme na vlastní oči viděli, a přitom skutečnost je zcela jiná, a to, co jsme viděli, byla jen

velmi dokonalá iluze. Vzpomeňme si jen na vystoupení nějakého kouzelníka – iluzionisty. Nebo vezměme televizní vysílání: vidíme obraz, který se pohybuje, ale ve skutečnosti nám obrazovka ukazuje jen statické obrázky v rychlém sledu za sebou. Nejen zrak, ale i ostatní naše smysly jsou nedokonalé, a kdybychom byli odkázáni jen na ně, moc daleko bychom se v poznávání nedostali...

Rozum „vidí“ i to, co vidět není

Naštěstí existuje ještě další způsob poznání – člověk má rozum, intelekt. Jím můžeme poznávat i věci, které nejsou vidět. Pouhýma očima jsme schopni vidět na noční obloze nanejvýš asi 2000 hvězd. Díky svým rozumovým schopnostem však dokážeme nejen zkonstruovat teleskopy, které vyfotografují o mnoho řádů vyšší počet hvězd, ale můžeme dokonce vypočítat existenci vesmírných těles, které

Mé tělo je skutečný pokrm... (Jan 6,55)

nikdy nebudeme schopni zachytit ani tím nejdokonalším teleskopem. Avšak ani rozum není dokonalý a může se mýlit. Mohu se mýlit já sám, může se mýlit i vědec – a dějiny vědy nám ukazují, jak často k tomu dochází. Existuje ovšem ještě třetí způsob, kterým můžeme poznávat skutečnost...

Víra? Záleží na tom, komu se věří!

Kromě nedokonalého smyslového poznání a o něco dokonalejšího poznání rozumového existuje ještě jeden způsob poznání. Skrze víru. Je dokonalejší ▷

V italském Orviету je uchováván korporál potřísněný krví – památka na eucharistický zázrak v Bolseně roku 1263. Rok na to papež Urban IV. ustanovil Slavnost Těla a Krve Páně.

Foto: Flickr, Deacon Steve

než předchází dva? Odpověď zní: Záleží na tom, komu věřím. Když dám tisíc korun neznámému člověku, který mi zazvonil u dveří a slíbil, že mi zítra přiveze to a to zboží za velmi výhodných podmínek... – poznám následující den, jak byla moje víra naivní. Nebudu mít ani tisíc korun, ani slíbené zboží. Možná budu bohatší o zkušenost, že nelze každému vše věřit...

Foto: Flickr, seminariavnois

Snad máte i nějakého člověka, o kterém víte, že mu opravdu věřit můžete. Ale ve skutečnosti každý člověk může někdy zklamat, každý se také může mýlit. Člověk zůstává jen člověkem...

Ale je tu někdo, kdo se nemůže ani mýlit, ani lhát, protože je nekonečně dokonalý a nejvyšší dobro – Bůh. Pokud mám jistotu, že sám Bůh o nějaké věci prohlásil, že to tak je – mám jistotu opravdu stoprocentní.

Vím, že Bůh to řekl

Věříme, že Ježíš Kristus je pravý Bůh, který se stal člověkem (je to jeden ze základů křesťanské víry, který se, mimo jiné, opírá i o jeho zázraky a zmrtvýchvstání – ty nejsou jen doplňující atrakcí, ale důkazem; podobné nezvratné důkazy chybí u ostatních, kteří sice o sobě tvrdili, že přinášejí „Boží zjevení“, ale nemohli to nijak dokázat – např. Mohamed...), a víme, že Bůh se nemůže ani mýlit, ani lhát. A on o chlebu a vínu, které vzal při Poslední večeři do rukou, řekl: „Toto je moje tělo...“ „Toto je má krev...“ (Mk 14,22–24). Tato slova v různém podání zachycují i evangelisté Matouš (Mt 26,26–28) a Lukáš (Lk 22,19n.). Nejstarší zpráva o Poslední večeři ale není v evangeliích, nýbrž v 1. listě svatého apoštola Pavla do Korintu (1 Kor 11,23–25) – svatý Pavel ho napsal kolem roku 55, tedy asi 25 let po Poslední večeři. Podobně jako evangelista Lukáš zachytil Pavel ještě další Ježíšova slova: „...to čiňte na mou památku.“ (1 Kor 11,24)

Bůh se nemůže ani mýlit, ani lhát.

Jde tedy o skutečnost, která se týkala nejen Poslední večeře, ale kterou má Církev konat nadále. A vždy znovu, při každém slavení Eucharistie, je tu skutečně Ježíšovo Tělo a jeho Krev. Svatý Pavel to opakovaně zdůrazňuje slovy, která nacházíme v jeho listě o pár veršů dále: „Kdo by tedy jedl chléb (Páně) nebo pil kalich Páně nehodně, proviní se proti tělu a krvi Páně.“ (1 Kor 11,27)

Není to myšleno jen obrazně? Není!

Nemyslel ale Pán Ježíš svá slova jen obrazně? Rozhodně nemyslel! Víme to i díky Janovu evangeliju, které věnuje Eucharistii téměř celou šestou kapitolu. Jde o řeč v synagoze v Kafarnau (takzvaná Ježíšova Eucharistická řeč), ve které Pán Ježíš dlouho před Poslední večeří Eucharistii přislíbil a vysvětlil její účinky: „Amen, amen, pravím vám: Když nebudete jíst tělo Syna člověka a pít jeho krev, nebudete mít v sobě život. Kdo jí mé tělo a pije mou krev, má život věčný a já ho vzkřím v poslední den. Vždyť mé tělo je skutečný pokrm a má krev skutečný nápoj. Kdo jí mé tělo a pije mou krev, zůstává ve mně a já v něm.“ (Jan 6,53–56) To jsou slova, která nejsou míněna obrazně. Žádné: „Mé tělo je jakoby pokrm...“ ale doslovně: „Mé tělo je skutečný pokrm...“; a totéž opakuje i o své krvi. Pro doslovné chápání mluví i další důvody. V originálním řeckém textu Janova evangelia je dvakrát použit výraz *trógon*, což znamená nejen „kdo jí“, ale doslova „kdo žvýká (nebo kouše) mé tělo“. A mimo to sami Ježíšovi učedníci brali tato slova zcela doslovně a mnozí ho po vyslechnutí těchto slov pohoršeně opustili. A Pán Ježíš je nezavolal zpět: „Moment, to je omyl, to jsme si špatně rozuměli...“ Místo toho se zeptal apoštolů: „I vy chcete odejít?“ (srov. Jan 6,60–66).

Obrazný výklad nedává smysl

Kdyby byla slova o jezení Ježíšova těla míněna obrazně, celý text by nedával smysl, protože „jíst něčí tělo“ znamená v židovské obrazné mluvě někoho krvavě pronásledovat, jak se může každý přesvědčit v textech ze Starého zákona. Například ve 27. žalmu čteme: „Když se na mě vrhli zlovolníci, aby pozřeli mé tělo, protivníci, moji nepřátelé...“ (Žalm 27,2) a podobný

Z nejstarších svědectví o Eucharistii

Mučedník svatý Justin († kol. 165)

„Nepřijímáme toto jako obyčejný chléb a jako obyčejný nápoj. Avšak podobně jako vtělené Boží Slovo Ježíš Kristus, náš Vykupitel, přijal tělo a krev pro naši spásu, tak je také pokrm, který se slovem modlitby stal eucharistií, tělem a krví vtěleného Ježíše.“
(První apologie 66,2)

Svatý Ireneus z Lyonu († kol. 202)

„Chléb, nad kterým byl pronesen dík, je tělo Pána a kalich je kalichem jeho krve.“
(Proti bludným naukám IV 18,4)

(Naše tělo je) „živeno tělem a krví Páně a je jeho údem“, (a tím) „je schopno přijmout Boží dar, který spočívá ve věčném životě.“ (V 2,3)

„Jak mohou (gnostikové) tvrdit, že tělo propadne zániku a nebude mít podíl na životě, když přece je živeno tělem a krví Páně?“ (IV 18,5)

Dieric Bouts starší: Poslední večeře (detail), 1464–1467

Foto: Web Gallery of Art

obraz najdeme i u starozákonního proroka Micheáše: „Požirají maso mého lidu, sdírají z nich kůži...“ (Mich 3,3). Pán Ježíš zcela jistě nechtěl říci: „Kdo mě pronásleduje, má věčný život...“ ani „kdo mě pronásleduje, ten zůstává ve mně a já v něm“. A když obrazný výklad Ježíšových slov nedává smysl, nezbyvá než je brát doslovně.

Svědectví Ignáce, biskupa z Antiochie

A křesťané Ježíšova slova o tom, že chléb a víno se při slavení Eucharistie stávají jeho skutečným tělem a krví, vždy vážně brali. Nejstarší svědectví, které je o tom mimo texty Nového zákona dochováno, se nachází v listě napsaném kolem roku 107 po Kristu – tedy přibližně jen o jedno desetiletí později, než bylo sepsáno Janovo evangelium. Starokřesťanský mučedník biskup Ignác z Antiochie v Sýrii ho adresoval krátce před svou smrtí křesťanům

do Smyrny (dnešní Izmir v Turecku). Hovoří v něm o lidech, kteří v tuto pravdu nevěří: „Vzdalují se od Eucharistie a modlitby, protože nevyznávají, že Eucharistie je tělo našeho Vykupitele Ježíše Krista, jenž trpěl za naše hříchy a jehož Otec ve své dobrotě vzkřísil.“ (Smyrn. 7,1)

Pravda, kterou křesťané vždy hájí

Většina nejstarších svědectví o víře v Ježíšovu skutečnou přítomnost v Eucharistii vznikla kvůli tomu, že křesťané museli tuto pravdu neustále znovu bránit. Tak tomu bylo v případě svatého Ignáce z Antiochie a podobně je tomu i u dalších textů z 2. století, které výslovně mluví o Kristově přítomnosti v Eucharistii (viz rámeček).

Jde o skutečnost, která je opravdu obtížně přijatelná. Není lehké věřit, že tam, kde naše smysly vnímají jen chléb a víno, je přítomné Tělo a Krev Pána Ježíše.

Nemůžeme ho v proměněné hostii vidět, nemůžeme se o tom nějak laboratorně přesvědčit..., ale věříme tomu, protože on sám to řekl. A to dává jistotu. Smysly se mohou mýlit, náš „selský rozum“ se může mýlit podobně, jako se může někdy mýlit i vědec ve svých úvahách a výpočtech, ale Bůh se nemůže ani mýlit, ani lhát.

P. Pavel Zahradníček ■

„Eucharistie je tělo našeho Vykupitele Ježíše Krista...“
svatý Ignác z Antiochie († kolem 107)

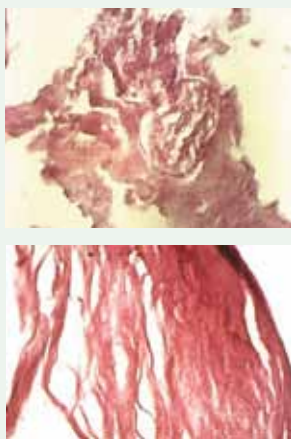

Foto: 3x www.negrisu.it

Eucharistické zázraky a věda

◀ Kolem roku 700 došlo v Lancianu v Itálii k úplné přeměně Hostie v maso a vína v krev. V letech 1970, 1971 a 1981 byly odebrané vzorky podrobeny vědeckému zkoumání: histologické, imunologické a biochemické testy prokázaly, že se jedná o lidskou srdeční svalovou tkáň a lidskou krev skupiny AB.

▶ Plátek svalové tkáně, v níž se přeměnila Hostie při adoraci 23. května 2003 v 15 hodin ve Florencii. Svědectví potvrdil přítomný salezián P. Paolo Faroni. Snímek z bohaté fotodokumentace pochází z přelomu května a června. Jev zkoumal tým z Ústavu soudního lékařství Padovské univerzity. Ve Florencii došlo k zázrakům tohoto druhu též v letech 1230 a 1595.

Foto: www.conchiglia.us

„Eucharistický zázrak“ dnes

„Pokud se účastníme eucharistie, budou se dít mnohé zázraky,“ říká ve svém svědectví P. Elias Vella, exorcista z Malty, který vedl v Třebíči semináře duchovní obnovy (kompletní audionahrávky jeho seminářů z let 2005 a 2007 naleznete na TV-MIS.cz – čísla titulů 176 a 175).

Stalo se to v Trapani na Sicílii

Chtěl bych vám předat zkušenost, která mě vždy znovu dojíká. Je z jedné farnosti na Sicílii. Farnost se nachází ve městě Trapani. Před lety jsem tam každoročně jezdil vést duchovní cvičení. Vzpomínám si, že když jsem tam přijel poprvé, trochu jsem se polekal. Šlo o velmi zpustlou čtvrť. Bylo to místo zločinu a homosexualita s prostitucí tam byly organizovány v mimořádné míře. Působila tam tehdy mafie, lidé se báli jeden druhého. Když jsem hovořil s lidmi, často jsem slyšel: „Můj syn byl zavražděn,“ nebo „nevím, kde je můj manžel – ztratil se a netušíme, kde je.“ Takové problémy tam byly na denním pořádku...

Přišel jsem tam a tamější farář mi řekl: „Budete začínat první promluvou v osm večer.“ Byla to velmi divná doba. Říkal jsem si: „Kdopak mi přijde v takovou dobu?“ Ale když to řekl pan farář, tak jsem tam přišel na osmou hodinu, abych začal kázat. Užasl jsem – kostel byl zcela plný. Bylo tam přes pět set lidí. Všechna světla byla rozsvícena a lidé zpívali, tleskali a byli plní radosti. Po promluvě jsem se ptal pana faráře: „Jak je možné, že to tu tak žije, když je to v takové hrozné oblasti uprostřed zločinu?“ Odpověděl mi: „Jednoho dne vám to vysvětlím.“ Uběhly tři dny a stále mi to ještě neřekl. Ptal jsem se ho, kdy mi to konečně prozradí. A on mi začal vyprávět...

Předměstí Trapani, Sicílie

Foto: Flickr, Albe86

...homosexualita s prostitucí tam byly organizované v mimořádné míře.

Připadal jsem si jako ve vězení

„Když jsem sem přišel, tak ta farnost byla pouští. Do kostela nepřišel nikdo, ale doslova nikdo. Ubytoval jsem se na faře, která je spojená s kostelem. Připadal jsem si tam jako ve vězení. Všechna okna byla zamřížovaná ze strachu před vykradením. Byla neděle a já jsem slavil mši svatou v prázdném kostele. Říkal jsem si: „Co tu budu dělat? To tu takto strávím celý život? Bydlet ve vězení, nic nedělat, žádní lidé...“ Po týdnu jsem navštívil svého biskupa a chtěl jsem rezignovat. Biskup mi řekl: „Jak to, že končíte? Že to balíte?“ „No protože tam není co dělat...“ namítl jsem. Biskup mi řekl: „Ale to přece není takový problém. Abych byl úplně upřímný, já nemohu najít nikoho, kdo by do té far-

Foto: Flickr, victoriabernal

Když jsem sem přišel, tak ta farnost byla poušť.

nosti šel. Nikdo mi tam nechce jít, protože to je taková náročná farnost ve velmi špatném stavu...“

Běžte tam a modlete se

„Tak co mám dělat?“ zeptal se kněz. A biskup mu řekl: „Běžte tam a modlete se!“ Chudák kněz se vrátil do svého kostela a uvažoval: „Tak co mám dělat jiného, než co mi řekl biskup... Tak tady budu a budu se modlit.“ A pak ho napadlo: „Otevřu svatostánek a vystavím Tělo Pána Ježíše k adoraci od sedmi hodin ráno do sedmi do večera. Pro koho? No, pro nikoho!“

Ten kněz mi vyprávěl: „Celých šest měsíců jsem tam byl jen já a můj Bůh. Před Pánem Ježíšem jsem dělal úplně všechno. Pracoval jsem na počítači, psal dopisy, články, spal jsem... Říkával jsem: ‚Pane Ježíši, jsme tu jen my dva – ty a já. Já potřebuji tvoji společnost a ty zase moji.‘“ A celých šest měsíců takhle spolu žili. Ježíš s tímto knězem a kněz s Ježíšem.

Podivný muž

Až jednoho dne se do kostela zatoulal nějaký člověk. Vypadal hodně podivně. Farář se s ním šel seznámit. Ten muž byl jeden z hlavních organizátorů prostitutek a homosexuálů. Byl nevěřící, pravděpodobně posedlý... Ten kněz to nechápal: „Proč jste sem zrovna vy přišel?“

„Já vlastně ani nevím,“ zněla odpověď toho muže, „já jsem jen cítil, že mě sem něco táhne...“ „Tak pojdte strávit nějakou dobu před Eucharistií,“ řekl mu kněz.

„A proč?“ zeptal se ten muž. „Já se vlastně ani neumím modlit. Nikdy jsem to nedělal!“

A nyní přijde ta zajímavá věc. Ten kněz mu neřekl: „Běžte se modlit!“ Řekl mu pouze: „Běžte a buďte jen chvilku před Eucharistií.“

Je to jako opalování

A potom mi to ten farář vysvětlil. Řekl mi: „Já věřím, že když jdeme před Eucharistií, je to něco podobného, jako kdybychom se šli ven opalovat. Když se v takový horký den jdete opalovat, tak asi nemyslíte celý den na to sluníčko. Možná si čtete knížku a na slunce nemyslíte... Ale když potom jdete domů, jste jiní. Protože ty sluneční paprsky do vás vstoupí a změní

Foto: Flickr, Allie_Caulfield

Foto: Flickr, fazen

vás.“ A ten kněz pokračoval: „Tak tomuhle já věřím. Když jsme takto před Pánem Ježíšem, tak je to, jako bychom se opalovali. Možná, že se vaše mysl bude toulat. Možná myslíte na kdovíco. Ale ty paprsky lásky do vás vstupují. A když potom vstanete, tak nejste stejní. Jste změnění.“

A tak jsem řekl tomu muži: ‚Víte co, přijďte každý den. Buďte tu deset minut před Eucharistií. Nemusíte nic říkat. Jen tady prostě buďte.‘ – A ten muž se změnil!“

Ti lidé jsou „Eucharistický zázrak“

Po tomto muži přišel nějaký další. Byl to obchodník, kterému zkrachovaly obchody – byl zoufalý. Potom přišla prostitutka...

Ten farář mi řekl: „Vidíte těch pět set lidí? – Toto jsou všechno eucharistické zázraky. Já jsem je nevyhledával, já bych tam ani nemohl mezi ně zajít – do hodiny bych byl asi mrtvý... Ale Ježíš si je sám přitáhnul. Ježíš je ten skutečný farář. Já jsem jen takový kaplan... On mi je dává,

abych o ně pečoval, ale vyhledávat – to je jeho práce. Vidíte tady tu radost? To je taková přirozená radost, kterou v sobě mají. Protože vidí, jaký žijí nyní život a že to, co žili před tím, nebyl ten život. A to je Eucharistie.“

Ano, to je Eucharistie, Ježíš v Eucharistii, který chce i nás proměnit, pokud mu otevřeme srdce.

P. Elias Vella ■
(redakčně upraveno,
kompletní nahrávka viz
www.TV-MIS.cz/titul.php?id=175
– čtvrtek: přednáška 4)

**Ježíš je ten
skutečný farář.
Já jsem jen takový
kaplan.**

Foto: Flickr, sukisuki

Nejen zápletka známého románu *Šifra mistra Leonarda* je postavena na předpokladu, že Církev údajně ve 4. století zfalšovala evangelia a vypustila z nich nepohodlné skutečnosti.

Stalo se to prý krátce po tzv. *Ediktu milánském*, kterým římský císař Konstantin roku 313 ukončil pronásledování Církve a povolil její oficiální působení v rámci Římské říše.

ZFALŠOVANÁ BIBLÉ?

Pohádka jako z 19. století

Kdyby s podobnými tvrzeními o zfalšování evangelií přišel někdo v 19. století, možná by měl úspěch i u některého odborníka. Po dlouhá staletí pocházely nejstarší známé dochované biblické rukopisy skutečně až ze 4. a 5. století. Navíc se většinou ani nevědělo, že jsou tak staré, protože nebyly známy metody, kterými by se dalo jejich stáří spolehlivě určit. Paleografie – věda, která dnes určuje s velkou přesností stáří starých rukopisů, je poměrně mladá... Ale pojďme sledovat dějiny objevování starých biblických rukopisů od začátku. Je to příběh téměř detektivní...

Papyrus – za málo peněz málo muziky...

Originály Nového zákona byly psány na papyru. Vyrábí se z rostliny *Cyperus papyrus*, trochu podobné našemu rákosu, která se vyskytuje hlavně v Egyptě. Lodyha se podélně nařezala na tenké proužky. Ty se položily kolmo přes sebe, slepily, slisovaly a usušily.

Papyrus byl sice levný (celý nepopsaný svitek stál v Egyptě asi tolik, kolik byla celodenní mzda, v Řecku, kam se dovážel, stál dvojnásobek), ale dlouho nevydržel. Možná jste někdy viděli, co se stane se senem, když leží několik desetiletí na půdě – začne se rozpadat na prach... S papyrem

je to dost podobné, během asi tří století se vlivem vzdušné vlhkosti rozpadne.

Originály Nového zákona se již rozpadly

Když svatý Pavel psal, nebo diktoval, jak bylo tehdy zvykem, svůj krátký list Filemonovi, použil pravděpodobně jen jeden list papyru, který potom přeložil, zapečetil a odeslal. Delší novozákonní texty byly napsány pravděpodobně na papyrový svitek – odhaduje se, že např. Lukášovo evangelium bylo na svitku asi 10 metrů dlouhým. Svitky bývaly popsány jen po jedné straně – na rozdíl od tzv. kodexů, což byly listy popsány z obou stran.

Všechna řecká a římská literární díla známe jen z opisů.

Žádný z originálů některé z novozákonních (ani starozákonních) knih se nazachoval a prakticky není naděje, že by někdy v budoucnu mohl být některý novozákonní originál objeven. Proč? Souvisí to s krátkou životností papyru a s místy, kde originály vznikly nebo kam byly poslány.

Existují totiž prakticky jen dva způsoby, jak je možno papyrus uchovat výrazně déle než tři století. Jednak tzv. konzervace – uzavření mezi dvě skla, které se používá dnes – to ovšem ve starověku s papyru nikdo nedělal... Druhou možností je, že se papyrus dostane do suchého pouštního písku. Proto také většina dochovaných papyrů pochází z Egypta. Kdyby některé z evangelií bylo napsáno v Egyptě nebo kdyby například svatý Pavel adresoval některý ze svých listů do Egypta, byla by ještě naděje, že tam dodnes leží někde v písku a jednoho dne bude nalezen. Ale žádné evangelium či jiná novozákonní kniha v Egyptě sepsána nebyla ani žádný list tam nebyl adresován...

Nutno však podotknout, že originál se nedochoval ani u žádné antické knihy. Všechna řecká a římská literární díla známe jen z opisů.

Pergamen vydrží

Od 2. století se začíná objevovat pergamen. Jde o velmi trvanlivý, ale také mnohem dražší materiál. Je to jemně vyčiněná kůže, která je tak tenká a na povrchu tak vyhlazená, že na první pohled připomíná tvrdší, jakoby lehce mastný papír. Oproti tomu papyrus spíše připomínal spleené seno... Křesťané začali pergamen pro opisy Písma svatého používat až ve 4. století. A právě z té doby pocházely ještě před sto dvaceti lety nejstarší známé opisy Bible.

Nejstarší svědkové novozákonního textu na pergamentu

Z poloviny 4. století je tzv. *Kodex vatikánský*. Od konce středověku se nachází ve Vatikánské knihovně. Ze stejné doby je i *Kodex sinajský*, který našel německý badatel Constantin von Tischendorf v roce 1844 v klášteře svaté Kateřiny pod horou Sinaj. Jde o opisy, které jsou

Rostlina *Cyperus papyrus*

Foto: Flickr, jibumpas

Způsob kládení papyrusových vláken při výrobě listů

Foto: Flickr, apolaine

Ukázka výroby papyrusového listu

Foto: Flickr, xiquinhosiva

Vzhledem k nízké odolnosti materiálu se mnoho starověkých rukopisů dochovalo značně poškozených.

Foto: Flickr, sukisuki

Foto: Flickr, paseserica

od doby sepsání originálů Nového zákona vzdáleny přibližně 250–300 let. To se sice může na první pohled zdát jako dlouhá doba, ale ve skutečnosti takto krátký odstup mezi sepsáním originálu a zachováním nejstarších kopií je u děl antické literatury něčím velmi výjimečným. Pro srovnání: například Platonovo dílo se nám zachovalo v nejstarších opisech,

kteří jsou o 1300 let mladší než originál. A nikdo nepochybuje, že bylo po celou tu dobu velmi věrně opisováno.

Století biblických papyrů

Přesto však, pokud by někdo před sto dvaceti lety tvrdil, že Církev po takzvaném konstantinovském obratu přepsala evangelia (tedy po tom, co roku 313 ▷

obdržela od římského císaře Konstantina Velikého *Ediktem milánským* svobodu, a dokonce za nedlouho i státní podporu), bylo možno argumentovat proti jeho názoru jen nepřímou. V roce 1895 nebyl ještě známý žádný opis novozákonního textu, který by sahал až do doby před uznáním křesťanství, tedy do doby krvavých pronásledování ze strany Římské říše, kdy se křesťané museli skrývat a jejich posvátné knihy byly často zabavovány a ničeny.

Jenže pak přišlo 20. století, které bychom mohli nazvat stoletím biblických papýrů. Předehrou byl rok 1896, kdy byly v egyptském Oxyrynchu nalezeny dva listy papýru, které se dnes nacházejí v Britském muzeu pod signaturou 782. Podle mezinárodní klasifikace novozákonních biblických papýrů nese tento nález označení P⁵. Dva nalezené listy pocházejí ze 3. století (tedy z doby pronásledování Církve před konstantinovským obrátem) a je na nich první a dvacátá kapitola Janova evangelia – včetně popisu setkání zmrtvýchvstalého Ježíše s Marií Magdalskou. A co je nejpodstatnější: text souhlasí s tím, který byl do té doby známý z *Vatikánského* a *Sinajského kodexu*!

Papýry a Chester Beatty

V roce 1931 se v *Times* objevila senzační zpráva F. Kenyona, ředitele Britského muzea, že soukromému sběrateli A. Chesterovi Beattymu se podařilo zakoupit vzácné biblické papýry. Jak se později ukázalo, další část ze stejného nálezů získala Vídeňská národní knihovna a Michiganská univerzita. Dnes nesou tyto papýry označení P⁴⁵ a P⁴⁶ a obsahují velké části všech čtyř evangelií, Skutků apoštolů a Pavlových listů. Opis evangelií a Skutků pochází ze začátku 3. století, opisy Pavlových listů byly pořízeny kolem roku 200 – snad dokonce krátce před koncem druhého století. Odstup mezi sepsáním originálu se tak zmenšuje na pouhých 100–150 let. Je to něco, co nemá obdobu u žádného jiného antického literárního díla. Nabízí se otázka: Je to jen náhoda, že Bible je nejlépe doložené dílo starověku, nebo je to něco víc než pouhá náhoda?

*Je to jen náhoda,
že Bible je nejlépe
doložené dílo
starověku?*

Téměř stovka papýrů

Do dnešního dne bylo nalezeno téměř sto různých papýrů s novozákonním textem. Mezi nimi zvláště významné jsou tzv. Bodmerovy papýry: P⁶⁶ s velkou částí Janova evangelia pocházející přibližně z roku

200 a P⁷⁵ ze začátku 3. století s velkou částí Lukášova a Janova evangelia. Mimořádně důležitý je i papýrus P⁵² (papýrus *Ryland*), který se dnes nachází v Manchesteru. Jedná se jen o malý útržek papýru popsáný z obou stran, který zachycuje úryvek Janova evangelia – scénu, ve které se Pilát ptá, zda je Pán Ježíš král (Jan 18,31–33 a 37–38). Významné je jeho stáří. Na základě takzvaných paleografických známek (typ papýru, písma, úprava textu) byl datován přibližně do roku 130. Jde tedy o opis pořízený pravděpodobně méně než čtyřicet let od vzniku Janova evangelia. Tento papýrus byl publikován v roce 1935 a jeho nález znamenal konec teorií, které se v té době snažily dokazovat, že Janovo evangelium vzniklo až v polovině druhého století.

Žádné přepisování se nekonalo

K začátku třetího století, tedy pro dobu více jak sto let před *Ediktem milánským*, je možno sestavit z dochovaných rukopisů většinu textu Nového zákona – některá místa jsou doložitelná dokonce pomocí dvou, nebo i více různých velmi starých rukopisů. A výsledek? Žádné církevní organizované přepisování evangelií se nekonalo ani po *Ediktu milánském* ani ve dvou staletích před ním. Text byl věrně přepisován, a pokud při opisování vznikly nějaké odchylky (a ty samozřejmě vznikaly), je dnes k dispozici tolik materiálu, že vzniklé odchylky lze vzájemným srovnáváním dochovaných textů snadno rozpoznat. A nejen to – ve většině případů je

Klášteř svatě Kateriny pod horou Sinaj, kde byl nalezen *Sinajský kodex* pocházející z poloviny 4. století – vyvázaná část kodexu nacházející se v Britské knihovně

Foto: Wikimedia Commons, Wilson44691; www.codex-sinaiticus.net

Papýrus P⁵² s textem Janova evangelia pocházející přibližně z roku 130 po Kristu (líc Jan 18,31–33, rub 37–38)

Foto: Wikimedia Commons, John Rylands Library of Manchester

Papýrus P⁴⁵ ze začátku 3. stol. obsahuje části všech čtyř evangelií a Skutků apoštolů (zde Mk 8,11–26).

Foto: Wikimedia Commons

Foto: www.cbl.fr

možné i spolehlivě určit, jaké čtení bylo v původním textu. Míst, kde není možné s jistotou rozhodnout, jaká byla původní podoba originálu, zůstává dnes jen velmi málo. A co je důležité: nejedná se o rozdíly, které by nějak podstatně ovlivňovaly chápání věroučného poselství Písma svatého. Bez nadsázky můžeme říci, že přesnost, s jakou dnes známe celý originální text Nového zákona, nemá v dosavadních dějinách obdoby.

A co Starý zákon?

Dosud jsme hovořili o novozákonním textu. Někoho však může napadnout otázka: A jak je to se Starým zákonem? Jeho texty přece zachycují řadu prorocství, která se podle přesvědčení křesťanů naplnila na Pánu Ježíši. Zejména kniha proroka Izaiáše jich obsahuje tolik, že Izaiáš bývá někdy nazýván evangelistou Starého zákona. Nebyl dodatečně starozákonní text nějak upravován, aby lépe „ladil“ s tím, co křesťané věří?

Ano. V historii se skutečně dají najít ojedinělé případy, kdy k tomu docházelo. Ale je třeba si uvědomit, že knihy Starého zákona byly opisovány nejen křesťany, ale také Židy, takže vzájemné srovnání velmi rychle prozradilo rozdíly.

Objevy u Mrtvého moře

I zde přineslo 20. století mimořádný přelom. Byl jím nález tzv. *Kumránských rukopisů* neboli svitků od Mrtvého moře. Obsahují mimo jiné i velké množství starozákonních biblických textů z doby před Kristovým narozením.

U Mrtvého moře bylo nalezeno více než 200 hebrejských, aramejských a řeckých biblických rukopisů.

Nález má zajímavou historii. Pravděpodobně v roce 1947 hledal mladý arabský pastevce z okolí Betléma ztracenou ovci v Judské poušti. Místo ovce našel poblíž severozápadního pobřeží Mrtvého moře jeskyni se starými rukopisy. V následujícím desetiletí bylo nalezeno více než 200 hebrejských, aramejských a řeckých biblických manuskriptů nejen v okolních, celkem jedenácti jeskyních, ale i na dalších místech v Judské poušti při pobřeží Mrtvého moře – například v ruinách židovské pevnosti Masada. Nejstarší z nalezených rukopisů obsahuje části Druhé knihy Mojžíšovy a pochází přibližně z roku 250 před Kristem. Mezi nalezenými rukopisy se nejčastěji vyskytuje Kniha žalmů (36x), *Deuteronomium* (29x) a Izaiáš (21x).

Náhoda? Prozřetelnost?

Díky těmto nálezům víme velmi přesně, jak vypadal nejen téměř celý hebrejský Starý zákon v době před Kristovým naro-

Foto: Flickr, callmetim

Jeskyně v Kumránu – místo objevu tzv. svitků od Mrtvého moře

zením a těsně po něm, ale z velké části známe i podobu jeho tehdejšího řeckého překladu – tzv. *Septuaginty*.

Většina svitků se dochovala ve velmi poškozeném a neúplném stavu. Nejlépe zachovaný je svitek 1QIsa^a z doby asi 70 let před Kristovým narozením. Obsahuje kompletní text knihy proroka Izaiáše – evangelisty Starého zákona. Je i toto jen náhoda? Nebo za tím můžeme vidět určitý Boží záměr?

Připravil P. Pavel Zahradníček ■

Papýrový svitek 1QIsa^a z Kumránu s kompletním textem Izaiáše, vystavený ve Svatyni Knihy – části Izraelského muzea v Jeruzalémě

Foto: Flickr, KOREphotos; archiv MSJ

Pramen:

Brown, E., Fitzmyer, A., Murphy, E. *The New Jerome Biblical Commentary*. London; Geoffrey Chapman, 2000. (s. 1055–1112)

A pravda vás osvobodí

související body učení učitelského úřadu Církve k dalšímu studiu

Co říká katechismus?

Jak číst Písmo svaté?

Písmo svaté se má číst a vykládat s pomocí Ducha Svatého a pod vedením učitelského úřadu církve podle těchto měřítek:

- 1) přihlížení k obsahu a jednotě celého Písma;
- 2) čtení Písma v živé tradici církve;
- 3) respektování analogie víry, tedy spojitosti pravd mezi sebou.

Srov. *Kompendium Katechismu katolické církve, Karmelitánské nakladatelství, Kostelní Vydří 2006*

Z papyrového kodexu s označením P⁶⁶ se dochovalo 75 listů a 39 fragmentů. Páří k tzv. Bodmerovým papyrům, vznikl kolem roku 200 a obsahuje většinu Janova evangelia.

Porovnávají se varianty z téměř 100 novozákonních papyrů, více než 250 majuskulních a 2500 minuskulních rukopisů.

„JEDNOROZENÝ BŮH V NÁRUČÍ OTCOVĚ“

Alexandrijský kodex (majuskulní rukopis z 5. století) má v Jan 1,18 sousloví „jedinorozený syn“ – „monogenés hyos“ (červeně podtrženo).

Objevy četných papyrů ve 20. století především potvrdily spolehlivost předávání biblického textu. V některých případech pomohly najít i zajímavé odpovědi na dosud otevřené otázky.

Pozorný posluchač si všiml...

Ten, kdo má dobrou paměť a dává při čtení Božího slova při vánočních bohoslužbách pozor, si možná všiml drobné

změny – pokud si již ovšem jeho farnost pořídila nové vydání mešního lekcionáře. Na Boží hod vánoční při mši svatě ve dne (25. prosince) v evangeliu čteme: „A Slovo se stalo tělem a přebývalo mezi námi. Viděli jsme jeho slávu, slávu, jakou má od Otce jedinorozený Syn, plný milosti a pravdy. Jan o něm vydával svědectví a volal: To je ten, o kterém jsem řekl: Ten, který přijde po mně, má větší důstojnost, neboť byl dříve než já. Všichni jsme dostali z jeho plnosti a to milost za milostí. Neboť Zákon byl dán skrze Mojžíše, milost a pravda přišly skrze Ježíše Krista.

Boha nikdo nikdy neviděl; jednorozený Bůh, který spočívá v náručí Otcově, ten (o něm) podal zprávu.“ (Jan 1,14–18)

To vše jsme již mnohokrát slyšeli, ale jedno slovo je tu změněno. V poslední větě se přece vždy četlo „jedinorozený Syn“, a ne „jedinorozený Bůh“. Navíc přece jednorozený Syn bylo jaksi logičtější – být jednorozený je přece vlastnost syna, ne Boha... A kromě toho spojení „jedinorozený Syn“ se vyskytuje i o čtyři verše dříve, tak proč by neměl být i zde? Jak se sem to neobvyklé spojení „jedinorozený Bůh“ vlastně dostalo?

I při pečlivém opisování docházelo k chybám

Zkuste opsat několik kapitol textu z nějakého evangelia, a pak dejte výsledek práce někomu jinému zkontrolovat. I při pečlivé práci zřejmě najde nějakou chybu. Chyb se dopouštěli i opisovači před mnoha staletími. Tu slovo vypadlo, tam zase něco přidali nebo pozměnili, podle toho, jak si text (ovšem třeba z jiného evangelia) pamatovali. Nebo chtěli v dobrém úmyslu

něco opravit, co považovali ve své předloze za chybné, a ve skutečnosti správný původní text nahradili nesprávným. Tak vznikaly různé varianty. Těch existuje obrovské množství. Ne proto, že by práce opisovačů byla nekvalitní, ale protože text Nového zákona je značně rozsáhlý (v řečtině má 138 020 slov) a byl opisován velmi často. Dnes můžeme porovnávat varianty z téměř stovky dochovaných novozákonních papýrů, více než 250 majuskulních rukopisů (jde o nejstarší opisy na pergamentu, které byly psány výhradně velkými písmeny) a více než 2500 dochovaných minuskulních rukopisů (ty jsou psány s použitím velkých i malých písmen).

Jednorozený Syn, nebo jednorozený Bůh?

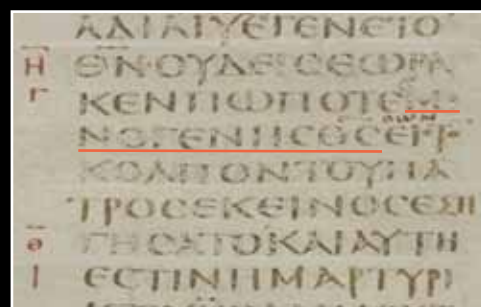
V naprosté většině mladších řecky psaných rukopisů Janova evangelia je v Jan 1,18 napsáno „jednorozený Syn“ a toto znění se dostalo i do latinského překladu – Vulgáty (v *Nova Vulgata* z roku 1979 již opraveno). Ale několik rukopisů, mezi nimi i dva nejstarší zachované rukopisy psané na pergamentu – *Vatikánský a Sinajský kodex* (viz předchozí článek), má odlišný text: „jednorozený Bůh“. A tento text obsahují i ve 20. století objevené tzv. *Bodmerovy papýry P⁶⁶* (kolem roku 200) a *P⁷⁵* (ze začátku 3. století), které jsou nyní nejstaršími dochovanými opisy této části Janova evangelia. Navíc z analýzy spisů svatého Ireneje (†202), Origena (†254) a Didyma z Alexandrie (†398) vyplývá, že i oni používali text Janova evangelia v této neobvyklé podobě. Církevní otcové písaří ve 2. až 5. století jsou totiž dalším velmi cenným zdrojem materiálu pro zkoumání originální podoby biblického textu. V jejich spisech se zachovalo několik tisíc biblických citací a narážek...

Dokonce je možné vysvětlit, jak vzniklo nesprávné znění, které se pak rozšířilo do velké části pozdějších rukopisů. Některý z opisovačů se nechal vést tím, co již předtím četl ve 14. verši, kde se vyskytuje spojení „jednorozený Syn“, a doplnil ho i do 18. verše. Možná z nepozornosti, možná se mu zdálo, že je to tak logičtější a že opravil chybu...

Ukázka práce badatelů

Uvedené místo ukazuje, jakým způsobem dnes postupují týmy odborníků, kteří připravují takzvaná kritická vydání originálního biblického textu, který potom slouží pro překlady do národních jazyků. Jedná se o vydání, kde původnost každého slova

V nově potvrzeném znění je verš Jan 1,18 další zcela jasnou výpovědí o božství Ježíše Krista.

Verš Jan 1,18 s výrazem „jednorozený Bůh“ – „monogenes theos (zkráceno ths)“ v *Sinajském kodexu* z 5. století (podtrženo)

je posouzena na základě všech dostupných materiálů a metod a kde je také v poznámkách uvedeno, o které rukopisy a další prameny se zvolená varianta opírá a které rukopisy naopak zachycují odlišná čtení. Takže každý, kdo má příslušné znalosti, může jejich postup zkontrolovat. Jen výjimečně se stává, že nějaká alespoň trochu důležitá otázka zůstává nadále otevřená. Naopak na většině míst, kde není možno na základě dnes dostupných pramenů bezpečně rozhodnout, které z dochovaných čtení je původní, jde o nepatrné odchylky, které nemají prakticky žádný význam: např. zda slovo mělo člen, zda věta byla připojena k předcházející spojkou „a“, či zda na určitém místě byla řecká částice „de“, která se však do jiných jazyků stejně nepřekládá...

Výpověď o Ježíšově božství

Upřesnění, která textová kritika přináší, se nijak nedotýkají podstaty víry. Verš „Boha nikdo nikdy neviděl; jednorozený Bůh, který spočívá v náručí Otcově, ten (o něm) podal zprávu“ (Jan 1,18) je zdánlivou výjimkou. V nově potvrzeném původním znění je totiž další zcela jasnou výpovědí o božství Ježíše Krista. Ovšem

takových míst, která jednoznačně svědčí, že Ježíš Kristus je pravý Bůh, je v Bibli celá řada. Dokonce jedno se nachází v téže kapitole Janova Evangelia: „Na počátku bylo Slovo a to Slovo bylo u Boha a to Slovo byl Bůh. (...) A Slovo se stalo tělem a přebývalo mezi námi...“ (Jan 1,1 a 14)

P. Pavel Zahradníček ■

Původnost každého slova je posouzena na základě všech dostupných materiálů a metod.

A pravda vás osvobodí
související body učení učitelského úřadu Církve k dalšímu studiu

Co říká katechismus?

Proč Písmo svaté učí pravdě?

Protože Bůh sám je autorem Písma svatého, nazývá se inspirované a učí bez omylu těm pravdám, které jsou nutné k naší spáse. Duch Svatý totiž inspiroval lidské autory, aby zapsali to, čemu nás chtěl naučit. Nicméně křesťanská víra není „náboženstvím knihy“, je náboženstvím Božího Slova, které „není slovem psaným a němým, nýbrž Slovem vtěleným a živým“ (sv. Bernard z Clairvaux).

Srov. Compendium Katechismu katolické církve, Karmelitánské nakladatelství, Kostelní Vydří 2006

„Máš-li odvahu, ať je Pán Bůh s tebou“

„Byl to úžasný risk, povedlo se nám nemožné; když se nad tím člověk zamyslí, bylo to proti všem zákonům pravděpodobnosti...“ říká otec biskup Petr Esterka zodpovídající za pastorační česky katolíků v cizině. Kdysi byl sám emigrantem...

Jak jste se v roce 1957 připravoval na emigraci?

Dával jsem pozor na všechno, co se týkalo železné opony. Z rádia Svobodná Evropa jsem se dověděl, že kolem hranic jsou nejen ostnaté dráty s vysokým elektrickým napětím, ale někde i miny. Slyšel jsem rozhovory s těmi, kteří unikli a přelstili strážce. To se ale povedlo jen výjimečně, někteří byli zabiti elektrinou, jiní byli při pokusu o útěk zastřeleni, většina byla zadržena a potrestána. Mnohé mi řekl jeden host na svatbě mých příbuzných. Pronajal si totiž blízko hranic kousek louky na sečení. Vejít tam mohl jen na zvláštní povolení a pod dohledem dvou ozbrojených pohraničnicků. Uprostřed louky byl nápis: „Pozor! Zakázané pásmo. Střílíme bez varování!“ Strážce chodily vždy po dvojicích. Někteří jezdili na koních, jiní chodili pěšky. Ti pěší s sebou měli cvičené psy. Dráty byly ve třech řadách a kulometné věže stály na dohled od sebe. To jsou dnes již známé informace, ale tehdy pro nás měly cenu zlata.

Uvažoval jsem o možnosti schovat se do vlaku, který pojedede do Rakouska. Pozoroval jsem na nádraží vlaky, studo-

Foto: Picasa, Pavel Freibert

val jízdní řády... Vzpomněl jsem si, jak se za války schovávali partyzáni pod vagóny. V létě jsem náhodně potkal turistu z Vídně a svěřil se mu se svými plány. Slíbil, že mi pomůže. Chtěl jsem především vědět, jestli strážce prohlížejí na hranicích také spodek vlaku. Domluvili jsme se, že až se vrátí do Vídně, pošle mi pohlednici se zmínkou o počasí. Pokud napíše, že bylo slunečno, zna-

Kromě hlídkových věží a elektrických drátů byli největším nebezpečím lidé.

Zelezná opona dělila Evropu na dvě části

Foto: Wikimedia Commons

Ostnaté dráty pod vysokým napětím se nejednou staly smrtící pastí

Foto: www.onlinemodu.le.eu

**„Pokud uteču, budete mít problémy.“
„Máme je stejně,“ odpověděl tatínek.**

mená to, že se vlaky zespondu neprohlížejí. Za několik dní mi přišel z Rakouska pohled: „Měl jsem ohavné počasí, celou cestu byla bouře.“ Vlakem to tedy nešlo – tak jsem hledal jiný způsob. Toužil jsem po společníkovi, abychom mohli útěk připravovat společně. Dal jsem se dohromady se spolužákem z gymnázia Jožou Šupou a kamarádem z dětství Pavlem Bohunem.

Se svými plány jsem se svěřil tatínkovi: „Pokud uteču, budete mít problémy.“ „Máme je stejně,“ odpověděl tatínek, „a jestli máš odvahu se o to pokusit, ať je Pán Bůh s tebou. Je to lepší, kdyby aspoň jeden z nás žil normálním životem na svobodě, než abychom tu všichni živořili.“ Nabídl se dokonce, že se pokusí získat nějaké informace od kamaráda, který žil v pohraniční vesnici – ten se ale odmítl angažovat. S Jožou Šupou jsme jednou sedli na motorku a jeli do Mikulova prozkoumat okolí. Stavili jsme se i ve Valticích, odkud byly přímo ze silnice vidět zátarasy z ostnatých drátů.

Začala se o nás zajímat StB a převaděč, se kterým jsem byl v kontaktu, se ukázal jako konfident StB. Každý den zdržení znamenal větší riziko, už jsme nemohli čekat ani na Pavla, který byl v Košicích na vojně.

Šli jste tedy jen dva?

Po noční směně jsem šel na ranní mši svatou do Hodonína, kde jsem se měl sejít s Jožou. Vedle něho ale klečel kamarád, jmenoval se Vláda Syrovátka. Našel u Šupy izolační kleště na stříhání drátů vysokého napětí, gumové rukavice a pepř, došlo mu, co chce udělat a požádal ho, jestli by nemohl jít s ním. Oba mládenci byli mladší než já, a tak jsem za ně cítil trochu zodpovědnost. „Proč chceš utéct?“ zeptal jsem se Syrovátky. Odpověděl, že chtěl být lékařem, ale nemá možnost studovat. Vysvětlil jsem mu, jak je naše akce nebezpečná, že nás mohou zastřelit, roztrhat psy nebo zavřít na mnoho let do kriminálu. Trval však na tom, že chce jít s námi.

Jak jste se rozloučil doma?

S maminkou jsme vždy o všem hovořili, s výjimkou mého útěku. Nemohl jsem to prozradit. Nebude-li maminka o ničem vědět, nemohou ji obvinít ze spoluviny. Zabalil jsem si věci. Gumové rukavice a izolované kleště na cvikání drátů s vysokým napětím jsem dal na dno batohu, nahoru jsem uložil šaty, prádlo a boty, německý slovník a holicí prostředky. Poobědvali jsme, a když jsem odcházel, vyšla se mnou maminka před dům. Tam jsme se rozloučili. Zavolala dokonce mého sedmiletého bratra, evidentně něco tušila. Odjel jsem do Hodonína, kde na mě čekali Joža s Vládou. Byli nervózní, měli pocit, že je někdo sleduje. Pokusil jsem se je uklidnit. Koupili jsme lístky do Znojma a sedli na vlak do Břeclavi, kde jsme museli přestupovat na Mikulov.

Foto: www.kr-karlovarsky.cz

Dostat se do příhraničního pásma ale nebylo snadné...

Kromě hlídkových věží a elektrických drátů byli největším nebezpečím lidé. V těchto místech bydleli hlavně pohraničníci, estébáci a udavači. Bylo pravidlem, že když se v okolí vyskytl někdo cizí, hned informovali policii. Kdo chtěl vstoupit do pohraničního pásma, byl kontrolován. Musel mít nějaký důvod.

Před šestou jsme byli v Břeclavi a museli čekat na přípoj. Okolo chodila stráž – dva pohraničníci se psem a samopaly. Stranou od ostatních nástupišť stál náš vlak. Koupil jsem si v restauraci sodovku a zmrzlinu a sedl si v parku před nádražím. Najednou jsem zaslechl dívčí hlas: „Nazdar, Petře!“ Otočil jsem se a uviděl svoji spolužačku Drahu. Představila mě svým kamarádkám a zjistili jsme, že jedeme stejným směrem. Vyděsil jsem se a uklidnil až poté, co mi řekly, že vystupují ještě před Mikulovem. Mezitím přišel i Joža a Sýr. V hovoru s děvčaty ▷

nám čas rychle uběhl a skoro jsme zapomněli na nebezpečí, kterému jdeme vstříc. Připomenula nám to pohraniční stráž, která prohlížela cestující, co nastupovali do vlaku. Někteří lidé museli ukazovat povolení, my naštěstí ne. Snad proto, že nás byla celá skupinka. Bohu díky, že jsme děvčata potkali.

Pomalu začalo zapadat slunce. Měl to být poslední večer v naší vlasti. Do kupé přistoupily ženy a z jejich hovoru jsme zaslechli. „Dneska už není možné utéct, zrovna minulý týden jsem slyšela na hranicích střelbu...“ To nám odvahy nedalo; seděl jsem proti kamarádům a viděl, jak jsou v obličejích úplně bílí. Navíc jsem si na jedné zastávce všiml, jak do vedlejšího vagónu nastoupili pohraničníci, aby překontrolovali povolení. Děvčata už předtím vystoupila... Žaludek jsem cítil až v krku. Kdykoli jsem se později vrátil v myšlenkách k tomuto dni, nevybavilo se mi samotné překročení hranic, ale situace, kdy sedíme v kupé ve vlaku a blíží se k nám stráž. Zahlédl jsem světla Mikulova a lehce kývl na kamarády. Otevřel jsem dveře vagonu. Vlak vjel do zatáčky a zpomalil. Vyskočili jsme. Měli jsme štěstí, nikdo se nezranil ani jsme nevzbudili pozornost spolecestujících či stráží. Snažili jsme se nenápadně se dostat z města ven. Ukryli jsme se v jednom vinohradu, zbavili se všeho přebytečného a pomodlili se kratičkou modlitbou.

Věděli jste, kam dál?

Nevěděli jsme přesně, kde jsme a jak daleko leží hranice, to nejpodstatnější jsme ovšem znali: kterým směrem je Rakousko. Plížili jsme se za sebou a co chvíli jsem dozadu hodil hrst pepře, aby psi nenašli naši stopu. Po třech hodinách jsme si odpočinuli a znovu jsme se posílili i modlitbou. Jak dobře se člověk modlí, když se octne ve skutečném nebezpečí! Slova, která jsem dříve opakoval tak často, znamenala nyní mnohem víc. Vyzazili jsme dál. Noc ale nebyla nekonečná a začalo svítat. Po čase jsme zjistili, že jsme blízko kulometné věži. Mohli jsme dokonce rozpoznat siluety stráží. Pod věží byla zoraná půda s řadou drátěných zátarasů. Bylo nám jasné, že přímo k věži jít nemůžeme. Vpravo se táhlo obilné pole. Rozhodli jsme se zkusit to tam. Když jsme byli asi v polovině, ozval se blízko nás výstřel. Přirozeně jsme ztuhli. Nedaleko nás se rozzářila světelná raketa. Uslyšeli jsme hlasy a přibližující se kroky. Jak rychle se kroky blížily, tak se taky začaly vzdalovat. Nevím, snad to byla jen výměna stráží.

Pozůstatky komunistické železné opony jako upomínka na dobu nesvobody

Foto: Picasa, Marmota 2009

*Jak dobře
se člověk
modlí,
když se
octne
ve skutečném
nebezpečí!*

Foto: www.onlinemodule.eu

Když se všechno zklidnilo, pokračovali jsme v plížení na konec obilného pole. Před námi stály tři řady ostnatých drátů. Rychle se rozednívalo a my jsme se nemohli dlouho rozmýšlet. Museli jsme riskovat. Později jsem se dověděl, že velká část lidí, kteří zemřeli na hranicích, byla seškvařena elektrickým proudem. Když jsme se prostříhali všemi dráty, začali jsme utíkat. Za chvíli jsme minuli hraniční kámen, ale běželi jsme dál. Až jsme vyběhli na malý kopeček a sedli si pod Boží muka. Pomodlili jsme se, a když jsme se ohlédlí, uviděli jsme hradbu drátů a hlídkové věže. Ten koncentrák obehnaný ostnatým drátem, naši vlast, jsme měli za sebou a v sobě nádherný pocit svobody. Byl to úžasný risk, povedlo se nám nemožné; když se nad tím člověk zamyslí, bylo to proti všem zákonům pravděpodobnosti...

Postihly rodinu po vaší emigraci nějaké represe?

Dlouho jsem nevěděl, jak byli deptaní. Ještě ten den, co jsem utekl, ztratil tatínek práci. Rodičům řekli, že mě při útěku zastřelili, a maminka po té zprávě během čtrnácti dnů dočista zešedivěla. Až později se mi podařilo poslat po jedné kamarádce do Hodonína pohlednici z Vídně: psal jsem německy něco o tom, že jsem se v pořádku vrátil z výletu na Moravu. Dívka můj rukopis poznala a přinesla lístek našim. Teprve z toho psaní maminka poznala, že žiju.

*Rozhovor s Mons. Petrem Esterkou
připravila Bohumila Hubáčková* ■

Komunismus

ideologie vedoucí k nesvobodě

Otec biskup Petr Esterka je pomocným biskupem Brněnské diecéze. Zastihnout ho však v naší zemi je trochu umění – většinu času se totiž věnuje duchovní péči o naše krajany v zahraničí.

V čem je podle vás největší zlo komunismu, proč nemůžeme souhlasit s touto ideologií?

Je to hlavně nesvoboda. Komunisté chtěli ovládat všechno a rozhodovat o všem. Nezáleželo jim na tom, co je správné a morální, a bylo jim jedno, co použijí k tomu, aby si lidi podrobili. Vždycky si našli důvod k tomu, že oni mají pravdu.

Proč Církev nemůže souhlasit s komunismem?

Protože je to totalitní režim. Jedná se o moc, která je postavená na špatných morálních základech. Marx-leninismus je teorie, která už byla Církví dávno zavržena. Vůbec tam hlavně není místo pro Pána Boha – všechno vyvěrá z hmoty a hmotou končí. Tam není vůbec nic duchovního. Není tam duch, není tam Bůh. A to není jen komunismus, to jsou všechny „-ismy“...

Když tam není Pán Bůh, není se o co opřít. My, křesťané, věříme v Boha a v posmrtný život. To marxisti nemají, všechno končí smrtí člověka. Je jen hmota – i duše (nositel duševních projevů člověka – pozn. redakce) je pro ně fyzická. Tam Bůh není ani možný. Morálka je postavená na člověku, jen na materiální stránce člověka.

Mons. Petr Esterka

Foto: archiv MŠ

My věříme, že Bůh je nejen náš Stvořitel, ale také náš cíl. Bůh je začátek a konec, věříme, že Bůh existuje, a věříme ve vzkříšení těla, ne jen duše!

Při plnění vašeho poslání jste se setkal s desítkami emigrantů. Proč lidé za doby komunismu utíkali do zahraničí?

Velmi často to byly důvody politické, náboženské, osobní...

Uvedu příklad, který může dokreslit, jaké různé důvody měli lidé k opuštění naší země. Jeden člověk viděl jako student, že jsou spolužáci velmi chudí a že se nemají tak dobře jako on. Proto se stal socialistou. Když pak studoval v Praze na advokáta, chodil do studentských kroužků, kde debatovali o tom, že je podle Marxe nutná krvavá revoluce, že je potřeba zbavit se kapitalistů a nepřátel. Byl tam tehdy přítomen také ▷

Tvář Che Guevary na tričku není neškodným módním symbolem – jedná se o člověka, který vyvážel marxistický teror do Afriky a latinské Ameriky

Foto: Flickr, Carlo Rainone

Když dnes někdo říká, že je katolík, a volí ty, kteří jsou proti učení Kristovu, tak je to přece špatné!

Hodně lidí u nás volí komunisty...

Otázka je, jestli oni v komunismus opravdu věří, nebo ne. Myslím si, že se to děje víceméně z prospěchu.

Musíme se snažit volit toho, který je nejbližší křesťanským zásadám, křesťanskému učení, a že to nesmí být volba ze sobectví. Pokud volí někdo komunisty nebo ty, kteří jdou proti principům křesťanského učení, tak se zaprodává. Tak, jak to bylo ve volbách po roce 1945. Mnozí lidé se radovali z toho, že nás Sovětský svaz osvobodil od zla nacismu. V tom většina národa viděla vysvobození a dobrou věc, ale zároveň si neuvědomovala nebezpečí komunismu, a co to pro nás bude znamenat, když se připojíme ke komunistickému Sovětskému svazu. Když dnes někdo říká, že je katolík, a volí ty, kteří jsou proti učení Kristovu, tak je to přece špatné! Ze zkušenosti již víme, jak byla za vlády komunistů víra pronásledována, mnozí věřící byli zavíráni, mučeni, někteří byli i popraveni a náboženství se nesmělo učit...

Připravila Bohumila Hubáčková ■

jeden mladý kněz, který si vzal slovo a řekl: „Víte, já jsem taky pro revoluci, ale pro revoluci Kristovu, pro revoluci lásky. Revolucí krve se nikam nedostaneme.“ To na dotyčného tak zapůsobilo, že si uvědomil, že nemůže v tomto svém přesvědčení pokračovat dál. On musel potom přirozeně utéct, protože by ho jinak s takovými názory zavřeli, a možná i popravili.

Nebo v jiném případě musel utéci manžel a rodina byla od něj oddělená. Zpočátku byla naděje: „Však Američané nás přijdou osvobodit.“ Ale nepřišli a tato naděje se postupně vytrácela. Tak časem ti, co utekli, posílali pro svoje rodiny, někdy to bylo i po letech a musili hodně riskovat. Mnoho lidí mělo důvody náboženské. Důvody i útky byly velmi různé. Setkal

jsem se také s případem, kdy rodičům při útěku zastřelili malé dítě. Sice byli na svobodě, ale museli s tím žít...

Proč komunisté bránili svobodnému pohybu a možnosti odchodu do zahraničí?

Protože chtěli lidi kontrolovat, chtěli panovat. Také potřebovali pracovní síly, a často se i mstili...

Vůbec tam není místo pro Pána Boha – všechno vyvěrá z hmoty...

Foto: www.kf-stredocesky.cz

A pravda vás osvobodí

související body učení učitelského úřadu Církve k dalšímu studiu

Co říká katechismus?

Církev v moderním věku odmítla totalitní a bezbožecké ideologie spojené s „komunismem“ nebo „socialismem“. Z druhé strany také zavrhla v praxi „kapitalismus“ individualismus a svrchovaný primát tržního zákona nad lidskou prací.

Řízení hospodářství pouze prostřednictvím centrálního plánování převrací společenské svazky v jejich základech; řízení prostřednictvím pouhého tržního zákona porušuje sociální spravedlnost, protože existuje mnoho lidských potřeb, které nemají přístup na trh.

Srov. *Katechismus katolické církve, Karmelitánské nakladatelství, Kostelní Vydří 2001*

Foto: Flickr, Marušín

S Evangeliem

v extrémních podmínkách

Celkem 42 misionářů oblátů Panny Marie Neposkvrněné vysvěcených na biskupy (z toho deset arcibiskupů a jeden kardinál) působí většinou v těch nejnáročnějších misijních podmínkách – v oblastech za polárním kruhem a v tropech, v místech mimořádné hmotné nebo duchovní bída či v zemích, kde je misijní činnost státem přísně zakázána. Jeden z nich je i otec Bejoy D'Cruze OMI. Papež Jan Pavel II. ho 19. února 2005 jmenoval biskupem diecéze Khulna v Bangladéši. Dnes je mu padesát tři let.

Otče biskupe, co vás kdysi tak fascinovalo na oblátech, že jste se rozhodl vstoupit do jejich společenství?

Obláti jsou misionáři pro obtížné oblasti. Žijí mezi chudými a opuštěnými. Velmi mě fascinovala jejich solidarita s chudými lidmi a nadšení, se kterým jim hlásají Evangelium. A také se mi líbil jejich život ve společenství – i to určitě přispělo k mému rozhodnutí stát se oblátem.

Nejen diecéze Khulna, ale celý Bangladéš patří k velmi náročným misijním územím...

Na území diecéze Khulna žije přibližně 15 milionů lidí, a jen 30 tisíc z nich jsou katolíci. V diecézi působí dvacet jedna diecézních a dva řeholní kněží, pomáhají jim řeholní sestry, řádoví bratři, angažovaní laici... V takzvaném velkém (kněžském) semináři se připravuje na kněžství osm

S 25 000 kilometry čtverečními je diecéze Khulna velká jako třetina České republiky.

mladých mužů. V malém semináři je čtyřicet dva žáků, kteří si dělají maturitu, aby mohli později vstoupit do kněžského semináře. Přepočteno na počet katolíků jsou to čísla, která by mohl každý evropský biskup závidět. Ale tyto počty v Bangladéši neplatí. S 25 tisíci kilometry čtverečními plochy je diecéze Khulna tak velká jako třetina České republiky – když přepočítáme kněze na velikost plochy a nebo na počet ▷

Mnoho míst je autem nedostupných

Foto: Flickr, amirjina

Cyklóny ničí celé vesnice a rozmnožují řady bezdomoveckých rodin

všech obyvatel, dostaneme zcela odlišný obraz situace. Jsou zde také mimořádně obtížné dopravní podmínky – mnoho farností je dosažitelných jen ve vozidle s náhmem na všechna čtyři kola...

Kromě ustavičných politických nepokojů je celá země stále znovu zmitána přírodními katastrofami: Bangladéš se nachází v zóně ohrožené zemětřeseními, v určitých měsících je třeba počítat s opakujícími se záplavami, zemi ničí tropické bouře. Jejich dopad je násoben nejen obrovskou chudobou, ale i skutečností,

že Bangladéš je stát s dvanáctou nejvyšší hustotou obyvatelstva.

Osmdesát tři procent obyvatelstva Bangladéše jsou muslimové, šestnáct procent jsou hinduisté. Ačkoliv v Bangladéši převládá umírněný islám, přímá misijní práce mezi muslimy není možná. Přesto jsou církevní charitativní a školská zařízení navštěvována lidmi všech vyznání. Diecéze Khulna má 50 církevních škol nejrůznějších druhů, které navštěvuje dohromady 18 tisíc žáků a studentů. Většina z nich jsou muslimové. Jejich rodiče

si váží dobré úrovně katolických škol. Pro Církev je to příležitost předávat křesťanské hodnoty...

Charita a školství musí stát velké množství peněz...

Z pohledu poměrů, jaké vládnou v tak nepředstavitelně chudé zemi, jako je Bangladéš, je to opravdu obrovské množství peněz a není jednoduché je opatřit. Z pohledu člověka žijícího v Evropě to však vypadá zcela jinak: 25 eur pokryje náklady na jednoho učitele na celý měsíc. Každá poskytnutá pomoc zde má obrovský dopad!

Když se podíváte zpět na svou životní cestu, je něco, co byste dnes udělal jinak?

S ohledem na svou misijní práci bych ještě intenzivněji studoval. Ještě víc bych se snažil porozumět kultuře lidí, mezi které jsem poslán.

Jak se projevuje to, že jste oblát, ve vašem každodenním životě?

Myslím, že mohu říci, že mě v mém životě stále provází láska k chudým a že

*Ze zprávy organizace Kirche in Not (Církev v nouzi):
Podle ústavy státu Bangladéš je islám státním náboženstvím. Ostatním vyznáním je zaručena náboženská svoboda. Nesmějí však misijně působit mezi muslimy. Křesťané jsou zvláště na kmenových územích častou obětí sociálního znevýhodnění a trpí nátlakovými akcemi extremistických skupin.*

Foto: Flickr, vi p ez

Bangladéš je stát s dvanáctou nejvyšší hustotou obyvatelstva.

Foto: Flickr, BBC World Service Bangladesh Boat

Celá země je stále znovu zmitána přírodními katastrofami.

Otec Bejoy D'Cruze OMI, biskup diecéze Khulna

Foto: P. Christoph Heinemann OMI

Foto: Flickr, -Pyb

vnímám, že právě k nim jsem poslán. Mimo to snad také takový ten smysl pro společenství, který je vlastní oblátům. V diecézi Khulna, ve které mě Jan Pavel II. ustanovil biskupem, jsem nyní jediným oblátem. Přesto se snažím zprostředkovat svým kněžím něco z tohoto smyslu pro společenství, který je pro mě tak důležitý.

Co považujete za hlavní výzvu, úkol pro obláty?

Mohu mluvit jen za Bangladěš. U zakladatelů zdejší misie a u starých misionářů vidím hlubokou lásku, připravenost k práci a k oběti pro misii. Tohoto oblátského ducha musíme předávat i mladé generaci domorodých spolubratří.

Máte nějaký vzor?

První a nejdůležitější vzor je nepochybně Ježíš Kristus. Také svatý Evžen de Mazenod (založil řeholní kongregaci Misionářů oblátů Panny Marie Neposkvrněné, když viděl doslova katastrofální zpusošení víry ve Francii po Velké francouzské revoluci) je pro mne velmi důle-

První a nejdůležitější vzor je nepochybně Ježíš Kristus.

žitý. Myslím na to, co on dělal, a prosím ho o přímluvu za svůj život.

Jakou otázku byste si na závěr sám položil a jak byste na ni odpověděl?

Zeptal bych se, jestli jsem jako oblát šťastným člověkem. A má odpověď by zněla: Jsem velmi šťastný člověk, protože jsem oblát a mohu patřit k našemu společenství.

Připravil P. Christoph Heinemann OMI ■
(redakčně upraveno)

Kontakt na Misionáře obláty v ČR:
www.oblati.cz

Jména známá z fyziky a matematiky

Kdo byli vědci, podle kterých nazýváme fyzikální jednotky, a jejichž jména nesou přírodní zákony, které objevili? Jaký byl jejich postoj k víře a k Bohu? Jejich slova jsou dokreslením toho, co říká *Kompendium katechismu katolické církve*: „...nikdy nemůže být rozpor mezi vírou a vědou, protože obě pocházejí od Boha.“

„Snažil jsem se hlásat lidem vznešenost Božího stvoření, nakolik můj omezený rozum dokázal chápat neomezenou dokonalost Boha. Věnovat se astronomii znamená čist Boží myšlenky.“

Johannes Kepler (1571–1630)
německý matematik a astronom, objevitel zákonů, které popisují pohyb planet okolo Slunce (tzv. tři Keplerovy zákony)

„Víra tvrdí síce, co smysly nevnímají, ale netvrdí opak toho, co smysly vnímají. Stojí nad nimi, ale ne proti nim.“

Blaise Pascal (1623–1662)
francouzský matematik, fyzik a filozof – jeho jméno nese takzvaný Pascalův zákon o šíření tlaku v kapalinách a je po něm pojmenována jednotka tlaku

Pascaline – Pascalův mechanický výpočetní stroj

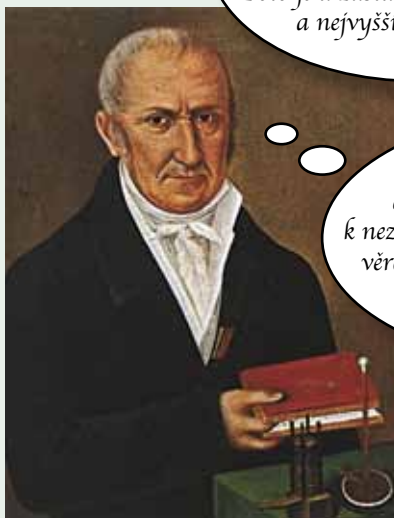

Foto: leireed/ucrblesgaulois.umblog.fr

Isaac Newton (1643–1727)

anglický matematik, fyzik a astronom, zakladatel klasické teoretické fyziky, objevitel gravitačního zákona (tzv. Newtonův zákon); objevitel tří Newtonových pohybových zákonů – jeho jméno nese fyzikální jednotka síly

„Nádherný pořádek a soulad vesmíru mohl vzniknout jen podle plánu všemohoucí a vševědoucí Bytosti. Toto je a zůstává mým posledním a nejvyšším poznáním.“

„Základní pravdy víry jsem podrobil důkladnému studiu a tak jsem dospěl k nezvratným důkazům, které činí náboženství věrohodným i pro přírodovědce. Nechtě Bůh dovoli, aby toto mé vyznání přineslo bohaté ovoce!“

Alessandro Volta (1745–1827)
italský elektrofyzik a vynálezce, zkonstruoval první elektrický článek – jeho jméno nese jednotka elektrického napětí – Volt

„Až udeří naše poslední hodina, bude naši nevýslovnou radostí vidět toho, kterého jsme ve své tvořivé práci mohli jen tušit.“

Foto: riowang.blogspot.com

Karl Friedrich Gauss (1777–1855)

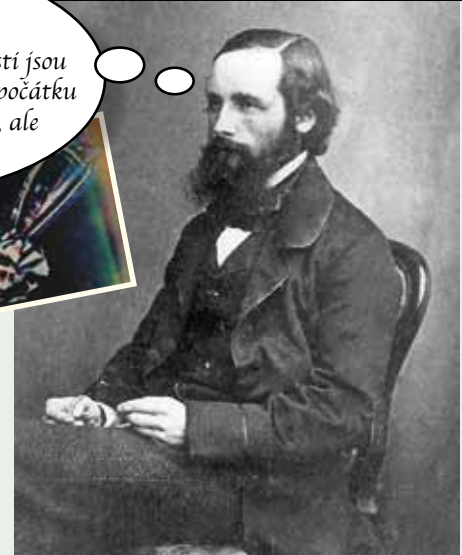
německý matematik a fyzik – jeho jméno nese jednotka magnetické indukce

„Kéž bychom se přesvědčili, že naše nejšlechternější lidské vlastnosti jsou obrazem té Bytosti, která na počátku stvořila nejen nebe a zemi, ale i hmotu...“

James Clerk Maxwell (1831–1879)

anglický fyzik, jeho nejvýznamnějším objevem je obecný matematický popis elektromagnetického pole dnes známý jako Maxwellovy rovnice

Maxwell je též autorem první barevné fotografie (1861)

Foto: 2x James Clerk Maxwell Foundation

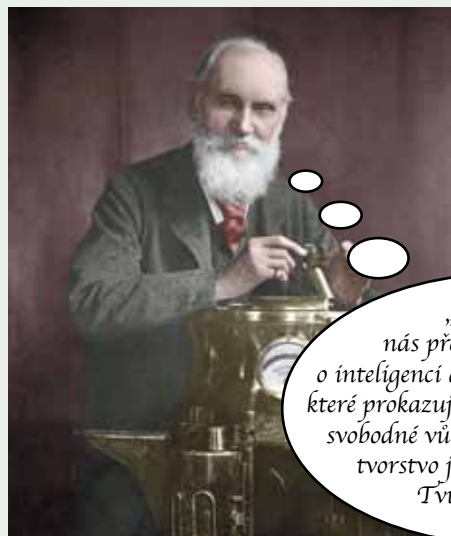

Foto: University of Strathclyde, Velká Británie

William Thomson Kelvin (1824–1907)

skotský fyzik, je po něm pojmenována jednotka teploty

„Při svém zkoumání narazíme na velkou rozmanitost úkazů, které mluví jasnou řečí o moudrosti a blahodárném působení velkého Tvůrce přírody.“

„Obklopují nás přesvědčivé důkazy o inteligenci a moudré účelnosti věcí, které prokazují v celé přírodě působení svobodné vůle a učí nás, že veškeré tvorstvo je závislé na věčném Tvůrci a Vládcí.“

Joulovův aparát pro pokusy s teplem

Foto: Clive Streever (c) Doffing Kindersley, courtesy of The Science Museum, London

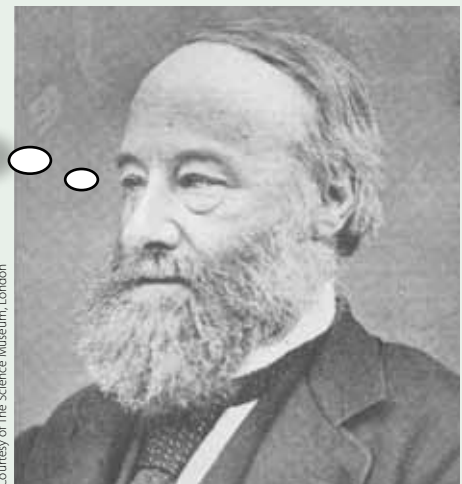

Foto: www.marcdatabase.com

James Prescott Joule (1818–1889)

anglický fyzik, stál u zrodu zákona o zachování energie, je po něm pojmenována fyzikální jednotka práce a energie

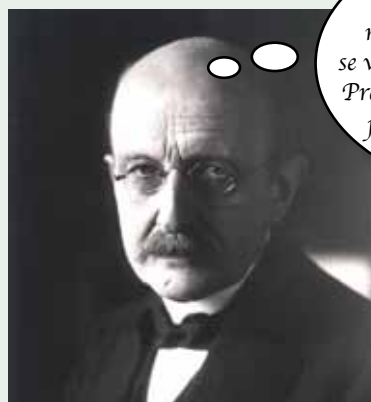

Foto: Smithsonian Institution Libraries

Max Planck (1858–1947)

fyzik, nositel Nobelovy ceny za rok 1918 za objev energetických kvant, zakladatel kvantové teorie – jeho jméno nese tzv. Planckův vyzářovací zákon a jedna ze základních fyzikálních konstant – Planckova konstanta

„Ale tyto dvě cesty se nerozcházejí, nýbrž jdou souběžně a spojují se v dalším nekonečnu u téhož cíle. Pro věřícího stojí Bůh na počátku, pro fyzika na konci veškerého myšlení.“

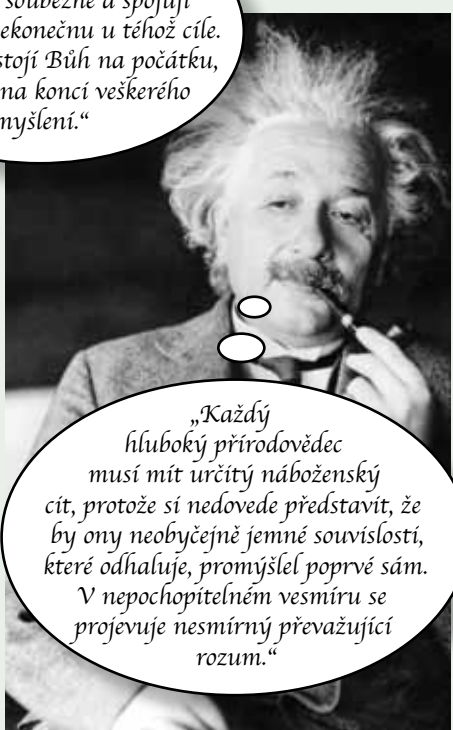

Foto: thinkpeace.files.wordpress.com

„Každý hluboký přírodovědec musí mít určitý náboženský cit, protože si nedovede představit, že by ony neobyčejně jemné souvislosti, které odhaluje, promyšlel poprvé sám. V nepochopitelném vesmíru se projevuje nesmírný převažující rozum.“

Připravil Ondřej Křička

Pramen: Frankenberger, Ernst. *Gottesbekenntnisse grosser Naturforscher*. Johannes-Verlag, 1994.

A pravda vás osvobodí
souvislé body učení učitelského úřadu Církve k dalšímu studiu

Co říká katechismus?
Proč mezi vírou a vědou není rozpor?
I když je víra nad rozumem, nikdy nemůže být rozpor mezi vírou a vědou, protože obě pocházejí od Boha. Tentýž Bůh totiž dává člověku jak světlo rozumu, tak světlo víry.

Svatý Augustin (+410) učil: „Věř, abys chápal, a chápej, abys věřil.“ (tj. rozumové poznání a poznání skrze víru se vzájemně doplňují)

Srov. *Compendium Katechismu katolické církve, Karmelitánské nakladatelství, Kostelní Vydří 2006*

Věda a víra

Vystudoval jsem matematiku a fyziku na Masarykově univerzitě v Brně. Jeden z mých oblíbených oborů je teorie relativity. Ukazuje svět takovým způsobem, že pokud je člověk vůbec schopen jej takto vnímat, musí stát zkoprnělý v úžasu nad tou povznášející krásou. Podobně je to tak i s ostatními obory poznání, především s přírodními vědami. Pokud člověk do některých oborů alespoň trochu pronikne, pozná, že předlouhým studiem vlastně pouze odkryl záklopku klíčové dírky, aby mohl jen letmo nahlédnout do sálu omračujícího svou nádherou a velikostí. Smyslem a cílem vědeckého zkoumání nejsou nějaké poučky, vzorce či formulované zákony, ale především to, o čem vyprávějí. A toto zkoumání se děje s vědomím, že svět je daleko úžasnější, než si vůbec můžeme představit.

Člověk má tendenci si vše vysvětlovat. To však naráží na naše přirozeně omezené schopnosti nejen poznávání a rozsahu poznání, ale i představivosti. Schopnosti lidského mozku mají své limity. Myslím si, že existují takové věci či jevy, které člověk ani není schopen poznat, protože je to zcela mimo možnosti našeho mozku. Samotný Bůh je pak vždy větší než jakékoliv naše představy a poznání. Předsta-

Mám rád přírodní vědy, protože mi umožňují učit se číst v jakési druhé Bibli, která vypráví o Bohu.

vovat si Boha, Boží království a jeho dílo tak vždy znamená výrazně jej degradovat na naše omezené schopnosti. Pak už nám ze skutečného Boha zůstává jen naše představa něčeho, co je jen jeho karikaturou. Příkázání nezobrazování Boha se podle mě týká také představ o něm. Cokoliv, co o Bohu tvrdíme, je přinejlepším neúplné, a tím i nutně zkreslující. Proto také tvrdit, že něco, co je přímo spojeno s Božím dílem, je přesně takové či onaké, je podle mě bláhové. Proč by se Bůh při svém tvoření omezoval pouze na něco, co je pochopitelné omezenými možnostmi člověka? O skutečném stavu Bohem stvořeného světa tak lze mluvit jen v symbolech, podobenstvích a analogiích, které

Foto: Flickr, Chaval Brasil

nelze nikdy brát za hotové poznání věrně zobrazující skutečnost. Naštěstí má ale člověk schopnost na základě poznání toho, co nezná, podle toho, co zná – pozn. redakce) alespoň částečně představit velikost toho, co jej samotného přesahuje, přestože to není schopen popsat či pochopit.

Utváření světa je podle mě také jeden z Božích záměrů, jak dát lidem nahlédnout Boží velikost. Jakékoliv dílo vždy vypráví o svém tvůrci, a pokud je námi poznávaný svět tak úžasný, že to člověka přes jeho omezené možnosti naplňuje až obdivnou posvátnou úctou, oč úžasnější je pak samotné Boží království a Bůh sám. Právě proto mám rád především přírodní vědy, protože mi umožňují učit se číst v jakési druhé Bibli, která vypráví o Bohu. Touto druhou Bibli je celý úžasný svět.

Pavel Josef Macků ■

...touto druhou Bibli je celý úžasný svět.

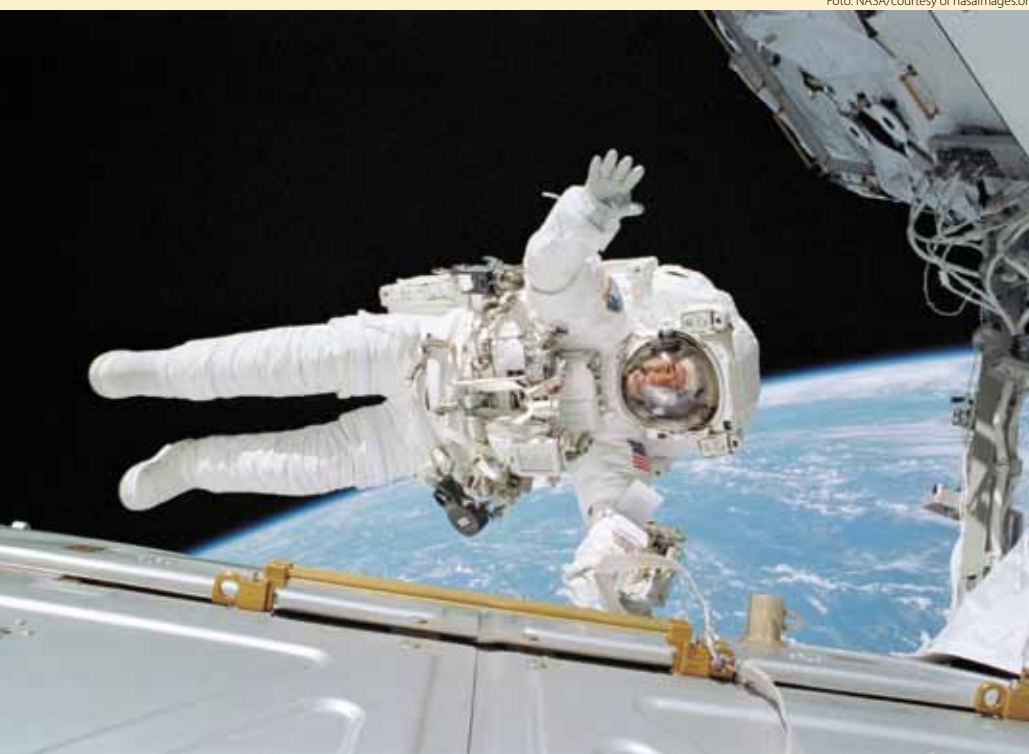

Foto: NASA/courtesy of nasaimages.org

Zajímavé souvislosti

Bůh je nesmírně dobrý, on slyší prosby čistých duší. U něj nezůstane žádné dobro, prokázané s ochotou a láskou, bez odměny. Také náš švagr poznal na konci svého života tuto pravdu. Přestože nebyl praktikující křesťan – katolík, nikdy nebránil manželce a dětem v návštěvě kostela, naopak. Při prvním svatém přijímání dětí se s nimi zúčastnil a naše staré rodiče vždy, když je navštívil, zavezl na blízký Svatý Hostýn, kam oni též rádi celý život putovali. Také s námi vždy jel na Svatý Hostýn a naše děti, dokud byly malé, ochotně spolu s manželem nesl nahoru na zádech.

Když těžce onemocněl a blížil se jeho odchod z tohoto života, všichni jsme se modlili ke svatému Josefovi o šťastnou hodinku smrti. Bylo to tři dny před smrtí, když řekl manželce, aby zavolala kněze. Když kněz odešel, švagr byl celý pokojný, radostný, přestože měl bolesti, jak říkala sestra. Zemřel tiše na svátek svatého Josefa. Druhé křestní jméno měl Josef.

Boží láska a starostlivost o nás lidi je veliká i skrze Jeho svaté!

Růžena ■

Svatý Hostýn

Foto: Wikimedia Commons

Nemoc manžela už vidím jako dar

Můj manžel Miroslav asi půl roku ležel doma skoro bez pohnutí. Mrtvici dostal v září roku 2004. Ani jsem nedoufala, že někdy vstane. Pak jsme ho trochu rozcvičili. Zůstal ochrnutý a na vozíku, ale chvála Bohu aspoň trochu chodí s dopomocí o holi po bytě, může používat pravou ruku a znovu se naučil mluvit, číst atd. Jezdíme s ním do kostela, na dovolené, za kulturou podle toho, jak mu je. Říká, že se cítí šťasten tak na osm bodů z deseti možných, což je hodně. Jen kdyby mohl něco samostatně dělat... Ve většině věcí je odkázaný na pomoc druhých.

Taková událost ovšem velice upevňuje a prohlubuje vztah mezi manželi i mezi rodiči a dětmi. Je to pro mne vlastně krásná zkušenost. Jsem za ni moc vděčná. Modlím se a modlitby přinesly ještě jeden

nečekaný zvrat – Miroslav se po mnoha letech váhání a zkoumání nechal pokřtít. Bedlivě sleduje rozhlasové a televizní mše svaté, podle možnosti se účastní i živě, sleduje myšlenky a promluvy Svatého otce a modlí se za všechny kolem sebe i za Církev. Takže ještě jednou díky.

Marie ■

Miroslav se po mnoha letech váhání a zkoumání nechal pokřtít.

Foto: Flickr, Niklas

Foto: Lenka Fojtíková

MENŠÍ BRATŘI – FRANTIŠKÁNI

Řád Menších bratří založil sv. František z Assisi roku 1209 za souhlasu papeže Inocence III. Řád má ve svém společenství kněze a bratry, kteří žijí zasvěceným způsobem života. V řeholních komunitách se klade důraz na bratrské společenství, které bratři mají prožívat i s okolním světem. Světu mají bratři zvláště přinášet radost ze stvoření a chválení Boha. Zvláštním rysem františkánského společenství je důraz na chudobu, kterou si dobrovolně zvolil i Kristus a kterou se bratři snaží stále aktualizovat.

František se modlival tuto modlitbu:

Ať uchvátí, prosím, Pane, ohnivá a sladká moc tvé lásky mou duši skrze všechno, co je zde pod nebem, abych zemřel láskou k tvé lásce, jako tys zemřel z lásky k mé lásce.

Po celém světě je na 15 000 bratří. V České republice má naše provincie 50 bratří, kteří působí v Praze, Liberci, Plzni, Brně, Uherském Hradišti a Moravské Třebové.

Kdo má hlubší zájem o náš řád, může se obrátit na bratra Jakuba Sadílka OFM na e-mail: jakub@ofm.cz
www.ofm.cz

Biskup Vojtěch Cikrle uděluje svátost břimování

Foto: Luboš Velecký

Nezapomeň, co jsi dostal

a proč jsi na světě!

Vidět Boží díla, děkovat a nezapomínat – to jsou tři důležité prvky, které nám pomohou udržet správný směr na naší cestě životem.

Proč jsme na světě?

Svatý Jan Bosco napsal: „Uvaž, příteli, že Bůh tě stvořil k svému obrazu, že ti dal tělo a nesmrtelnou duši. A navíc tě ve křtu učinil svým dítětem. Miloval tě odjakživa a stále tě miluje jako něžný Otec. Stvořil tě jenom proto, abys ho miloval a sloužil mu na tomto světě, a tak sis zasloužil, abys s Ním jednou mohl být šťastný v nebi. Nejsi tedy na světě proto, aby ses bavil, vydělával peníze, jedl a spal. Bůh ti dal svůj vlastní život, tvůj úděl je podivuhodný. Stvořil tě k tomu, abys ho miloval, sloužil mu a spasil svou duši v radosti!“

Paměť, slovo skloňované snad ve všech pádech

Když člověk ztratí paměť, nastávají zlé časy. Člověk je nešťastný sám nad sebou, neboť si mnohé informace nepamatuje, neví, kam si odložil věci, kvůli ztrátě paměti jsou nám uzavřené přístupy do mnohých oblastí. To je člověk starý. Ale i student ví,

Mnozí zapomněli, kým podle Stvořitele jsou a co je napsáno v návodu k použití člověka.

Foto: www.donbosco-torino.it

Svatý Don Bosco na dobové fotografii

Když člověk ztratí paměť, nastávají zlé časy.

jak je paměť důležitá k tomu, aby obstál při zkoušce a pak v životě. Člověk se snaží udržet si dobrou paměť různým procvičováním nebo bylinnými preparáty. Někteří říkají: Když ztrácíme paměť, je to něco, jako by se vytrácel život.

Skleróza nebolí, ale...

Ztrátu paměti přináší i styl současného života. Je velmi uspěchaný, roztěkaný, tudíž nesoustředěný. Přitom chceme-li si mnohé zapamatovat, musíme tomu věnovat velkou pozornost. A ještě něco: Říká se, že skleróza nebolí, ale člověk se hodně naběhá. Snad proto je dnes tak mnoho uštváných lidí. Mnozí zapomněli, kým podle Stvořitele jsou a co je napsáno v návodu k použití člověka.

Živá víra souvisí se schopností

- vidět Boží dary,
- věnovat těmto darům pozornost,
- nezapomínat na Boží díla.

Vidět

„Velmi dbejte na to, abyste nezapomněli na Pána, na jeho velká díla. Nezapomeňte na stvoření. Nezapomeňte na vykoupění, Kříž, Zmrtvýchvstání, Eucharistii, seslání Ducha Svatého. Nezapomeňte na slova: Jsem blízko, při tobě. Ať se stanou klíčovými slovy celého vašeho života.“ To jsou slova papeže Jana Pavla II.

Když žasneme nad Božími dary – láskou, která se nedá odradit našimi slabostmi a hříchy, a toto vše s vděčností přijímáme, odkrývá se důležitá pravda: Bůh není proti nám, ale je s námi.

Úžas

Úžas má svůj pramen ve vidění a slyšení. „Žasli nad jeho učením,“ říká Písmo. Jan Pavel II. říká: „Učiňme Písmo svaté pramenem vlastní inspirace, pramenem vnitřního života. Odkryvejme v něm stále znovu a hlouběji nádherné, nevyčerpitelné tajemství Božího života – Božího JSEM.“ Zde také vnímáme, že pramen úžasu a chvály jsou skutečnosti, které vidíme, které Bůh koná v nás a s námi.

Nezapomeň

Když člověk Bohu děkuje a vzdává mu chválu, učí se nejen Boží dary vidět a věnovat jim náležitou pozornost. Díky za ně ho také chrání před zapomněním na to, co už dostal, i na to, k čemu ho Bůh ještě zve. V knize Žalmů čteme:

„Dobrořeč má duše Hospodinu, celé mé nitro jeho svatému jménu! Dobrořeč, má duše, Hospodinu, nezapomínej na žádné z jeho dobrodiní!

On ti odpouští všechny tvé nepravosti, ze všech nemocí tě uzdravuje, vykupuje ze zkázy tvůj život, věncí tě svým milosrdenstvím a slitováním, po celý věk tě sytí dobrem.“ (Žl 103,1–5)

P. Josef Havelka ■

Foto: Flickr, DammTheTorpedoes

„Nejsi na světě proto, aby ses bavil, vydělával peníze, jedl a spal.“
svatý Don Bosco

Foto: Ondřej Dvořáček

A pravda vás osvobodí
související body učení učitelského úřadu Církve k dalšímu studiu

Co říká katechismus?

Proč jsme na světě?

Jsme na světě, abychom sloužili Bohu a po smrti se dostali do nebe.

Srov. *Katolický katechismus*, Fr. Tomášek, Praha, 1968.

Co Bůh zjevuje člověku?

Bůh se ve své dobrotě a moudrosti zjevuje člověku. Událostmi a slovy mu zjevuje sebe samého a svůj plán, který od věčnosti předem stanovil v Kristu ve prospěch lidstva. Tento plán spočívá v tom, že všichni lidé mají mít skrze milost Ducha Svatého účast na božském životě jako jeho adoptivní synové v jeho jediném Synu.

Srov. *Kompendium Katechismu katolické církve*, Karmelitánské nakladatelství, Kostelní Vydří 2006

Pane, jak to chceš Ty?

Všechno i všechny (děti – i to nenarozené a také manžela) mám jen od Něho...

Foto: 2x Anton Frič

Výchovné lekce

Je mi 27 let, jsem čtyři roky šťastně vdaná a mám dvouletou dceru. Časopis *Milujte se!* je mi velkou pomocí v každodenním životě. V létě 2008 jsme s manželem už půl roku intenzivně toužili po druhém dítěti (pozn. redakce: vlastně již třetím – viz dále) a stále se nedařilo. Moji rodiče mi ukázali a půjčili časopis *Milujte se!* a já se do něj začetla hned od prvního slova. Když jsem četla některé zkušenosti skutečně ze života, začala jsem se i já sama ptát Pána, co On vlastně sleduje tím, že nám nechce dát vytoužené druhé dítě, a dostala jsem hned několik odpovědí.

Za prvé jsem si znovu uvědomila, že každé dítě je darem od Pána a není samozřejmostí. To byla již druhá výchovná lekce pro mě v tomto směru, neboť naše úplně první děťátko si vzal Pán Ježíš k sobě již v desátém týdnu těhotenství.

Za druhé jsem cítila intenzivní potřebu začít se modlit za všechny man-

...může si je kdykoliv vzít zpět, bude-li to jeho vůle.

želské páry, které prožívají totéž co my, ale nemají třeba ještě žádné své dítě. Prosila jsem za sebe i za ně, aby jim Pán Bůh ukázal východisko, třeba i v adopci.

Věřím, Pane...

Dále mi připadalo, že mi Ježíš znovu ukazuje, že jsem usnula ve své domácí pohodě a připadám si za vodou. Jinými slovy – můj duchovní život se skládá ze zvykové modlitby a nesoustředěné účasti na mši svaté. On ode mně chtěl, abych se znovu začala ptát po jeho vůli ve svém životě tak, jako jsem se ptala, když jsem

hledala své životní povolání, svého muže, svoje zaměstnání.

A znovu mi Pán kladl na srdce modlitbu za nenarozené děti a jejich rodiče, v tom mi pomáhá i váš časopis a *Krucíata lásky*.

Dál jsme s manželem řešili otázku neplodnosti. V kom je příčina, co dělat, aby se to podařilo...

Najednou před Vánoci 2008 začala naděje, že nás Pán Ježíš obdaroval novým životem. Na Vánoce jsme všem našim nejbližším nadělili pod stromeček pozitivní těhotenský test a velebili Pána Boha za tak velký a perfektně načasovaný Dárek. Já osobně jsem znovu vydala svůj život i celou svou rodinu do Božích rukou s tím, že všechno i všechny (děti – i to nenarozené a také manžela) mám jen od Něho a že si je může kdykoliv vzít zpět, bude-li to jeho vůle.

Marie ■

Mami, čtvrtinu rodiny máme v nebi...

A si měsíc po 39. narozeninách jsem zjistila, že čekám další miminko. Šlo již o mé šesté těhotenství – Pán si k sobě povolal naši první holčičku ve 23. týdnu mého těhotenství a pak se nám narodili čtyři kluci. Nemůžu říct, že jsem byla z tohoto nového těhotenství přímo nadšená, obávala jsem se reakcí některých blízkých a toho, jak dokážu zvládat všechny psychické a fyzické potřeby tolika dětí. V hloubi srdce jsem však byla přesvědčena, že Pán o nás ví, a tudíž nám pomůže i v náročnějších situacích. Někdy jsem se Pána ptala, zda to vůbec zvládnou – čtyři hoši od patnácti do pěti a jejich výchova nejsou vždy ryze pozitivní záležitosti. Díky Bohu jsme měli skvělou modlitební podporu především od našeho duchovního otce a jeho rodičů – to bylo velmi cítit a jsem velice vděčná jim i Pánu za ně.

Před Vánoci jsme radostnou zprávu oznámili i menším hochům doma, širší rodině a v zaměstnání – a promýšleli nové uspořádání rodinného života. Hned po svátcích jsme s manželem jeli na vyšetření ultrazvukem – po tolika těhotenstvích jsme to vnímali spíše jako rutinu. Paní doktorka dlouho mlčela a pak nám sdělila, že miminku netluče srdce.

Druhý den jsem musela do nemocnice na zákrok v narkóze – abych nedostala otravu krve. Bylo to ve 12. týdnu, na metodu raději nemyslet...

V celé nelehké situaci přesto vnímám spoustu dobra a stálou Boží přítomnost – necítila jsem, ani necítím žádné zoufalství, ačkoliv bolest nad ztrátou dítěte je přirozená a slzy občas tečou samy od sebe. Ultrazvukem mě vyšetřovala a vše pro mně zařizovala moje paní doktorka, které opravdu věřím a za kterou se od podzimu doma modlíváme. Vše šlo velmi rychle – miminku prý přestalo tlouct srdce teprve nedávno před vyšetřením ultrazvukem a díky tomu, že se to podařilo včas objevit, mi otrava krve nehrozila. Výborné také bylo, že jsem večer před vyšetřením byla u svaté zpovědi (náhoda?) a také že můj poslední pokrm před narkózou byl Ježíš v Eucharistii.

Pán mi dal pocítit, že kolem sebe mám spoustu naprosto obdivuhodných lidí, kteří se mnou, každý podle svého založení, sdíleli mou bolest. Byla jsem k slzám dojatá, že někdo je ochoten se kvůli nám postit a myslet na nás celý den v modlitbě. Hodně pro mě též udělala, naprosto mimo očekávání, manželova maminka.

Celkově mě velice povzbudil náš druhý syn svým výrokem o tom, že už máme tře-

tinu dětí v nebi. Hlavně, aby tam doklopýtal i zbytek rodiny, to bude stát o mnoho víc námahy... Všechnu bolest fyzickou i psychickou jsem obětovala Pánu – snad věřím, že i to přinese užitek. Není mi jasné, proč Pán pro nás volí některé cesty, ale vím: Co Bůh činí – dobře činí.

Lenka ■
(redakčně zkráceno)

Hlavně, aby tam doklopýtal i zbytek rodiny, to bude stát o mnoho víc námahy...

AIDS,

prezervativy a matematika

Zažitá představa

Běžná představa o boji s nemocí AIDS vychází ze tří bodů: prezervativ je účinný, lidé nejsou schopni se ovládat a lidská sexualita je degradována pouze na smysly. V tomto článku se zamyslíme především nad prvním z těchto bodů. (Dalším dvěma jsou věnovány následující dva články – pozn. redakce.)

Účinnost prezervativů

Reálná spolehlivost kondomu se udává v rozmezí od 5 do 15%, někdy i horší (tzv. Pearlův index 5–15). Vyjdeme-li ze střední udávané hodnoty 10% (byť ve skutečnosti je tato hodnota spíše horší, srov. *Učebnice Gynekologie a porodnictví*, Gerhard Martius a spol., vyd. Osveta, 1997, str. 392), znamená to, že v průměru deset žen ze sta, které budou tuto antikoncepční metodu používat, do roka otěhotní. Za pět let dojde alespoň k jednomu otěhotnění u 41% žen, za deset let výhradního používání prezervativu je to 65% a za dvacet let je to 88 procent! Ovšem otěhotnět lze pouze několik dní v měsíci, zatímco virus HIV lze chytit kterýkoli den. A nezapomeňme, že jsme vycházeli ze střední udávané hodnoty! Ve skutečnosti může být spolehlivost prezervativu ještě podstatně horší.

Snižuje riziko, ale...

Ano, je pravda, že prezervativ významně snižuje riziko nákazy, ale je toto snížení dostatečné? Z uvedených statistik

vyplývá, že v horizontu jednoho roku se riziko nákazy sice snižuje na desetinu, při dlouhodobějším užívání však statistické výpočty neúprosně potvrzují známé české rčení: Tak dlouho se chodí se džbánem pro vodu, až se ucho utrhne...

Je opravdu rozumné obětovat přibližně 10 lidí ze sta ročně (nebo snad i více) a doporučovat prezervativ jako „bezpečnější ochranu“? Existuje jiné potěšení nebo jednání, kde by společnost a státní orgány tolerovaly – a dokonce finančně podporovaly – tak vysoké riziko smrti?

Řešení je známé, ozkoušené, ale nepohodlné

Reálné ovoce účinnosti rozdávání prezervativů oproti řešení navrhovanému katolickou církví vidíme jasně při srovnání vývoje situace ve dvou geograficky blíz-

Existuje jiné potěšení nebo jednání, kde by společnost a státní orgány tolerovaly tak vysoké riziko smrti?

Pokud se budeme bavit se studenty v ulicích, když vybírají peníze pro nemocné AIDS, nebo se budeme ptát gynekologů, jak prezervativ chrání před pohlavními chorobami, budou se většinou zaklínat jeho spolehlivostí. Když se však těch samých lékařů zeptáme, zda by jako ochranu před otěhotněním doporučovali hormonální antikoncepci nebo prezervativ, vysvětlí nám, že samozřejmě hormonální antikoncepci, protože prezervativ je nespolehlivý.

Foto: illawarraqinfo.com

ských zemích: na Filipínách a v Thajsku. V roce 1987 bylo v Thajsku zjištěno 112 případů AIDS, na Filipínách 135 případů. Thajsko se rozhodlo aplikovat stoprocentní kondomový program. Na Filipínách se vláda rozhodla pro program propagující předmanželskou zdrženlivost a věrnost v manželství bez jakékoli propagace prezervativů. V roce 2003 bylo v Thajsku už skoro 700 tisíc nakažených, zatímco na Filipínách to bylo méně než 2000 případů. Populace na Filipínách je přitom o 30 % početnější! Poměr nakažených osob je dnes 11 tisíc oproti 880 tisícům. Podobným případem jsou například Uganda nebo Zambie. Statistika pocházejí z agentury UNAIDS (srov. www.unaids.org) zřízené OSN.

Smrtící koktejl

Kombinace prezervativů s pocitem bezpečí mění chování lidí a stává se smrtícím koktejlem – jak to exploze nakažených jasně demonstruje. Zároveň není pravda, že by se nevědělo jak s AIDS bojovat. Ale řešení, které se nabízí a které se v praxi skutečně osvědčilo, není žádoucí, a proto se o něm mimo odborné kruhy prakticky mlčí.

Respekt k realitě

Realita ovšem hovoří zcela jasně – prezervativy nejsou řešením. Lze se divit, že Svatý otec realitu respektuje? Nesnaží za každou cenu zalíbit a na rozdíl i od mnoha z nás jednoznačně o těchto otázkách mluví. Není přece jedno, jestli zbytečně zemře, nebo nezemře téměř milion lidí. A to se bavíme o jediné zemi – Thajsku a ne o celé Africe a Asii.

Foto: Flickr, I dream of Nici

Kombinace prezervativů s pocitem bezpečí mění chování lidí a stává se smrtícím koktejlem

Při své cestě po africkém kontinentu v loňském roce Svatý otec řekl: „**Tuto tragedii (AIDS) totiž nelze překonat penězi, nelze ji vyřešit rozdáváním prezervativů. Tím naopak problémy narůstají.**“ Bylo zajímavé sledovat reakce médií. Většinou šlo doslova o smršť odsouzení. Ale napří-

klad celoněmecký deník *Die Welt*, který se jinak rozhodně nevyznačuje zvláštními sympatiemi ke Svatému otci a Církvi, ve svém komentáři položil otázku: „A nemá papež přece jen pravdu?“

Radim Ucháč, Hnutí Pro život ČR ■

Pravděpodobnost otěhotnění ženy, jejíž partner používá vždy prezervativ

Čas	Pravděpodobnost otěhotnění
1 rok	10 %
2 roky	19 %
3 roky	27 %
4 roky	34 %
5 roků	41 %
10 roků	65 %
20 roků	88 %

Míra selhání prezervativů může být vypočítána podle vzorce $1 - (1 - f)^n$, kde f je míra selhání (0,10) a n je počet roků používání. V tabulce je výsledek ještě vynásoben stem, abychom dostali hodnotu v procentech.

Foto: 3DScience.com

Foto: Asociace Cultural Times d'Avui

„Domnívám se, že je tomu právě naopak. Katolická církev je neefektivnější a nekonkrétnější, pokud jde o přístup k této tragedii, a to ve dvojnásobném směru. Tuto tragedii totiž nelze překonat penězi, nelze ji vyřešit rozdáváním prezervativů. Tím naopak problémy narůstají. Řešení musí postupovat dvojnásobným směrem. Jednak konkrétní pomocí nemocným a trpícím, kterou v Africe poskytuje mnoho řeholnic a dobrovolníků [...]. Církev se snaží působit také na vnitřní proměnu člověka, zejména pokud jde o humanizaci sexuality. Toto dvojitě řešení, tedy obnova člověka a jeho vztahu k vlastnímu tělu a soucítění s trpícími, je jedinou správnou odpovědí, kterou Církev nabízí, a za to je třeba všem řeholním sestrám a dobrovolníkům poděkovat.“

Benedikt XVI.

Foto: Flickr, Lst1984

Jsou lidé schopni se ovládat?

Otázka řešení nemoci AIDS nespočívá jen v technice, ale souvisí s hlubším pohledem na člověka. Je svobodný, zodpovědný, ovládá své touhy podle vyšších cílů, nebo je jako zvíře spoutané touhami svého těla?

Často se dnes adoruje tzv. svoboda, která se zaměřuje se spontánností vycházející z pudů a vášní. Pudy, geny a podprahové vnímání jsou ty veličiny, které prý určují osud člověka. Jenomže taková spontánnost není svobodou, ale naopak otroctvím vášní a pudů. Zcela spontánně jednají pouze zvířata.

Avšak člověk, i když má tělo, nemá pouze tělo. Není zvíře, navzdory tomu, že všudypřítomný materialismus nás na zvířata stále degraduje. Rozhodujícím prvkem je totiž právě svoboda. Pokud by člověk byl pouhé chytré maso a jeho vědomí jen produktem mozku, tak bychom museli popřít existenci svobody, protože atomy a molekuly v mozku se nechovají svobodně, ale jsou spoutány přírodními zákony. Každý z nás ale

svobodu zakouší. A proto tyto ideologie redukující člověka jen na maso a chytré zvíře asi nebudou to pravé.

Jako shnilé ovoce

Nejedná se však jen o prezervativy (viz předcházející článek), jde tu o celý koncept moderní společnosti. Materialismus není neutrální ideologií. Je to mocný nástroj na ovládnutí davů pomocí hesla „chléb a hry“. Lenin to vystihl slovy: „Dáme mládeži zelenou (v oblasti sexuální) a oni nám padnou k nohám jako shnilé ovoce...“ Lidem zotročeným vášněmi, kteří přijali praktický materialismus, se lépe prodává zboží, lépe se roztáčí ekonomika, snadněji se při volbách dají uplatit voliči. Cena za to je ale strašná – degradace člověka na zvíře.

Člověk opravdu může na úroveň zvířete klesnout a nemusí svobodu rozvíjet. I v intimním životě se může zbavit odpovědnosti za své jednání nákupem antikoncepce a žít mnohem lehčí, ale také plochý život. Hřích vždy krátkodobě situaci zjednoduší. I otroctví je z určitého pohledu

snazší než život svobodného člověka a mnoho lidí se s takovým pohodlným životem spokojuje.

Rozum a vůle

Když se člověk naučí vládnout svému tělu, není už tak lehce manipulovatelný. Přestává slyšet na hesla „nevaž se, odvaž se“, „chci to teď hned“, „není proč čekat“. Člověk používá rozum, aby rozlišil, co mu prospívá a co mu škodí, a silnou vůlí je schopen svůj rozum uposlechnout. Proto jsou katolíci nejhorší cílovou skupinou pro reklamní agentury.

Lidská sexualita v kontextu života svobodného člověka není jen o prázdných vášních a sterilní technice jak se vyhnout následkům, ale má mnohem krásnější a důstojnější cíl. Člověku schopnému svou sexualitu ovládat, podřídit rozumu, slouží ke sjednocování s druhým, k budování hlubokého vztahu a samozřejmě i k plození dětí.

Radim Ucháč, Hnutí Pro život ČR ■

Když se člověk naučí vládnout svému tělu, není už tak lehce manipulovatelný.

Foto: Flickr, Aaron

Sexualita opravdu

lidsky

Je známo, že katolická církev odmítá antikoncepci. Není to však proto, že by nepřála bohatému intimnímu životu, ale právě naopak. Církev se nespokojuje s lacinými parodiemi projevů lásky, ale říká, že jen kvalitní a opravdu intimní život ve své plnosti je hodný lidských bytostí. Proto je škoda, že se učení Církve tak málo vysvětluje. Nedávno mi jeden přítel říkal, že se za celý život do svých 70 let nesetkal s nikým, kdo by nauku o předávání života, opakovanou stále v encyklikách, žil, a zároveň ji byl schopen druhým přiblížit.

Jednota, nebo rozdělení

Důvod pro odmítání antikoncepce je v podstatě jednoduchý – je jím plná jednota, která je plodem pravé bezvýhradné lásky. Jednota, která předpokládá, že muž i žena mají stejnou důstojnost, že jejich přátelství je vede ke sjednocení v plnosti.

Plnost znamená bezvýhradné odevzdání se jeden druhému, protože člověk není důstojný, aby dal svůj život a své tělo za něco menšího, než je jiný člověk. Když to udělá, degraduje sám sebe a zraňuje se.

Bezvýhradné odevzdání se má nejen osobní, ale i společenský rozměr, protože žádný člověk se nerodí ani nežije sám. Ten se projevuje slavnostním veřejným slibem věrnosti – tobě se daruji. Bezvýhradné darování se není možné omezit časem a rozvod je tudíž zlem, porušením slibu, zraňujícím oba do nejhlubšího nitra.

Manželství a Nejsvětější Trojice

Bezvýhradné sebedarování se týká ale i jejich těl, kde při intimním styku je souznění jak duševní tak tělesné.

Manželský život je tak obrazem vnitřního života Nejsvětější Trojice – i zde vzájemné poznávání a plné sebedarování ústí do vzniku třetí osoby – dítěte, které se stává zhmotněním vztahu a jednoty obou dvou.

A i když se manželé spolu záměrně spojují v neplodném období, odevzdávají >

se jeden druhému plně, tak, jak právě jsou. Proto nezahrnuje tento zvolený prostředek úmysl druhému něco ze svého těla odepřít. Proto přirozené metody nejsou „katolickou antikoncepcí“, i když mohou být stejně jako každý jiný dobrý prostředek zneužity k sobeckým cílům.

Kolik dětí vychováme pro nebe?

Bůh dal manželům v podobě periodické neplodnosti přirozený nástroj, jak bez ničení jejich dokonalé jednoty určit počet dětí, neboť smyslem je zplodit a vychovat děti pro nebe a ne je jen přivést na svět a nechat na pospas... Je důležité, aby manželé stále hledali Boží vůli a průběžně se spolu zamýšleli nad velmi důležitou otázkou: „Bože, chceš abychom dali život dalšímu dítěti a zvládneme ho vychovat pro nebe?“ Důležité je, aby společně hledali, jaký úkol pro ně Bůh má, a nebáli

Vždyť nevíme, co přinese zítřek, a bez Boha je pastýřem vždy strach...

se ho uskutečnit – protože k poslání jim Bůh dá i dost sil. Vždyť nevíme, co přinese zítřek, a bez Boha je pastýřem vždy strach... Konstituce II. vatikánského koncilu nazvaná *Radost a naděje (Gaudium et spes)* k tomuto tématu říká: „Budiž všem jasno, že život lidí i úkol sdělovat ho dál se neomezuje jen na tento svět a nemůže se posuzovat jen podle jeho měřítek, nýbrž vždycky má vztah k věčnému určení člověka.“ (GS 51)

Polibek je krásným symbolem jednoty a předávání dechu života, ale pokud by se manželé líbali přes igelit, nestal by se symbolem odmítání?

Foto: Flickr, Carlo Nicora

Polibek přes igelit?

Není ale možné, aby plnost odevzdání, která se zde uskutečňuje i v tělesné rovině, byla zničena úmyslem něco odepřít: „Tuto sílu svého těla ti dát nechci.“ Není podstatná metoda ani účinnost. Podstatný je úmysl – nedarovat se v konkrétním okamžiku cele. Do jednání se vkrádá lež – nejedná se o plné darování ani o plnou jednotu, i když „řečí těla“ to předstíráme. Tato lež postupně rozleptává vztah a začíná se počítat – kdo dal víc a kdo víc ze vztahu vzal, nastává rivalita a boj. Polibek je krásným symbolem jednoty a předávání dechu života, ale pokud by se manželé líbali přes igelit, nestal by se bolestným symbolem odmítání?

Širší souvislosti

Není náhodou, že počty rozvodů prodělávají explozi právě s masivním nástupem antikoncepce. Odmítání zasívané v tak intimní oblasti lidského soužití ústí v nedůvěru a promítá se do celého života, včetně následného odmítání nečekaně počatých dětí – dítě je vnímáno jako chyba. Sobectví umocněné touhou

Foto: Flickr

Vzájemné poznávání a plné darování ústí do vzniku třetí osoby – dítěte.

po lehce dostupné rozkoši je hnacím motorem problému promiskuity, AIDS, prostituce, pornografie, potratů, rozvodů... Proto antikoncepce nepomáhá vztahům ani společnosti. Církev ji odmítá, protože odmítá degradaci člověka na chytré zvíře, protože odmítá, aby sex, který má odrážet jednotu dvou bytostí, upadal do pouhého ukojení smyslů.

Chtít od života víc? Ano!

Také problém AIDS není jen o utrpení těch, kteří již onemocněli, a nejde jen o to jak se technicky vyhnout nákaze. AIDS je obrazem a varováním pro celou naši společnost, kde otroctví nahradilo svobodu, lidská sexualita klesla na zvířecí. Místo, kde se předával život, se stalo místem, kde vítězí sobectví a smrt.

Církev hájí důstojnost člověka, hájí i důstojnost a plnost krásy intimního života a vztahů a chrání svým učením člověka před zraněním. Proto se nepodbízí v této tak citlivé oblasti, ale nabízí každému, aby žil svůj život naplno a nebál se chtít od života i od vzájemných vztahů víc než jen jejich ubohou parodií.

Velká šance

Naprostá většina nevěřících lidí kolem nás touží ve vztazích po dokonalosti. Je úkolem nás katolíků, abychom jim byli schopni ukázat cestu, zvednout jim laťku a dát vlastním příkladem naději. Pro mnohé může být právě rozhovor o antikoncepci cestou k Bohu. Nezahazujme nadále tuto šanci.

Radim Ucháč, Hnutí Pro život ČR

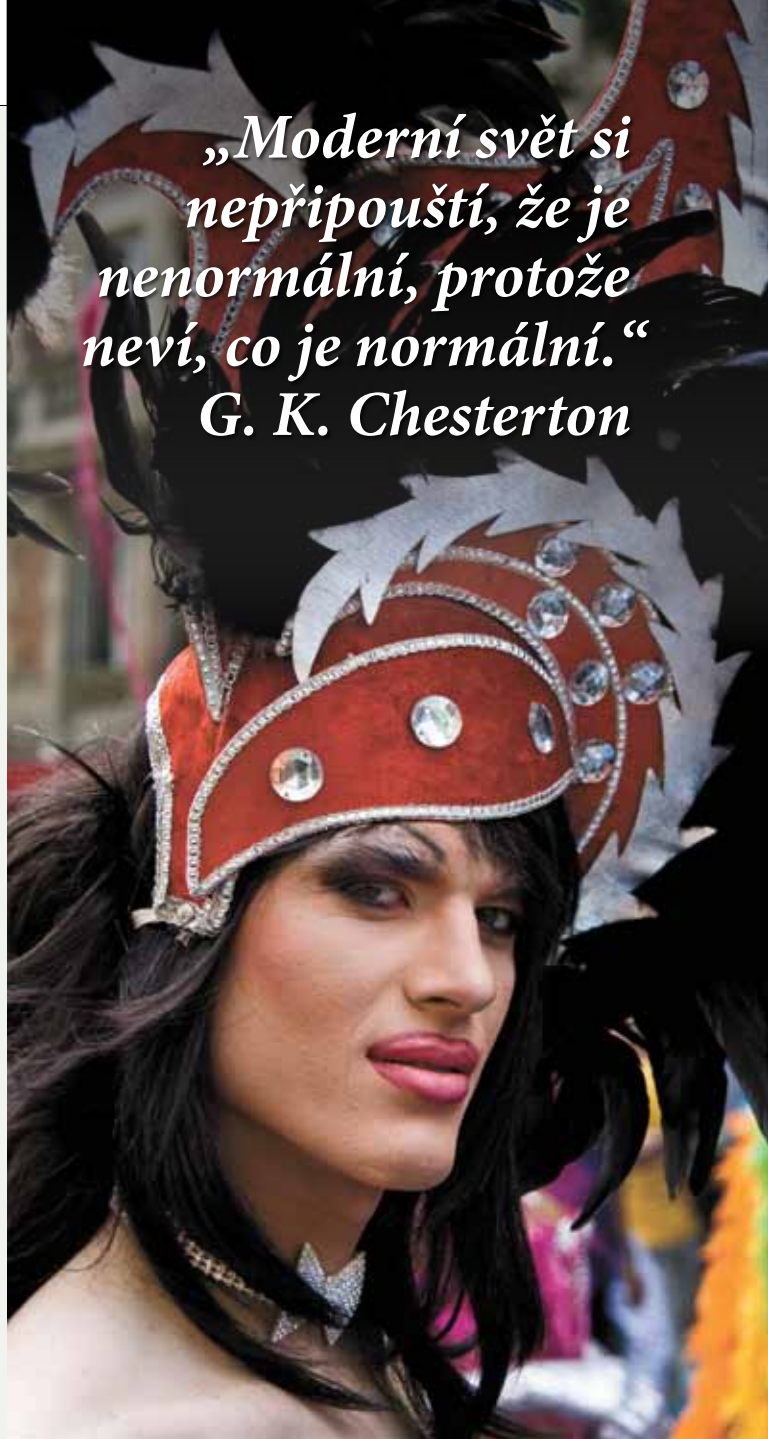

Foto: Flickr, philippe leroyer

„Moderní svět si nepřipouští, že je nenormální, protože neví, co je normální.“
G. K. Chesterton

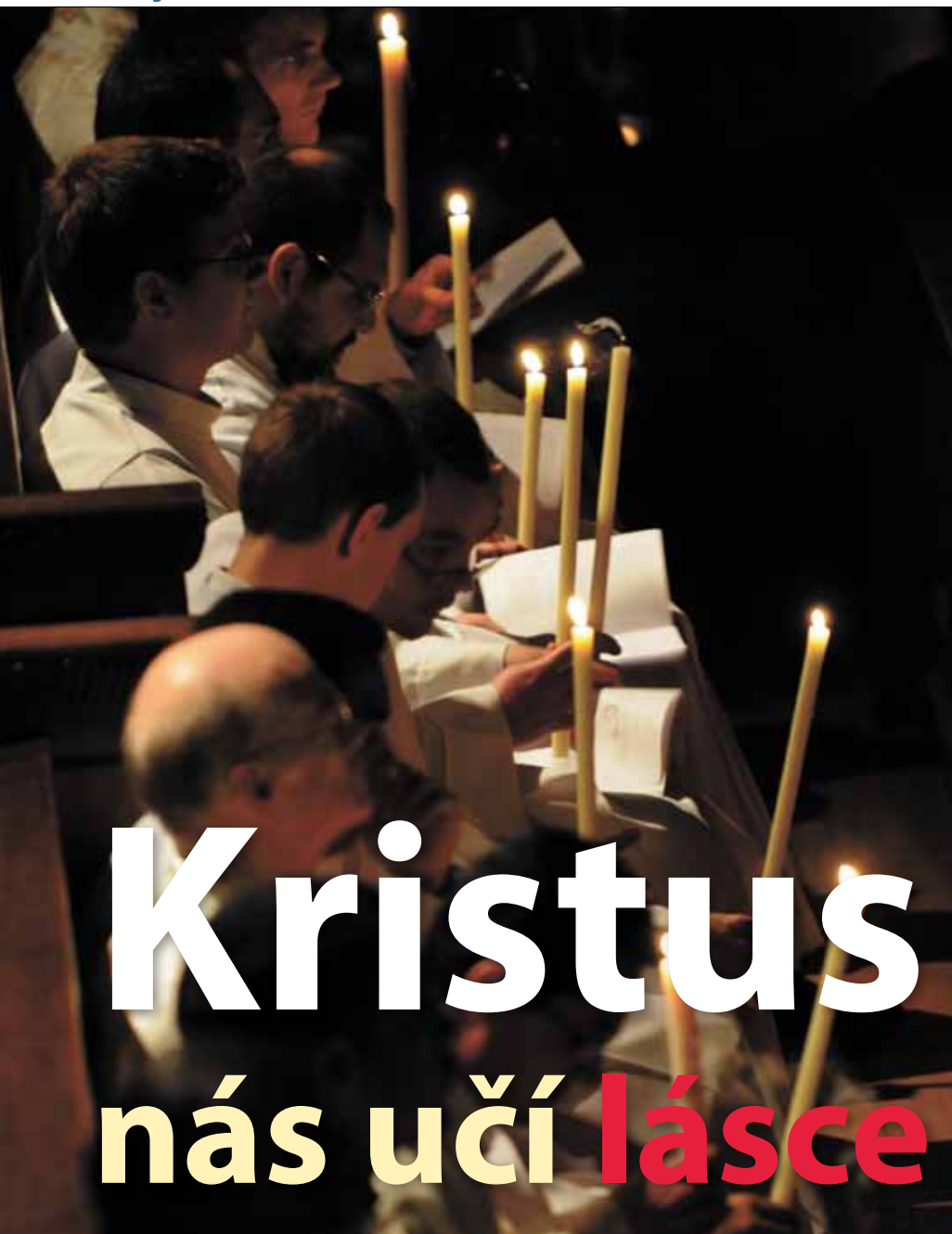

A pravda vás osvobodí
související body učení učitelského úřadu Církve k dalšímu studiu

Pohlavní spojení jako bezvýhradné darování se

Zatímco pohlavní spojení celou svou povahou vyjadřuje bezvýhradné vzájemné sebedarování manželů, stává se z něho antikoncepcí projev objektivně opačný, sebedarování neúplné. Tak přistupuje k odmítání otevřenosti pro život také zfalšování vnitřní pravdy manželské lásky, která je povolána k sebeodevzdání celé osoby. (...) Antropologický a současně morální rozdíl mezi antikoncepcí a volbou vhodného období je spjat se dvěma vzájemně se vylučujícími představami o osobě a lidské sexualitě.

Jan Pavel II., Apoštolská exhortace
Familiaris consortio, 32.

Kristus nás učí lásce

Svíce je pro nás vždy symbol živého Krista. A také toho, co znamená opravdová láska.

Záznamy promluv a bohoslužeb Mons. Pavla Posáda najdete na: www.TV-MIS.cz/vypis.php?klic=131

Svíce je symbol živého Krista

Světlo svíce už neužíváme jako naši předkové v denní potřebě. Bylo nahrazeno žárovkou, reflektory a různými zářivými zdroji světla. A přesto má symbol rozžaté svíce velmi silnou výpověď pro každého z nás. Úžasnou symboliku. Svíce připomíná vždycky symbol živého Krista. Zapálená svíce, ten oheň, plamen, ten se živí z toho těla svíce, která se obětuje pro plamen. Symbol hořící svíce nám připomíná to, čím se máme stát také my. Celý Kristův život je jedna velká oběť. V tom je

podstata Kristovy Pravdy, Kristova Evangelia. Kristus je vtělená Láska. Bůh, který se stal člověkem, který přišel mezi nás, aby také nás naučil lásce.

Kristovy instrukce pro nás

Dnešní svět je spoután jakýmsi zvláštním způsobem sobectví – egoismem. Dnešní člověk se vždycky jako první ptá: A co za to budu mít? Co z toho budu mít, co mi to přinese? Jaký bude zisk? Jsme tímto myšlením přímo posedlí. A proto si potřebujeme poslechnout úžasná slova: Dobře číňte těm, kdo vás nenávidí. (Lk 6,27) Anebo když Kristus řekl: Jestliže milujete ty, kdo milují vás, co tím děláte zvláštního, to dělají i pohané, to dělají i celníci. (Mt 5,46) Anebo když čteme u svatého Lukáše: Dávejte a bude vám dáno, míru dobrou natlačenou, natřesenou, přetékající dají vám do klína. (Lk 6,38) Anebo ještě výstižněji: Kdo tě prosí, tomu dej, od toho, kdo ti bere tvé věci, nežádej nic nazpět. (Mt 5,39–42) Kdosi správně řekl, že jednou na konci života budeme mít jenom to, co jsme rozdali...

Absolutní oběť

Kristus nás učí tomu neuvěřitelnému paradoxu, že šťastný není ten, kdo bere, ale ten, kdo dává... Při pohledu na zapálenou svíci máme vidět Krista, který všechno dal. Obětoval se, říkají evangelia, do krajnosti. Dal úplně všechno, i sám sebe... Máme se nechat oslovit tím, jak to říkal Jan Pavel II., touto kulturou lásky, kulturou života, protože to ostatní je kultura smrti.

Kultura lásky – kultura dávání: abychom bojovali a nedbali ran, abychom dávali a nepočítali, abychom se obětovali a nehledali žádnou jinou útěchu, než „že jsme splnili Tvou vůli“, že jsme tě napodobili, Kriste! Kristus nám má zazářit jako příklad lásky, příklad oběti... Jeho život byla úplná a absolutní oběť.

Kéž plamen našeho nitra, našeho srdce, se více rozhoří v té čisté lásce: v napodobování Krista, abychom objevili krásu dávání, krásu oběti.

Mons. Pavel Posád ■

(vybráno z promluvy z 2. února 2008, celý záznam viz www.TV-MIS.cz, číslo titulu 291)

Kristus nás učí tomu neuvěřitelnému paradoxu, že šťastný není ten, kdo bere, ale ten, kdo dává...

Už si umím poručit!

Občas zajdu na krátkou návštěvu za jedním známým ve Štítarech – v jedné z farností, které mám na starosti. Už je mu kolem osmdesáti roků. Vždy se na setkání s ním těším nejen proto, že mě pěkně přijme, i když nechodí do kostela, ale také proto, že dokáže humorným způsobem předávat životní moudrosti.

Když jsme nedávno debatovali o tom, jak by měl člověk stále duchovně růst, řekl mi: „Otče, já už jsem se v tomto směru dopracoval tak daleko, že si dokonce dokážu poručit.“ A hned dodal: „Ale ne vždy se dokážu poslechnout!“

Ono to tak v životě člověka skutečně je: nejdříve potřebuje rozlišit dobro a zlo, pak se rozhodnout pro dobro a dojít k tomu, že si poručí. Ze všeho nejdůležitější však je vytrvat v započaté cestě, poslechnout to, co jsme si poručili, a nevzdat to. Ještě dlouho jsem se v myšlenkách vracel k tomuto napůl humornému a napůl vážnému konstatování svého přítele.

Kéž bychom dožráli k tomu, že si dokážeme poručit, že se dokážeme poslechnout a vytrvat!

P. Marek Dunda ■

Ze všeho nejdůležitější však je vytrvat v započaté cestě, poslechnout to, co jsme si poručili, a nevzdat to.

Foto: Ondřej Dvořáček

Týdeník RC Monitor

Občanské sdružení
Res Claritatis, vydavatel
časopisu *Milujte se!*, vydává
také zpravodajský týdeník
RC Monitor.

RC Monitor již od roku 2004
mapuje dění v Církvi
a ve společnosti. Poskytuje tak
plastický obraz o aktuálních
událostech z domova i ze
světa. Kromě zpráv obsahuje
politické a kulturní komentáře
k aktuálnímu dění, věroučná
témata, rozhovory atd.

Rozsah: 16 stran
Cena: *RC Monitor* je
financován z dobrovolných
darů čtenářů, kterým na jeho
vydávání záleží (podobně jako
časopis *Milujte se!*)
Týdeník *RC Monitor* je možné
objednat e-mailem nebo
písemně na adrese:

Res Claritatis
Hlubočepská 85/64
152 00 Praha 5
e-mail: redakce@claritatis.cz
http://res.claritatis.cz

Brožurky

www.amims.net

pro novou evangelizaci

Foto: 3x sestra Gregoria

Jednoduchý návod na použití brožurek z A.M.I.M.S.

V časopise *Milujte se!* věnujeme občas pozornost i Tiskovému apoštolátu A.M.I.M.S. Tentokrát připomeneme návod, jak je možno tyto brožurky používat k evangelizaci. Nejlépe je předem se s brožurkou seznámit. Pokud vás v ní něco zaujme, což se dá předpokládat o každé z nich, pak je vhodné si brožurku objednat ve větším množství. Šíříme je pouze za příspěvek na výrobní cenu. Při nákupu například deseti kusů nepřekročíte částku 200,- Kč, což u jiných knih zřejmě nepřichází v úvahu. Když pak danou brožurku věnujete někomu ze svých známých, je dobře ještě zmínit, co vás v ní zaujalo. Tím je daný i předpoklad, že obdarovaný knihu neodloží, ale přečte si ji.

Co děláš pro evangelizaci ty?

Občas se setkávám s tím, že někteří mluví o druhých jako o nevěřících. Nezdá se

mi úplně vhodné používat tohoto označení. Víím, že se sice mnozí jako nevěřící chovají a celá naše společnost se spíš navenek staví do tohoto světla, ale při osobním kontaktu s těmito „nevěřícími“ opakovaně zjišťuji, že s mnohými „nevěřícími“ je to trochu jinak, než si myslí celé jejich okolí. I oni prožívají chvíle, kdy se mohou setkat s Božími dotyky. I oni si občas kladou hlubší otázky a někteří z nich prožívají svou soukromou formu víry. Takováto věnovaná brožurka může povzbudit v dobrém. Může připomenout, že existují křesťanská řešení a může být semínkem, ze kterého časem něco dobrého vzejde. Zvláště vhodné je podpořit věnování takovéto brožurky modlitbou za obdarované. Lidé občas nařikají, jak je naše společnost zkažená a jak se odklání od Pána Boha. Na místě je otázka: „Co děláš ty pro to, aby se to zlepšilo?“ Onen dotázaný by mohl namítnout: „Já toho moc nezměním.“ Tím by to vlastně vzdal

Každý může ovlivnit alespoň něco. Když my uděláme, co je v našich silách, Pán Bůh doplní, co my vykonat nemůžeme.

už předem. Zachránit duši jediného člověka před zavržením je tak úžasná věc, že se jí nemohou rovnat žádné jiné sebevětší úspěchy na zemi. Každý může ovlivnit alespoň něco. Když my uděláme, co je v našich silách, Pán Bůh doplní, co my vykonat nemůžeme. V redakci časopisu *Milujte se!* se například opakovaně setkáváme s tím, že babičky objednávají tento časopis svým vnoučatům, aby jim daly šanci setkat se s křesťanským pohledem na svět.

I moře je z malých kapek

Někomu se mohou zdát brožurky z Tiskového apoštolátu A.M.I.M.S. jen obyčejné, černobílé a neoslovující. Kdo však není povrchní, najde v nich řadu duchovních moudrostí a impulsů pro každodenní život. A tak chci povzbudit ty, kteří tuší, že by mohli využít naše tiskoviny ve prospěch svých bližních, aby se nebáli a udělali zkušenost s tím, že mnohdy s použitím malých prostředků lze směřovat s Božím požehnáním k velkým cílům. Vždyť i zde platí: Udělám, co mohu, zbytek svěřím Pánu Bohu.

P. Marek Dunda ■

Nikdy se nesmíme považovat za skutečné evangelizátory s tím, že Bohu určíme roli našeho pomocníka.

Jak evangelizovat

Některé věci jsou vlastně jednoduché. To však vůbec nemusí znamenat, že jsou snadné.

Platí to i o nové evangelizaci. Ale základní princip je opravdu jednoduchý...

Zdá se, že někteří z těch, kteří se ptají, jak evangelizovat, hledají příliš snadný způsob, který by nějakou dobu využili a potom ho odložili. Správnou odpovědí na otázku jak evangelizovat je stát se na 24 hodin denně ochotným nástrojem „prvního evangelizátora“, Ducha Svatého.

Jak vlastně můžeme aktivizovat Jeho sílu v našem životě? V první řadě si musíme uvědomit, že tak jako je Pán Ježíš

jediným Spasitelem světa, Duch Svatý je jediným, kdo může někoho k někomu přivést. Duch Svatý s námi komunikuje nejen skrze dar víry, ale také jako Rádce, Utěšitel a Posvětitel, uděluje každý dar a požehnání potřebné pro křesťanský život. K získání této nekonečné duchovní síly se musíme modlit v plné důvěře. Potřebujeme také dostatečnou víru, abychom se odevzdali Jeho plánům a snažili se zjistit, jaké jsou tyto plány.

Nikdy se nesmíme považovat za skutečné evangelizátory s tím, že Bohu určíme roli našeho pomocníka. S vědomím, že Duch Svatý uděluje všem milost, se nemůžeme považovat za nic víc než Bohem vyvolené nástroje. Náš postoj musí být takový: „Nemohu posvětit sebe ani druhé. Duchu Svatý, použij mě jako nástroj takovým způsobem, jakým

Ty chceš. Jen Tobě patří všechna čest a sláva za všechno, co vykonáš.“

Je potřeba si vyhradit chvíli na rozjímání a modlitbu. Můžeme se modlit například takto: „Přiď, Duchu Svatý, naplň moje srdce ohněm lásky a použij mě jako svůj nástroj, abych šířil plamen Boží lásky v srdcích všech lidí...“ Tato krátká a jednoduchá modlitba z nás učiní Boží spolupracovníky (1 Kor 3,9) naplněné mocí Ducha Svatého.

Tom Forest ■

(Nová evangelizace 2000, č. 5 str. 18)

A pravda vás osvobodí
související body učení učitelského úřadu Církve k dalšímu studiu

Co říká katechismus?

Jak se laici podílejí na Kristově prorockém úřadu?

...stále více přijímají ve víře Kristovo slovo a hlásají je světu svědectvím života a slovem, evangelizační činností a katechezí. Tato evangelizační činnost nabývá zvláštní účinnosti tím, že je prováděna v běžných světských podmínkách.

Srov. *Kompendium Katechismu katolické církve, Karmelitánské nakladatelství, Kostelní Vydří 2006*

Poznámka: **1)** – Slovem laik se v Církvi označuje ten, kdo není klerik, to je: nepřijal jáhenské, kněžské nebo biskupské svěcení. Laik neznamená ten, kdo ničemu nerozumí, ale pochází z řeckého laos – lid. V Církvi se používá pro označení toho, kdo „patří k Božímu lidu“.

Tak jako je Pán Ježíš jediným Spasitelem světa, Duch Svatý je jediným, kdo může někoho k někomu přivést.

Ev@ngelizujte digitální kontinent!

Prostředí internetu a digitálních technologií přestavuje „nový kontinent“, který potřebuje své misionáře.

Obracím se zvláště na [mladé katolíky](#) s povzbuzením k tomu, aby do [digitálního světa](#) přinášeli poselství své víry. Drazí, angažujte se v tom, abyste do kultury tohoto nového komunikačního a informačního prostředí uváděli hodnoty, na nichž spočívá váš život! V prvních dobách [Církve](#) apoštolové a jejich žáci přinášeli Ježíšovu radostnou zvěst do řecko-římského světa; aby tehdy evangelizace byla plodná, vyžadovala pozorné porozumění kultuře a zvykům tamních pohanských národů s cílem dotknout se jejich myslí a srdcí.

Stejně tak i dnes hlásání Krista ve světě nových technologií předpokládá jejich hlubší poznávání a následně přiměřené používání. Vám, mladí, kteří téměř spontánně nacházíte souzvuk s těmito novými komunikačními prostředky, zvláště přísluší úkol evangelizovat tento „digitální kontinent“. Dokažte se nadchnout pro hlásání Evangelia svým vrstevníkům! Vy znáte jejich obavy i jejich naděje, jejich nadšení i jejich zklamání; nejcennější dar, který jim můžete přinést, je sdílet s nimi „radostnou zvěst“ Boha, který se stal člověkem, trpěl, zemřel a vstal z mrtvých, aby zachránil lidstvo. Lidské srdce touží po světě, kde panuje láska, kde se dary sdílejí, kde se vytváří jednota, kde svoboda nachází svůj význam v pravdě a kde totožnost každého se uskutečňuje v ohleduplném společenství. Víra může odpovědět na tato očekávání. Buďte jejich hlasateli! Papež vám stojí blízko svou modlitbou a svým požehnáním.

Mladí katolíci, angažujte se v tom, abyste do kultury tohoto nového komunikačního a informačního prostředí uváděli hodnoty, na nichž spočívá váš život!

START NEW MISSION

Zahájit novou misi

Benedikt XVI. ■

(vybráno z poselství Benedikta XVI. k 63. Světovému dni sdělovačích prostředků 24. května 2009)

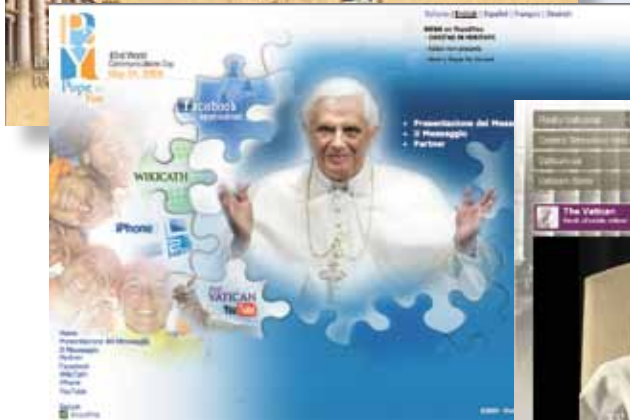

Foto: Flickr, betta design

„Pro mě je druh této pouti zcela výjimečný, protože za svých čtyřicet let života jsem letadlem ještě neletěl a ve Svaté zemi jsem nikdy nebyl. A přiznám se, že kdyby mě náš pan farář Karel Janíček a strejda Šerý neoslovili, asi bych se té nádherné pouti nezúčastnil. Ale díky Bohu mě oslovili a já jel, nebo spíš letěl. A tak se nyní mohu s vámi o své zážitky podělit.“

Foto: archiv MIS

<http://svata-zeme.tv-mis.cz>

do Svaté země

Aby se pouti mohli zúčastnit i další...

„On vlastně ten nápad našeho pana faráře byl takový, že se mám zúčastnit pouti ve Svaté zemi, vzít si sebou kameru a co nejvíc toho natočit. Aby se to pak mohlo pustit těm, kteří se na takovou cestu už neodváží – pro věk nebo zdravotní problémy. Proto jsem toho točil vcelku dost...“ říká pan Vojtěch Trčka, autor poutavého, více než dvanáctihodinového záznamu průběhu pouti olomoucké arcidiecéze k Roku Bible. Zúčastnilo se jí na 400 poutníků se svým arcibiskupem a díky internetu se jí můžete nyní – ze záznamu – zúčastnit i vy.

Unikátní videomateriál

Kompletní zpracovaný materiál poskytl autor internetové křesťanské televizi TV-MIS.cz, a tak mohla na adrese <http://svata-zeme.tv-mis.cz> vzniknout „virtuální pouť“ do Svaté země. Cílem bylo vytvořit kvalitní záznam, který zachytí všechna navštívená místa – spolu s poutníky si je můžete prohlédnout, společně s nimi si poslechnout výklad a díky bonu-

sovému materiálu se s nimi v případě zájmu zúčastnit i všech bohoslužeb: v Betlémě, na hoře Sion v Jeruzalémě, v Káně Galilejské, na Hoře blahoslavenství nebo třeba v Judské poušti...

Včetně „virtuální“ atmosféry pouti...

Ale to není zdaleka vše. Název „virtuální realita“ se dnes používá pro zdání skutečnosti, které je navozené technickými prostředky. A opravdu: celý materiál je zpracován tak, abyste při něm mohli vnímat i atmosféru pouti. Doslova „být při tom“. Včetně nastupování do letadla, startu a přistání, přesunů na jednotlivá posvátná místa nebo odpočinku v hotelu... Na mě samotného působilo velmi silně už to, když jsem se mohl

„virtuálně“ společně s poutníky blížit k pobřeží Izraele, které se vynořilo mezi mraky a sledovat z okénka letadla zvěšující se budovy Tel-Avivu. Když letadlo dosedlo, měl jsem chuť společně s ostatními pilotovi zatleskat...

Pro dlouhé – třeba zimní večery

Někomu se to bude zdát možná dlouhé. Pak se na to může dívat třeba na pokračování. Skutečnou pouť do Svaté země také nikdo neabsolvuje za jediný den. A nebo může poskočit o kapitolu dál či se jedním kliknutím počítačové myši přenést na místa, která ještě nezná...

P. Pavel Zahradníček,
koordinátor TV-MIS.cz □

Celý materiál je zpracován tak, abyste při něm mohli vnímat i atmosféru pouti. Doslova „být při tom“.

Společenství

Foto: Vojtěch Novák

Navštívil jsem jednu starou paní v domově důchodců. Už sedm let je upoutána na lůžko. Řekla mi: „Už mám přes devadesát let, celý život jsem věřící, ale teprve tady jsem pochopila, co je to Církev. Církev – to jsou lidé, kteří uznávají stejné hodnoty, lidé, kteří se znají, vědí o sobě a pomáhají si. Pan farář mi nosí Pána Ježíše, to je taky Církev. Tys za mnou přišel – to je taky Církev. Chodí za mnou věrně jedna osmdesátiletá paní a ochotně mi zařídí, co potřebuji – to je taky Církev. Církev je společenství.“

Církev je opravdu tajemstvím lásky, v kterou je potřeba uvěřit. A uvěřil v ni ten, kdo ji žije navzdory zkušenostem, které by mohly vést k pochybnostem. Papež Pavel VI. řekl, že Církev je místem největší možné lásky. Nikde jinde není taková možnost rozvinout se v lásce jako v Církvi, protože láska Boží nám byla vlita do srdce skrze Ducha Svatého, který nám byl dán. (svatý Pavel)

Mons. Jiří Mikulášek: *Přichází Král.*
Biskupství brněnské, 2005. ■

*Pan farář mi nosí Pána Ježíše,
to je taky Církev. Tys za mnou přišel
– to je taky Církev...*

Dům Boží rodiny

Foto: Flickr, regiro

Jako mladý kaplan jsem byl navečer zamykat hlavní dveře farního kostela. Najednou jsem za sebou uslyšel dětský hlásek: „To je tvoje?“

Otočil jsem se a za mnou stál malý klouček s rukama založenýma za zády.

„A co myslíš, že je moje?“ zeptal jsem se.

„No tohle!“ mávnutím ruky obsáhl celý kostel i s vysokou věží.

„Ne, to není moje,“ odpověděl jsem.

„To je nás všech, kteří sem chodíme. A může to být i tvoje...“

Mons. Jiří Mikulášek: *Stříbrné vteřiny.*
Cesta, 2002. ■

A pravda vás osvobodí
související body učení učitelského úřadu Církve k dalšímu studiu

Co znamená výraz církev?

Označuje lid, který Bůh svolává a shromažďuje ze všech končin země, aby ustavil shromáždění těch, kteří se skrze víru a křest stávají Božími dětmi, údy Kristovými a chrámem Ducha Svatého.

Používá Písmo svaté k označení církve i jiná jména a obrazy?

V Písmu svatém nacházíme mnoho obrazů, které ozřejmují různé aspekty tajemství církve, které se vzájemně doplňují...
...obrazy ze života pastýřského (ovčinec, stádo, ovce), zemědělského (pole, oliva, vinice), městského (příbytek, kámen, chrám) a rodinného (nevěsta, matka, rodina). Kristus vystupuje v Novém zákonně jako hlava Božího lidu.

Srov. *Kompéndium Katechismu katolické církve, Karmelitánské nakladatelství, Kostelní Vydří 2006*

Leonie před nejtěžším rozhodnutím svého života

Foto: Ondřej P. Vaněček

Bylo chladné zimní ráno a ulicemi Mnichova se pohybovalo jen málo lidí. Stála jsem před největší mnichovskou klinikou, ve které se dělají potraty, a oslovovala jsem ženy a páry, které šly na potrat.

Mnoho lidí reagovalo uzavřeně, odmítavě a agresivně. V tom jsem si všimla jedné mladé ženy, která se nerozhodně dívala do výkladní skříně obchodu s jízdami koly. Oslovila jsem ji, ale ona se vyhnula rozhovoru a krátce nato vešla do kliniky. Asi za hodinu vyšla zas ven a volala mobilem svému příteli. Stěžovala si, že musí na potrat dlouho čekat. Znovu jsem k ní přistoupila a řekla jí, jestli by si to nemohla přece jen ještě jednou rozmyslet. Leonie se mě zeptala, proč by to měla udělat, a při té příležitosti jsem jí dala informační materiál o potratu. Když držela v rukou malý model embrya, viditelně tím byla zasažená a probudilo se v ní špatné svědomí.

Svěřila se mi, že pokaždé, když myslí na nadcházející potrat, cítí hluboký smutek a má strach, že se ten smutek bude po potratu ještě stupňovat. Začala jsem jí vyprávět o psychických následcích potratu, o ženách, které ztratily životní krásu a bezstarostnost. O ženách, které netouží po ničem jiném než vrátit potrat zpátky a které nedokážou projít kolem dětského hřiště, aniž by se jim nezalily oči slzami.

O tomhle tématu s Leoníí nikdo předtím, ani ve státní poradně nemluvil. Přesto vešla po tomto rozhovoru znovu do kli-

Vyprávěla jsem o ženách, které netouží po ničem jiném než vrátit potrat zpátky a které nedokážou projít kolem dětského hřiště, aniž by neměly slzy v očích.

niky. Po pěti minutách vyšla ven a řekla mi, že v čekárně jsou před ní na řadě ještě čtyři ženy. Dodala, že dvě ženy pláčou. Když jsem se jí zeptala, proč vlastně chce jít na potrat, vypověděla mi svůj příběh.

V 19 letech se prý cítí ještě moc mladá na to mít dítě, navíc právě studuje první ročník vysoké školy. Kromě toho jí její rodiče pohrozili vyhazováním z domu, když se jí narodí dítě. Svého přítele znala teprve krátce a ten ještě žádné děti nechtěl.

Nabídla jsem Leonii finanční pomoc pod patronátem organizace ALFA, a ona nemohla uvěřit, že existují lidé, kteří by jí finančně pomohli, pokud její dítě pře-

žije. Po chvíli bylo Leonii stále jasnější, že by termín potratu měla zrušit. A to také nakonec udělala. Dala jsem jí ještě další informační materiály a vyměnili jsme si spolu telefonní čísla. Po dvou dnech mi zavolala a zeptala se mě, jestli bychom se mohli ještě jednou setkat. Schůzku jsme si domluvili v centru města a Leonie s sebou přivedla i svého přítele. Vyplnili jsme smlouvu pro finanční patronát. Leonie teď byla přesvědčená, že se její dítě narodí. Její přítel se k celé této věci stavěl ještě velmi skepticky, ale přesto slíbil, že ji nebude k potratu dále nutit.

Když se rodiče Leonie dozvěděli o rozhodnutí své dcery dítě porodit, rozzlobili se na ni a ona se poprvé stěhovala ke svému příteli. Ve škole jí dovolili přerušit po porodu na jeden rok studium, aby mohla zůstat s dítětem doma. Po osmi měsících se Leonii narodil zdravý syn Oliver. Když její rodiče v porodnici obdivovali krásného chlapečka, nabídli nakonec své dceři pomoc a podporu.

Vše se navzdory těžkostem vyvinulo pozitivně a Leonie doposud nikdy nelitovala toho, že se rozhodla pro svého syna.

Maria Grundberger ■
(Leben, č. 147, 20. roč., s. 7)

<http://linkapomoci.cz>

Čekáte-li nečekaně dítě
volejte 800 108 000

Foto: Ondřej Dvořáček

Je to boj...

Jak to všechno začalo? K mému překvapení paradoxně. Moje krásná mladší sestra stála ve dveřích mého pokojíčku a v ruce svírala rozevřený časopis *Milujte se!* Lišácky se na mě usmála a krátce na to procedila mezi zuby: „Víš, o čem to je?“ Ani nečekala na mou odpověď a hned dodala, že katolíci můžou spolu spát až po svatbě. Pak mi četla konkrétní pasáže z časopisu. Upřímně: oběma nám to připadalo komické a směšné. Jistě si umíte živě představit naše „hahaha, hihihí“.

Jenže večer, když už jsem byla zachumlaná v pelíšku, mi naše hahaha a hihihí nedalo spát. Převalovala jsem se z jednoho boku na druhý a nedopřálo mi to chvilku odpočinku. V koutku mého srdce dřímala romantická představa, že se pro-

vdám za současného přítele, který bude jednou báječným tatškou našich dětí. No, a že s ním budu spát až po svatbě, mi připadalo samozřejmé.

Rozhodně nepatřím k lidem, kteří by se tím veřejně chlubili nebo z toho dělali divadlo. Na druhou stranu jsem si uvědomovala svou slabost, že pro mě není zrovna těžké podlehnout žádostem svého těla. A toto vědomí přispělo k mému radikálnímu rozhodnutí pro vstup do Společenství čistých srdcí.

Časem mi vrtalo hlavou, jak to řeknu svému miláčkoví. Vyšla jsem s pravdou ven. Pak nastala očekávaná reakce mého milého, že můžu vstoupit, kam chci. Ale on sám se vnitřně do Čistých srdcí nehrnul. Po krátké době mě ovšem bombardoval dotazy typu: A kdybych tam náhodou vstoupil, mohl bych tě obejmout? Velice mě těšilo, že přemýšlel o vstupu. Teď už vás nebudu napínat jako špagát. Vše dopadlo dobře. Společně jsme vstoupili do SČS na svátek Neposkvrněného

Snažili jsme se dodržet slib... Až jednoho krásného dubnového večera mě přítel přemluvil, abych s ním spala v jeho pokoji.

I když se náš vztah hodně očistil a obnovil díky modlitbám, přesto jsme oba věděli, že ještě půjdeme ke svaté zpovědi.

početí Panny Marie v kostele svatého Josefa. Jenže v tomto bodě náš *happy end* nekončí.

Snažili jsme se dodržet slib, který jsme učinili. Až jednoho krásného dubnového večera mě přítel přemluvil, abych s ním spala v jeho pokoji. Na dobrou noc jsme se vzájemně obdarovávali dlouhými, trošku vášnivými polibky v jedné posteli, pak jsme se pomaloučku začali mazlit. Nakonec se nám podařilo odtrhnout se od sebe a můj milý se vzdálil na druhou postel, kde strávil zbytek noci. Následující den se naše laskání opakovalo...

Večer padl návrh, že půjdeme do kostela, a tak jsme šli. Nevím, ještě se mi to předtím nestalo, ale během mše svaté, zvláště při kázání, na mě dolehla tíha hříchu. V té chvíli mi připadalo pokrytecké nosit prstýnek na znamení čistoty, když jsme oba podlehlí svým vášním. Po mši svaté jsem se svěřila se svými pocity milému. On se na mě podíval pohledem plným porozumění a řekl, že měl úplně ty samé pocity. Co teď? Po mši svaté se mohlo jít na modlitební skupinky, které se pomodlily na váš úmysl. Přes drobné protesty mého přítele jsme jednu modlitební skupinku navštívili. Náš úmysl zněl, že si přejeme udržet svoji čistotu až do man-

Pane Ježíši, děkuji ti, že mne miluješ láskou bez hranic, která chrání od zlého, pozdvihuje z největších pádů a léčí nejbolestivější rány. Odevzdávám Ti svou paměť, rozum, vůli, duši i tělo spolu se svou sexualitou.

Slibuji, že se nebudu oddávat sexu, dokud neuzavřu svátost manželství. Dávám si předsevzetí, že nebudu číst, ani kupovat, ani se dívat na časopisy, programy a filmy s pornografickým obsahem. Slibuji, že se s Tebou budu každý den setkávat v modlitbě i při četbě Písma svatého, v častém přistupování ke svatému přijímání a při adoraci Nejsvětější svátosti. Chci pravidelně přistupovat ke svátosti smíření, nepodléhat znechucení a ihned se pozvednout z každého hříchu.

Pane Ježíši, uč mne systematické práci na sobě, umění kontrolovat své sexuální tužby a city. Prosím Tě o odvahu, abych nikdy nebral(a) drogy a vyhýbal(a) se všemu, co zotročuje, především alkoholu a cigaretám. Uč mne žít tak, aby v mém životě byla nejdůležitější láska.

Panno Maria, Matko moje, ved' mne cestami víry k samému zdroji lásky – Ježíši, abych důvěřoval(a) jen Jemu.

Amen

Foto: Flickr, Morku

želství. Jedna paní z modlitební skupinky se na nás láskyplně usmála a snad pochopila, že to pro nás není tak snadné. Možná znáte písničku *Nejkrásnější chvíle jsou na kolenou*. Ano, právě na kolenou se odehrálo odpuštění v mém srdci a zároveň touha začít znovu a od začátku.

I když se náš vztah hodně očistil a obnovil díky modlitbám, přesto jsme oba věděli, že ještě půjdeme ke svaté zpovědi...

Jarka (zkráceno) ■

A pravda vás osvobodí

související body učení učitelského úřadu Církve k dalšímu studiu

Co říká katechismus?

Co nabýváme dokonalou lítostí?

Dokonalou lítostí nabýváme ihned odpuštění hříchů. Kdo však měl na sobě těžký hřích, musí se z něho ještě vyzpovídat.

Kdo má dokonalou lítost?

Ten, kdo lituje svých hříchů z lásky k Pánu Bohu.

Srov. Katolický katechismus, Fr. Tomášek, Praha, 1968.

KONGREGACE MILOSRDNÝCH SESTER SVATÉHO KARLA BOROMEJSKÉHO

Boromejka patří vždy tam, kde jsou chudí, trpící, nemocní – ti, kdo potřebují pomoc a útěchu; všude tam, kde se krvácí z ran těla i duše.

Boromejky nesou v sobě charisma milosrdenství a chtějí následovat příklad Ježíše Krista, který z lásky k lidem a z poslušnosti k Bohu Otcí přišel na svět, obětoval svůj život na kříži, vzal na sebe všechny naše hříchy a vzkříšením z mrtvých daroval i nám všem věčný život. Boromejka denně stojí u kříže trpících lidí a svou pomocí chce zpřítomnit Boží milosrdenství vůči lidem. Sestry se už od vzniku společenství zavazují slibem vytrvalosti v modlitbě a milosrdné službě. Milosrdenství se učíme žít ve společenství sester, které v sobě cítí stejné povolání.

Kontaktní osoba: S. M. Vincenta Kořínková, vincenta@boromejky.cz, mobil 723 477 525, Palkovická 524, 738 01 Frýdek-Místek, www.boromejky.cz

Foto: archiv SCB – Sorores Caroli Boromei

Jak jsem se umyl

Foto: Anton Frič

aneb Příběh o čistotě

Chci napsat, jak se stavím k čistotě. Prostě mám silnou potřebu vytroubit to do světa. Předesílám – nejsem členem Společenství čistých srdcí, mám pocit, že by mě hrubě nepřijali... (Poznámka redakce: V tomto se autor mylí. Do Společenství čistých srdcí může vstoupit a je vstřícně přijatý nejen ten, kdo doposud žije „čistě“, ale i ten, kdo v tomto směru už žil jinak, třeba i velmi jinak, ale nyní má upřímný záměr usilovat o ideál čistého srdce a podle něj utvářet i své životní postoje a vztahy.)

Ale zpátky na počátek – bylo mi sladkých osmnáct, když jsem si vyzkoušel své „poprvé“. Bylo mi sladkých dvacet, když jsem se rozhodl, že mě vysoká škola nebaví, takže jsem přestal studovat a odstěhoval se od rodiny, které jsem

Nepřijímám věci, „protože mi to někdo řekl“, a trvalo mi to víc než čtvrt roku, než jsem pochopil.

měl plné zuby. Bylo mi krásných jednadvacet, když jsem dostal kopačky, a řekl jsem si: „Proč ne, dostane tě z toho jiná,“ – a nebyla jedna. Stejně to nefungovalo (pokud byste to chtěli zkoušet), podobně

jako utápět starosti v alkoholu – nejdřív lehké opojení, pocit triumfu a vítězství, ráno pak deprese, kocovina – a starosti zůstaly.

Třeba ji zlomím

Bylo mi dvaadvacet, potkal jsem jedno mládě, milé mládě, hravé, dravé, roztočilé, strašně moc věřící, až jsem nechtěl věřit, jak moc může někdo věřit. Věděl jsem, že budeme mít problémy, ale nijak jsem to neřešil, kdo by řešil takové prkotiny, jako je věkový rozdíl pěti let, naprosto odlišné prostředí, ve kterém žijeme, rozdílné způsoby života, rozdílné chápání víry, různá města (jen 100 km daleko), prostě po zhodnocení všech těchto faktorů jsem si řekl – a proč ne, bude legrace, je fajn, je příjemná, třeba ji zlomím...

Je to mnohem intimnější

Jak šel čas, objevoval jsem větší a větší rozdíly, ale nevzdávali jsme to, ani já, ani ona. „Sex je polovina vztahu,“ říká se tam, kde se pohybují většinu svého času. Najednou jsem slyšel, že vztah má tři části – duševní, fyzickou a duchovní. „Duchovní stránka, co to je?“ napadlo mě a nechal jsem si to vysvětlit. Společná modlitba je nádherná věc, je to mnohem intimnější, než jsem si kdy dovedl představit, a kdo nezažil, nepochopí. Poznávali jsme odlišnosti svého chápání ve všech třech rovinách, hledali jsme rozdíly. Trvalo nám to půl roku, než jsme dokázali zlomit prokletí „hledání rozdílného“. Nejde zapomenout na den, kdy se tohle zlomilo. Tábor, koncert Rebecy St. James, slyšel jsem z něj jen první tři písničky, pak jsme se dali do řeči a probrali čistotu. Když se otočím a pohlédnu zpět, musím se pousmát – muselo to pro mládě být velmi těžké, vysvětlovat něco, co je samozřejmostí celý její život, vlastně mě učila jíst „vidličkou a nožem“. Zároveň ji musím složit poklonu, že dokázala čelit mým zvědavým otázkám. Ten večer se v našem vztahu spousta věcí změnila. Začali jsme hledat společně...

Postupné poznávání

Když jsme skončili rozhovor (pár minut po konci koncertu), řekl jsem jen, že potřebuji hromadu času, abych si to pustil hlavou, že je to pro mě nová myšlenka. Nepřijímám věci, „protože mi to někdo řekl“, a trvalo mi to víc než čtvrt roku, než jsem pochopil první z faktů, které „čistota“ přináší.

Celostátní setkání mládeže v Táboře

Foto: P. Antonín Basler

Snad jen poznámka pro obě strany barikády – pokud chcete pochopit „tu druhou stranu“, tak musíte odložit vše, co znáte, a začít ono poznání stavět zcela od začátku: „A co když se vezmou a nepůjde jim to v posteli,“ ptá se jedna strana. „Jsou manželé, mají se rádi, dokážou to vyřešit,“ odpovídá druhá. Prvním se zdá, že je odpověď slabá, druhým přijde otázka hloupá a zbytečná. Jedná se o dva pohledy, dva různé světy, ale skutečně stojí za to vyslechnout si tu druhou stranu a snažit se pochopit – takové vyjasňování dokáže obohatit obě strany.

Lítost proměňuje minulost

Psal se listopad a já jsem se po dlouhém váhání rozhodl vyznat, jaký jsem člověk, co jsem dělal a jaký jsem byl. Báł jsem se, že to „mému mláděti“ zlomí srdce. Nezlomilo. Ale trvalo to víc než půl roku, než jsem slyšel z jejích úst, z úst mé slečny, které jsem svěřil všechna svá tajemství, celý svůj život, že mi odpouští, že mě přijímá takového, jaký jsem, na základě mé skutečné a hluboké lítosti. Pokud na čístopu nehrajete a klepete si na čelo, že

...ale tím, že se staly, mi byla otevřena cesta k tomu, abych mohl dnes upřímně litovat.

Zpěvačka Rebecca St. James

Foto: Flickr, tray

„další zblnul“, chci jen dodat: Lituji toho, že nemám co dát, jako VELKÝ dar. Když jsem se daroval poprvé, bylo to z lásky, upřímné, hluboké a pravé lásky, tak čisté, jak to umí jenom děti, a pokud byste se mě zeptali, jestli bych to chtěl změnit, odpověděl bych, že nechtěl, že věci, které se staly, sice lituji, ale tím, že se staly, mi byla otevřena cesta k tomu, abych mohl dnes upřímně litovat.

Pro ty, které by zajímaly praktické aspekty čistoty, příkládám seznam tak, jak jej chápu já:

- namísto „zábavy v pelišku“ musíte vymýšlet, co budete dělat, o čem se budete bavit, čímž svůj protějšek poznáváte stále hlouběji;
- právě vzájemné poznávání vede k potřebě hlubší komunikace. Čím víc se spolu bavíte, tím víc je potřeba řešit spory a rozdílné názory, čím víc se řeší spory, tím víc se poznáváte a jste nuceni víc naslouchat, snažit se chápat a „otevírat své srdce“;
- otevření srdcí je cesta ke společné modlitbě;
- samo se nabízí, že pokud není žádný sex, spory nelze sexem „řešit“, přesněji řečeno odsouvat jejich řešení;
- uznávám, že čekání do svatby může být strašně dlouhá doba, ale zvažte, jak velký svatební dar, jak JEDINEČNÝ a neopakovatelný, můžete svému protějšku darovat a jak moc by si vás za to měl považovat.

Snad jsem nic neopomenul. Pokud se vám zdá, že z toho všeho vynechávám Boha, tak věřte, že Bůh je obsažen v celém mém příběhu...

Pavel ■

Společenství čistých srdcí

Kontakty na Společenství čistých srdcí
www.spolcs.cz

P. Vilém M. Štěpán, O.Praem.
Římskokatolická farnost, 430 63 Liběšice u Žatce 1
farnost.libesice@seznam.cz, tel.: 608 831 584
P. Marek Dunda, Náměstí 20, 671 03 Vranov nad Dyjí
marek@fatym.com, tel.: 731 402 742

Chtěla vystoupit ze Společenství čistých srdcí

Dostal jsem e-mail od děvčete, které osobně neznám. Psala mi, že při setkání Activ8 na Velehradě o prázdninách 2008 vstoupila do Společenství čistých srdcí a nyní se chce zeptat, jak by mohla vystoupit. Svůj dotaz zdůvodnila tím, že v době, kdy do SČS vstupovala, byla sama a neměla žádnou známost. Teď už má kluka, a tak je prý v odlišné pozici a chce žít jinak. Tím dotazem jsem byl trochu překvapen a znovu jsem si uvědomil, že i když je něco opakováno stokrát, a snad i tisíckrát, nemusí to každý chápat úplně stejně.

Podle Desatera by měl žít každý

Tomu děvčeti jsem odpověděl, že vystoupení ze SČS vůbec nic neřeší. V žádném případě by ji to totiž neopravňovalo k tomu, aby začala překračovat zásady, které vyplývají z Desatera. A vůbec jí to nedovoluje, aby se pustila se svým klukem do sexuálních dobrodružství. Tím, že někdo vstupuje do SČS, se totiž nezavazuje k ničemu novému, vždyť podle Desatera by měl žít každý, přinejmenším každý pokřtěný! Svým vstupem ale dává najevo, že si hodnotí čisté lásky opravdu vážně, že chce pracovat na tom, aby dorůstal k ideálu čistého srdce, a že stojí o modlitbu ostatních, kteří do SČS patří. Právě pro situace, které nastínila ona dívka, platí,

*Na začátku je vše
většinou snadné*

že je třeba se v nich osvědčit. Být členem SČS a čistě žít, když nikoho nemám, když nepropadám pokušení, když mi všichni fandí a uznávají moje rozhodnutí, je velmi jednoduché. Přijdou však i chvíle, kdy je tomu jinak, a toto rozhodnutí musí obstát i v době zkoušky a pokušení. Vždyť právě pro tyto okamžiky je toto rozhodnutí nejdůležitější. A tak bych rád popřál všem, kteří usilují o hodnoty čistého srdce, aby se nevzdávali a vytrvali, i když je to někdy náročné a těžké. Stojí to za to. A dokonce i v případě, že už někdo klesl, stojí za to vstát a znovu nastoupit cestu boje o čisté srdce.

P. Marek Dunda ■

*Žít čistě, když
nikoho nemám,
když nepropadám
pokušení, je
velmi jednoduché.
Přijdou však
i chvíle, kdy je
tomu jinak...
Právě pro tyto
okamžiky je
toto rozhodnutí
nejdůležitější.*

Foto: Vojtěch Novák

Bůh je vždy blízko se svou láskou

Před časem jsem oslovil členy Společenství čistých srdcí s prosbou, aby ti, kteří mají nějakou zajímavou zkušenost, ji napsali pro časopis *Milujte se!*. Přišlo i toto svědectví od Hanky.

Zařazujeme je právě pro zdánlivou obyčejnost. To neobyčejné na tom není to, že se věci udály právě takto, ale že v nich děvčata rozpoznala Boží obdarování. Každý z nás prožíváme denně řadu obyčejných, všedních drobností, které se však mohou stát neobyčejnými, když za nimi rozpoznáme Boží lásku. Nebudme ochuzeni o velkou radost z malých drobností, za kterými se skrývá Bůh...

P. Marek Dunda

Podobně jako Hanka ani Svätý otec Benedikt XVI. neopomněl při své návštěvě Prahy zavítat k Pražskému Jezulátku. Přinesl mu i dárek – zlatou korunku.

Foto: Anton Frič, Res Claritatis

***Odcházely jsme
s Boží radostí
a s vědomím,
že jsme dostaly
veliký dar, a přímo
„od Ježíška“!***

ristie za otcem, že nám velmi rád růžence požehná a obrázku že si smíme vzít, kolik chceme. Poprosily jsme tedy otce – shodly jsme se na tom, že je zřejmě původem Španěl – o požehnání růženců. Usmál se, položily jsme všechno na obětní stůl a otec přinesl ještě tašku větších obrazů Jezulátka (asi formátu A4). Všechno to požehnal, obrázky dal do té tašky a přisunul k nám a v klidu odešel. Chvilí jsme tam zaraženě stály, až jsem se zeptala kamarádky, jestli myslí, že nám to chce

nabídnout? Vzaly jsme tu tašku a šly jsme se zeptat, co zamýšlel tím, že nám tašku podal. Odpověděl lámanou češtinou: „To je pro teba. Dárek.“

Řeknete si, co je na tom důležitého a zajímavého? Možná, že někomu to přijde jako úplně nezajímavé, ale pro mě to bylo něco zcela neobvyklého. Nikdy jsem doposud při svých návštěvách chrámu u Jezulátka nezastihla ani kousíček mše svaté, a tentokrát přímo požehnání, nikdy doposud nezvonil zvon, stačil jen zlomek času a žádné požehnání bychom nestihly. A navíc setkání s oním dobrým knězem a jeho dárek... Prostě nikdy před tím jsem takto krásně, před Vánoce, ten kostel nenavštívila – odcházely jsme s Boží radostí a s vědomím, že jsme dostaly veliký dar, a přímo „od Ježíška“!

No, a pak už to pokračovalo doma o pár dní později. Všichni obrázek Jezulátka přijali, i ti „nevěřící“.

Pane, díky!

Hanka (zkráceno) ■

Před Vánoce jsem byla v Praze. Mimo jiné jsem s kamarádkou zašla k Pražskému Jezulátku – jsem poměrně častou návštěvnicí Prahy a chodím tam pokaždé – byla jsem tam už sedmkrát. Bylo asi něco málo před devátou hodinou ranní, chtěly jsme pokleknout u Jezulátka a pomodlit se. Kostel otvírali až v 9.30 hodin, tak jsme se šly projít k Národnímu divadlu a vrátily jsme se asi malinko před tou půl desátou. Končila právě mše svatá! A kněz, když jsme vešly a „zaregistrovaly to“, právě udílel požehnání! Pak se rozehrály varhany a začal zvonit zvon. Chvilí jsme se posadily a já jsem si všimla, že na lavici leží obrázky Jezulátka s modlitbou.

Pak jsme si šly prohlédnout vystavené šatečky a monstranci a tak. Obě jsme se ptaly na možnost posvěcení růženců, které jsme tu zakoupily, a také na možnost sehnat ony obrázky, které jsem viděla. Sestra nás poslala za oltář do sak-

ABC Kruciáty lásky

1.

Měj v úctě každého člověka, protože v něm žije Kristus. Buď vnímavý ke každému – je to tvůj bratr a sestra.

2.

O každém smýšlej dobře – o nikom nesmýšlej zle. I v nejhorším člověku se pokus najít něco dobrého.

3.

O druhých mluv vždy dobře – o bližních nikdy nehovoř zle. Naprav křivdu způsobenou slovem. Nebuď příčinou konfliktů mezi lidmi.

4.

S každým hovoř jazykem lásky. Nezvyšuj hlas. Neproklínej. Nezpůsobuj problémy. Nezapřičiňuj pláč. Uklidňuj a projevu dobrotu.

5.

Odpouštěj všem a vše. Nepřechechovávej v srdci hněv. Vždy podej ruku ke smíření první.

6.

Čiň vždy dobře bližnímu. Každému čiň dobro tak, jak chceš, aby ho druzí činili tobě. Nepřemýšlej o tom, co má někdo udělat pro tebe, ale o tom, co máš ty udělat pro někoho.

7.

Aktivně pomáhej v utrpení. Ochotně přispěj útechou, radou, pomocí, srdcem.

8.

Pracuj poctivě, protože plody tvé práce používají druzí, jako i ty používáš plody jejich práce.

9.

Zapoj se do života společnosti. Otevři se chudým a nemocným. Poděl se o hmotná i duchovní dobra. Snaž se vidět potřebné kolem sebe.

10.

Modli se za všechny, dokonce i za nepřátele.

kardinál Stefan Wyszyński

Když jsi to přečetl, promyslel a promodlil, běž, žij a šíř to dál!

Milujte se!

Římskokatolický farní úřad, Náměstí 20
671 03 Vranov nad Dyjí
e-mail: redakce@milujte.se